

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius

Nestor, Dionysius

[Venedig], 26. Juni 1488

C

[urn:nbn:de:bsz:31-299724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299724)

Sergius qui betacius, etiam adiectiuum dicunt. Beta format diminutiue betaculus. te **Betacium**
 ste Sergio in Donatum. Bætis cum æ diphthongo & t exili & i latino a Græ **Betaculus**
 cis scribitur. fluuius est Hispaniæ. a quo Hispaniæ regio etiam Bætis cogno **Bætis**
Seneca minata est. dicente Seneca in Medea.
 Nomenq; terris qui dedit Bætis suis
Lucanus Hesperia pulsans maria languenti
Tortellius Vado. Lucanus libro secundo.
 Qui ferit hesperius post omnia flumina Bætis. hic a Tortellio absq; diphthō
 go & cum th aspirato & y græco hac uidelicet scriptura. Bethys scribi præci
 pitur. quod nomen (ut ait) a βιονυ quod apud nos profundum indicat deri
 uatur. Quo fit ut si uera est deriuatio etiam uera sit de ipsa dictione quā tor
 tellius tradit scriptura. Sed q̄ uerā etymologiam tradiderit ipse uiderit.
Acron Barbitus cum i latino & t exili scribitur: & tam masculini q̄ fœminini generis **Barbitus**
 est: quin & hoc Barbitum declinari pōt: ut etiam testatur Acron super illud **Barbitum**
 Horatii in primo carminum: Lesboum refugit tendere Barbiton: quod ni
Horatius hilominus & nos auctoritatibus cōprobamus. Et quidem masculino genere
 protulit Horatius quom ait.
 Age dic latinum barbite carmen
Sappho Lesbio primum modulate ciui. fœminino aut genere Sappho ad phaonē.
Tortellius Nec facit ad lachrymas barbitos ulla meas. Vbi Tortellius corrupto Ouidii
Ausonius textu deceptus ineptias loquitur. Neutro uero genere Ausonius.
Hesychius Hoc genere & chordas & pleetra & barbita conde. Est autem barbiton (ut
 Hesychius græcorum uerborum interpres docet) genus citharæ lyricæ. uel
Pollux ipsa lyra. At uero Iulius Pollux inter instrumenta quæ manu pulsantur bar
Strabo biton locat. quod tamen Strabo barbarum dicit esse uocabulum. Nam qui
 heliconæ musis consecrarunt Traces fuere. Et antiqui uates Ephorus Orphe
 us Musæus Thamiras qui Bacho itē Asiam consecrauere in Idiam usq; bar
 bari fuere. Vnde nonnulla musica instrumenta barbaris nominibus designan
 tur: ut nablia: Sambuca: magades: barbitus. **Buxus**
Seruius Buxus fœminino genere & buxum neutro teste Seruio super librum secundū **Buxum**
 georgicorū pro arbore declinari pōt. Claudianus de raptu pserpiæ li. ii. **Bussolum**
Claudianus Fluctuat hic denso crispata cacumine buxus. Ennius li. vii. longæq; cupressi. **Pyxis**
Ennius Stāt rectis foliis: & amaro corpore buxū. Scribitur aut apud Græcos πύξος.
 Nostri uero latini p in b & y græcum in u nostrum uertentes dicunt buxus.
 Quin etiam plærung; nostri q̄ in duplicatum smutare consueuerunt. Qua
 re a nonnullis bussus cum duplicato scribitur: enunriaturq;. Quod & patere
 pōt: ideo q̄ bussolum genus uasis ex busto cum duplicato scribere consueui
 mus. Et quādoq; uocabulo ipso græco utimur. Iuuenalis satyra secunda.
 in condita pyxide Lyde. Ouidius de remedio.
Iuuenalis Pyxidas inuenies: & rerum mille colores. Arboris lignum hæc buxus & hoc
Ouidius buxum declinari pōt: teste Seruio super li. viii. æncidos: dicente Virgilio.
Seruius Tympana uos buxusq; uocat. Martialis.
Vrgilius Multifido buxus quæ tibi dente datur. Virgilius georgicorum secundo.
Martialis Nec tilia leues nec torno rasile buxum. Quin etiam & buxus pro ligno ma
Hieronymus sculino genere declinari potest: auctoritate diui Hieronymi in libro tertio
 Esdræ capitulo. xiiii. sic dicentis. Tu aut præpara tibi buxos multos: idest cala
 mos ex buxo ad scribendum. Bibliæ quæ esdram cum Neemia. in quatuor di
 stingunt libros prædictum capitulum pro. xiiii. libri quarti notatum habet.

Nestoris Dionysii Nouariensis liber secundus foeliciter incipit.

Lucretius Achinnor deponēs ē uerbū: & cachio neutrale. Lucreti⁹ li. iiii. **Cachinnor**
 Quam famulæ lōge fugitāt: furtimq; cachinnāt. Et scribitur cū **Cachinno**
 c exili in initio & ch in secunda syllaba. Nec componitur ex **Cachinnus**
 con & cycnus: eo q̄ risu cachinnantes albere uideantur ut

Vgutio Porphyrio	fomniabundus dixit Vgutio: sed teste Porphyrione super artē poeticā Horatii a sono risus fictum uocabulum est: uel melius a καυχᾶσθαι uerbo græco deducitur: quod latine significat solute ridere.	
Perfius Iuuenalis Moratius Marcellus Accius	Quare cachinnus solutus risus dicitur. Perfius. Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. Iuuenalis. Sed facilis cuius rigidi censura cachinni. Horatius in arte poetica. Romani tollent equites peditesq; cachinum. Et teste Marcello nonnunq̄ de sono uehementiore cachinnari uetustas dici uoluit / Accium nihilominus inducente ita in fundis dicentem. Strepitu clangentes cachinnant.	
Tibullus Martialis Virgilius	Cadus masculini generis / cum unico d scribitur / cum primam corripit syllabam. Tibullus libro. ii. Consulit: & chio soluite uincla cado. Martialis. In uaticanis condita musta cadis. Virgilius. Ossaq; lecta cado / texit corynæus aheno. Et format per diminutionē cadulus / cadellus / cadiolus. genus est uasis. Cadula uocantur guttæ / quæ e pingui cadunt carne / quando assatur.	Cadus Cadulus Cadellus Cadiolus Cadula
Plinius Vgutio Plinius	Cadurci cum e exili utrobique scribitur. Populi sunt Gallia: teste Plinio libro .xx. naturalis historiae. hoc cadurcum eadem scriptura tentorium / siue culci tra appellatur. Nec a cado cadis deducitur / ut Vgutio somniauit / addens declinari posse hic cadurcus masculino genere. Sed teste Plinio a Cadurcis Gallia: populis dicitur: apud quos (ut ait) lini præstantia palmam obtinet in culcitris: de quo Iuuenalis satyra septima.	Cadurci Cadurcum Cadurcus Caducum Caduceus Caduceum Caduceator
Iuuenalis	Institor hybernæ tegetis / niueiq; cadurci. hoc caducum / legatum dicitur lege papia / sub conditione relictum. Quidam caducum ideo dictum existimant / q̄ a primis hæredibus ad secundos non cadat: hoc est possessore nō habeat: sed uelud uacuum / & cadens excipiat. Vnde Cicero de oratore ait. In quā homines quasi caducam / atq; uacuam / abundantes ocio / nobis occupatis iuo lauerunt. Iuuenalis satyra nona.	
Cicero Iuuenalis	Legatum omne capis: nec non & dulce caducum. Caducus adiectiuum / non tantum q̄ facile cadat / significare habet: sed etiam q̄ cadere faciat. Vnde morbum caducum dicimus: quem alias comitalem uocant. Quin etiam caducus mortuus dicitur / ut interpretatur Seruius illud Virgilio libro æneidos sexto: belloq; caduci.	
Sernius	Dardanidæ: id est mortui. Caduceus masculini generis est / ut scribit Marcellus. uirga erat Mercurii: qua pax signabatur / dicente Varrone libro de uita patrum secundo. Verbenatus ferebat uerbenam. Id erat caduceus pacis signū Acron aut / hoc caduceum declinari posse ostendit / quom ait super primum carminum Horatii. Virgam dicit caduceum: quod primo Apollo habuit: & donauit Mercurio / lyra sibi tradita. Iuuenalis satyra sexta.	
Virgilius Marcellus Varro	Magnaq; debetur uiolato pæna caduceo. pes est amphimacrus / tribus cōstās syllabis / prima scilicet / & ultra longis / media uero breui: ut est apud Virgiliū. dependent lychni laquearibus aureis. Et a caduceo formatur caduceator: qui legatus dicitur / pacem petens / auctore Pompeio. Vnde Cato / caduceatori (inquit) nemo homo nocet.	
Acron Iuuenalis	Caudex & codex (utroq; enim modo effertur / teste Seruio super primū georgicorum) liber / & truncus uocatur: ut est apud Virgilium.	Caudex Codex
Pompeius Cato	Caudice defecto lachrymat sua gaudia palmes. Nonnunq̄ & pro duro sedili ponitur. Vnde Iuuenalis satyra secunda ait. Horrida quale facit residens in codice pellex.	Cōsuetudo
Seruius Virgilius Lactantius	Consuetudo / & cōsuetio (quod Plautus protulit) in uno significato accipi possunt / teste Festo.	Cōsuetio
Iuuenalis Plautus Festus	Caleo cales cum unico l scribitur. Nam primam corripit syllabam / dicente Virgilio libro æneidos. xii. recalent nostro Tyberina fluenta. A cales / format calefco: quod apud antiquos habuit præteritum calefci / teste Nonio. Vnde Cato de bello Carthaginensi inquit. Aures nobis calefcerunt ad iniurias.	Caleo Calefco Calidus Calleo
Virgilius		
Nonius Cato		

Quintilianus	Et a caleo derivatur calidus: & per syncopam caldus: quod (ut scribit Quinti	25 Calleor Callidus
Cæsar	lianus) p̄mum Augustus Cæsar usurpavit. Martialis.	
Martialis	Frigida non deerit non derit calda petenti. At in alio significato calleo uerbū	
Persius	cum duplicato l̄ scribitur: & p̄mam p̄ducit positiōe syllabam. Persius. dicēda tacēdaq; calles. i. callidus es in dicendis tacēdisq;. A quo uerbo calidus etiā cū duplicato l̄ descendit. Veteres etiam (ut testis est Caper) calleor deponens p̄	
Caper	tulerunt. Calleo item cum geminato l̄ uerbum aliud comperitur: unde q̄ cal	
Plautus	lofus est callere dicit. Plautus in perfa. plus calleo q̄ p̄mum callum callet.	
Quintiliāus	Clamor & clamor in recto teste Quintiliano dixerunt. Inde fit clamofus: nō	Clamor
Papinius	clamofus ut indocti enuntiant Papinius libro siluarum tertio.	Clamos
Martialis	Aut inerant sensus clamosi tubera theatri. Martialis.	Clamofus
	Cum tu forsitā inquietus erras.	
Iuuenalis	Clamofa Iuuenalis in Subura. Iuuenalis.	
Iuuenalis	Securum iubeant clamoso insistere circo. Idem satyra. xiiii.	
Syllius	Clamofus iuuenem pater excitat. Syllius libro quarto.	
Lucanus	Sidonios drepani atq; undā clamofus helorus. Lucanus.	
	Venator tenet ora leuis clamofa moloffi.	
Festus	Clauis: notum est quid significat. Claua genus erat tæli qua Hercules utebat	Clauis
Ouidius	ut scribit Festus. Ouidius heroidum.	Claua
	Ossa mei fratris claua perfracta trinodi. Clauus notam habet significationē	Clauus
Virgilius	sed & pro nauis gubernaculo hoc est temone ponitur dicente Virgilio libro	
Vgutio	æneidos quito. clauumq; ad litora torquent. Nec a chalybe clauus deducit	
	ut Vgutio soniauit. Et clauus q̄ clauis & claua cum e exili scribitur.	
	Conclauis fæminio genere & conclauē neutro declinari potest: & producit	Conclauis
Horatius	cla syllabam. Horatius sermone. xvi.	Conclauē
Pompeius	Currere per totum pauidi conclauē magisq;. Conclauia auctore pompeo di	
	cuntur loca quæ una clauē clauduntur. Nonnunq; & pro cœnatione cœclauē	
Cicero	ponitur teste Cicerone: ut etiam apud Marcialē.	
Martialis	Et conclauibus oibus solebas me. s. Marcialē quærere: hoc est cœnationibus.	
Caper	Calix cum x in fine tam fæminini q̄ masculini generis est testibus Capro &	Calx
Probus	Probo. Vnde Nonius calces (inquit) a calcando dictæ sunt. Virgilius.	Calcaneus
Nonius	Cornipedemq; citum ferrata calce fatiat. Idem est quod & calcaneus uel cal	Calcaneū
Virgilius	caneum. Neutro. n. gere sicut & masculino declinari potest. Virgilius in More	Calces
Virgilius	reto. Continuis rimis calcanea scissa rigebat. At uero in alio significato calcs	Chalcis
Diomedes	cum es scribitur teste Diomede: & fæminini tantū generis est teste Prisciano.	Chalcidiū
Priscianus	Chalcis cū ch aspirato in p̄ma syllaba urbs est metropolitana i Eubœa teste	Calchas
Liuus	Liuo libro octauo de secundo bello punico. Alia est eodem nomine in chal	Calcæ
Ptolemæus	cidica regione Syriæ teste Ptolemæo: alia i Aetolia teste Strabone libro. x.	Gales
Strabo	Et a Chalcide chalcidium ædificii genus dictum est ut testatur Festus. Nec a	Calceus
Festus	calco calcas descendit ut Vgutio somniauit. Calchas cum e exili i initio & ch	Calcearium
Vgutio	aspirato in secunda syllaba filius fuit Troiani Testoris. Et facit in genituo	Chalcos
Priscianus	calchantis uel calcha teste Prisciano dicente etiā in menæchmis Platuo. Nosti	
Plautus	illum noui enim: Calcha simul. Calcæ pluralis tantū numeri oppidum est Cā	
Ptolemæus	paniæ teste Ptolemæo: quod alias Cales uocatur. Calceus & calcearium in	
	uno significato accipi possunt. Chalchos græce latine dicitur aes: & cum ch a	
	spirato in prima & e exili in secunda syllaba scribitur.	
Priscianus	Calceo calceas cum e in secūda syllaba & calcio cum i teste Prisciano & scribi	Calceo
Varro	& efferri pōt: quin & calcior deponens. Varro protulit quom Nonio referē	Calcio
Nonius	te ait. Nemo se exalcietur pro exalciet.	Calcior
Cato	Conscius conscia conscium dicimus iuxta illud.	Conscius
Caper	Conscius ipse sibi de se putat omnia dici. Veteres etiam ut Caper testatur &	Conscia
Probus	Probus hic hæc conscia cōi genere protulerunt: sicut aduena: alienigena.	Cymba
Iuuenalis	Cymba cum y græco scribitur. genus est nauis dicente Iuuenale.	Cumba
	Atq; una transire uadum tot milia cymba. Alii uertentes y græcum in u n̄m	Comba
	dicunt cumba. Comba urbs est mediterranea Lycie circa montem Cograte.	Cuba

Ptolemæus	teste Ptolemæo. Cuba lingua Sabinorum /lectica uocatur: a qua /fit per dimi	Cubiculū
Pompeius	nutionem cubiculum /auctore Pompeo: quod Laurentius libro elegantiarū	Cubiculus
Laurentius	improbat: cum: i cubiculo cuba locata sit. Verum (ut puto) melius Varro sen	Cybus
Varro	fit /quom in libris de lingua latina ait. A cubatione cubiculum est: a sessione	Cybarium
	fediculum non est: qui & a nonnullis masculino genere cubiculus dicitur. est	Cyborium
Ptolemæus	etiam Cuba urbs Indiæ /teste Ptolemæo. Cybus cum y græco /tam quartæ q̄	Cubus
Priscianus	secundæ declinatiōis est /teste Prisciano. Nec a capio capis deducitur /ut Vgu	Cybum
Vgutio	rio /& Catholicon / somniarunt: sed a κύβιστος quæ est pera /eo q̄ pera Cybū	Cybius
Festus	feramus /ut scribit Festus. Cybarium etiam pro cybo nonnunq̄ ponitur. Cy	Cymbium
Horatius	borium /genus est pomorum Alexandrinorum. Horatius.	Cimbium
Acron	Obliuoso leuia Massico cyboria. Vbi Acron ait. Cyboria / Alexandrina po	Cissimbiū
	ma: quæ habent similia colocastis folia /in quorum similitudinem facta po	
	cula eodem nomine appellantur: aut certe pro cybis posuit /tanq̄ cybum po	
	culis compensaret. hæc ille. Cybus item eadem scriptura /tessella quadrata	
Festus	hoc est taxillus uocatur: quem nonnulli y græcum in u nostram mutates /cubū	
Pompeius	dicunt. Cybium cum y græco /ideo dictum ē /teste Festo /quia eius mediū aeq̄	
	patet in oēs ptes: quod genus (ut ait) a geometris κύβοσ appellatur. Cybius	
	eadem scriptura /genus ē piscis /teste Pompeo: ex quo cybium edulii genus di	
Plinius	ctum est: quod (ut scribit Plinius) ex pelamye concisa /ouis /& ruta cōficitur.	
Martialis	Quare pellamydem cybium uocatā puto /dicente etiam Martiale.	
Virgilius	Diuisis cymbium latebit ouis. Cymbium cum y græco /genus est poculi /insu	
	militudinem cymbæ nauiculæ: de quo Virgilius libro æneidos tertio.	
Macrobius	Inferimus tepido spumantia cymbia lacte. Vnde & a cymba d ductū est /teste i	
Eratosthenes	saturnalibus Macrobio. Alii autem (ut refert Eratosthenes) a cissimbio dictū	
	putant p syncopam. Est autem cissimbium ligneum poculum ex hedera cis	
	so. Sed tunc cum i latino scribi cimbium oportet.	
Seruius	Chimæra cum ch aspirato /& i latino /& æ diphthongo scribitur. Mons est in	Chimæra
	Lycia /teste Seruio super librū sextum æneidos qui flamam ad modum Aetz	Chimeriōs
Hesiodus	næ in Sicilia eructare uidetur. Quod utiq̄ causam dedit fabulæ /quæ illū di	Chimmeriū
	xit monstrum esse chimæra. hanc designans Hesiodus in theogonia /tria ha	Chimmerii
Lucretius	bere capita descripsit: unum leōis: aliud ipsius chimæra: alud dracōis. Quod	Cimbri
Ouidius	et cōfirmavit Lucretius /quom libro quinto dixit. prima leo /postrema dra	Cimbra
	co: media ipsa chimæra. Et Ouidius metamorphoseos. vi. inquit.	
	Quoq̄ chimera iugo /mediis in partibus hircum	
Hesiodus	Pectus /& ora leæ: caudam serpentis habebat. Addit Hesiodus illam p singu	
Virgilius	la capita ignem efflare: quod & tetigit Virgilius li. æneidos. vi. dicens.	
	Flamifq̄ armata chimæra. chimerinos cū ch aspirato /& i latino utrobicq̄ /ab	
	q̄ æ diphthongo in secunda syllaba /unus est cæli circulus: qui capricornum	
Martialis	contingit: in quo cum sol est /dies habemus breuissimos: & hyemalis interpre	
	tatur. Martialis.	
	Si daret autumnus mihi nomen /oporinos essem:	
	Horrida si brumæ sydera /chimerinos. Chimmerium cum c exili /& i latino /&	
Ptolemæus	duplicato m /urbs est mediteranea Tauricæ chersonesi /teste Ptolemæo: & eo	
Ptolemæus	dem nomine promontorium Sarmatiæ /ut idem Ptolemæus ostendit. Cim	
Herodotus	merii eadem scriptura /protuli scribūtur ab Herodoto libro historiarū quar	
	to /in Asia /Amazonibus proximi: quos olim inundans oceanus fugauit. Qui	
	cum Romanorum fines inuaderent /& magna clade Romanos primum affe	
Plinius	cissent /tandem incredibili cæde /a Mario /in Italia campo in Raudio deleti	
Florus	sunt /testibus Plinio de uiris illustribus /& Floro libro historiarū tertio. Hi po	
Diodorus	puli etiam Cimbri uocati sunt /ut scribit Diodorus. Alii eodem noie Cimbri	
Pompeius	populi quidam sunt Germanorum: qui alias Flamingi appellantur. Cimbri	
Ptolemæus	item /lingua Gallica /latrones Pompeio teste uocātur. Cimbra /urbs est Lycie	
	mediteranea circa montem Cograntem /ut Ptolemæus ostendit. Rursū Cim	
	merii dicuntur homines qui frigoribus occupatas terras colunt: quales fuerūt	
	iter Baias /& Cumas /in ea regioe /in qua cōuallis fatis cminēti iugo circūdata	

Festus	Est: quæ neq; matutino neq; uespertino tpe/sole cõtegatur/ut scribit Festus.	
Priscianus	Caluo caluas primæ cõiugatiõis/unde decaluo decaluas/excaluo excaluas/no	Caluo
Plautus	tam habet significatiõem. Calueo calues secunda/& caluo caluis tertia cõiuga	Calueo
Priscianus	tionem/ teste Prisciano/ declinari põt: quin & caluor deponens Plautus ptulit/	Caluor
Plautus	quom ait in Cassina. Nã ubi domi sola sum soror/ manus caluituri. decipit.	
Priscianus	Cauillo cauillas/ & cauillor deponens/ teste Prisciano/ declinari potest: quod	Cauillo
Festus	uerbũ (ut ait) a caluo caluis formatur/ l littera abiecta. Inde uenit cauillatio/	Cauillor
Plautus	cauilla cauillum/ Festus. Cauillatio/ iocosa calumniatio. Idem Cauillum/ ca-	Cauillatio
Nonius	uillatio: idest irrisio. Plautus. Pone hoc sit/ aufer cauillam: idest cauillationem	Cauillum
Nonius	ut probe interpretatus est Nonius. Cauillatio proprie est subdola ratio: quã	Cauilla
Cicero	nos consciu nobis mendatiu/ uincendi tamẽ causa proferimus: & nonnunq; p	
Cicero	quodam facetiarum genere ponitur. Cicero de horatore. Etenim cũ duo sint	
Priscianus	genera facetiarum/ alterum æqualiter in omni sermone fufum/ alterum per	
Cato	acutum/ & breue/ superior cauillatio/ altera dicacitas nominata est.	
Priscianus	Campester masculini/ campestris fœminini/ campestre neutri generis/ & hic	Campester
Cato	& hæc campestris & hoc capestre/ teste Prisciano/ declinari potest. Cato i ori	
Priscianus	ginibus. Agrum quem Volsci habuerũt/ campestris fuit.	
Cato	Celer cum unico l/ masculini generis/ celeris fœminini/ celere neutri/ teste Pri	Celer
Liuius	scianõ/ declinari potest: & hic & hæc celeris/ & hoc celere: quin etiã hic & hæc	
Priscianus	celer. Cato de re militari. Satis celeris sis in tempore. Liuius in odyssea.	
Virgilius	Vt celer hasta uolãs prærupit pectora ferro. Celer format superlatium celer	
CN.M.	rimus & celerissimus/ teste Prisciano. Virgilius libro æneidos. x.	
Ennius	& qua facta celerrima crudum.	
Ennius	CN.M. in iliade. celerissimus aduolat hector. Ennius in anthalibus	
Festus	Exin per terras postq; celerrissimus rumor.	
Seruius	Coton huius cotonis portus est (ut Festus) in mari iterior/ arte/ & manu factus:	Coton
Vgutio	quod etiã Seruius sup librũ nonum æneidos cõfirmat/ addens insup hoc	Cotonum
Martialis	cotonũ posse neutro genere declinari. Cõcton huius cõctonis cũ & exilibus	Cõctona
Martialis	post o/ urbs ẽ Syria: a qua hæc cõctona pluralis tantum numeri/ dicta sunt: et	Cõcton
Plinius	si Vgutio a coquo coquis deriuatum uocabulum somniet. Sunt autem cõcto	
Iuuenalis	na ficus quædam paruæ dicente Martiale.	
Plinius	Paruaq; cum canis uenerunt cõctona prunis. Idem.	
Iuuenalis	Si maiora forent cõctona/ ficus erat. Plinius libro. xiii: naturalis historiae.	
Priscianus	Syria in ficorum genere habet carycas/ & minores eius generis/ quæ cõctona	
Seruius	uocant. Iuuenalis.	
Vgutio	Aduectus Romam quo pruna/ & cõctona uento.	
Priscianus	Corbis masculini generis est/ teste Prisciano: quin etiã fœminini/ teste Seruio su	Corbis
Seruius	per p̄mum georgicorum. Vnde Tullius/ messoria se (inquit) corbe cõtexit. Et	Corbula
Tullius	format per diminutionem corbula/ teste Varrone de lingua latina. Et a corbe	Corbita
Varro	hæc corbita descendit. Est autẽ corbita/ nauis oneraria/ dicta ut scribit Festus)	Corbulo
Festus	q; in malo eius summo corbis supendi soleret. Corbulo pprium fuit uiri no-	
Syllius	men: de quo meminit Syllius libro. xiiii. quom ait.	
Iuuenalis	Irrũpit Cumana ratis/ qnam corbulo ductor.	
Horatius	Culina/ popina/ quo quina/ in uno significato ab auctoribus usurpatur. Iuena	Culina
Plinius	lis satyra tertia. sequitur sua quæq; culina. Horatius in epistolis.	Popina
Virgilius	Quæ tu pulchra putas/ fornix tibi/ & uncta Popina.	Coquina
Seruius	Concha cum cexili in p̄ma/ & ch aspirato in secũda syllaba scribitur. genus est	Concha
Apicius	piscis ex cancrorum genere/ carentis oculis/ ut dixit Plinius libro nono natu	Conchis
Virgilius	ralis historiae. Concha item/ ualis est genus/ & nonnunq; pro tuba ponitur. Vir	Conchus
Seruius	gilius libro æneidos. vi.	Conchyle
Apicius	Sed tũ forte caua dum p̄sonat æquora cõcha: idest tuba. Quod sane Seruius	Cõchilium
Virgilius	minus erudite exposuit/ putas caua neutri ẽẽ generis/ numeri pluralis/ accusa-	Cochlea
Apicius	tui casus: cũ ablatiui casus sit/ numeri singularis/ fœminini generis. Cõchis ea	Cochlaca
Virgilius	dem scriptura/ ab Apicio sabacia uiridis interpretatur: qui apud Græcos ma-	Cochliaruf
Apicius	sculino genere κόχχοσ p̄fertur. Et ẽ edulii genus: qd̄ liquamine scilicet/ cori-	Cochliare
		d 2

Martialis	andro/cymino/porro cōciso/oleo cōditur:ubi si oleum abūdās fī fuerit/isipi/ di erit saporis.de hoc edulio intellexit Martialiscum ait.	Cochliar Cochliariū
Iuuenalis	Et bene si cānas/conchis inuncta tibi est. Iuuenalis. Cuius cōche tumes? de qua dictiōe Tortellius i uerbo cocche/ieptias loqtur.	
Solinus	Conchus huius cōchi eadem scriptura/lapis qdam est:qui in cōcha pisce cō/ peritur teste Solino:quem alias untonē/margaritam/uel (ut uulgus appellat) perulam uocat. Cōchyle/& cōchyllium/declinari pōt:& cum c exili i initio/ & ch aspirato in sc̄da syllaba/sequēte y græco scribitur:etsi Gasparinus cum i latino utrobicq; scribendū esse præcipiat. Genus est piscis:quem alias muricē/ & sarram appellāt:ex cuius inscia cōcha lacrymæ emanāt:quibus ificitur pur pura/Cochlea cū c exili in p̄ma/& ch aspirato in secunda syllaba/testa est li/ macis/& nonnunq̄ pro ipsa limace ponitur. Martialis.	
Martialis	Quom pinguis mihi turtur erit/lactuca ualebit:	
Plinius	Et cochleas tibi habe:perdere nolo famem. Plinius libro. xviii. naturalis histo/ riæ. Nascuntur in uiciis/& aliqñ e terra cochleæ munitæ erodētes eā. Cochlea item turis est rotūda:uel scala/qua turrin ascēdūt. Nec a cyclo cochlea dedu citur/ut Vgutio sōniauit. Cochlacæ a cochleis dictæ/lapides quidam ex flu mine rotundi sunt/ad cochlearum similitudinē/ut scribit Festus:q ab Vgutio ne masculino genere cochliarii uocātur. Et scribitur cū c exili i p̄ma/& ultima syllaba/& cū ch aspirato in media. Cochliare/cochliar per apocopen/cochliā rium/declinari potest. Genus est mensuræ:de qua Martialis.	
Martialis Martialis	Mittere cum possis uel cochliare mihi. Idem Nonus aculeolos in cochliare tulit.	
Lucillius	Calon cum c exili/& unico l scribitur:& lignum interpretatur. Inde cala descen/ dit. est autē cala fustis siue claua lignea. Vnde Lucillius ait. Scide calā:ut caleas: hoc est scinde lignū/& focū accēde:ut te calefaceas. Calo eadē scriptura scribi tur. Calones (ut Pompeius scribit/& Seruius) militum serui erant:qui calas/	Calon Cala Calo Caulon Caula Callis Callus Callum Cales Calcæ Calæ Calix Calyx
Pompeius Seruius Horatius Festus Ptolemæus Quintiliāus Seruius Virgilius Iginus Horatius Martialis Seruius Priscianus Caper Probus Marfus Plautus Seruius Seruius Virgilius Ptolæmæus Ptolemæus Macrobis Festus Varro	hoc est clauas ligneas/uel fustes gerebant. Horatius. Hunc pmixerunt calones/atq; caballi. Calōes item/teste Festo/calcei 'quidā ex ligno facti dicuntur. Calā etiam/urbs est Indiæ/teste Ptolemæo. Calon/p̄ priū fuit uiri nomē:q (ut scribit Quintilianus) statuarius fuit. Caulon/mōs est teste Seruio in Calabria:cuius meminit Virgilius libro æneidos. iij. dicens. Caulonifq; arces/& naufragium Scylaceum. In hoc mōte/teste Iginio de urbi bus Italicis/olim opidum fuit:quod ab Horatio/& Martiale/aulo dictus est/ ut in dictione aula disseruimus. Caula/ ouile dicitur. Callis cum duplicato l/ pecorū semita ē callo prædurata/teste Seruio/masculini quidem generis/au/ ctore Prisciāo: sed & foeminini/ut Caper testatur/& Probus. Callus/& callū/ cum duplicato l/declinari potest. Nā masculino genere callus/Marfus protu lit: neutro Plautus/cum ait in Persa. plus calleo/q̄ primum callum callet. Ca/ les/opidum est in Gallia/teste Seruio sup librum septimum æneidos. Aliud est eodē noie opidum in Campania:a quo/Cales populi uocitati sunt/ut idē Seruius scribit:de quibus Virgilius libro præfato.	
Plautus	Calor/masculini generis est/neutri/dicente Plauto. Neq; frigus/neq; calor me/ tuo:neq; uentum:neq; grandinē. Calor itē/fluuius qdam est prope Canusiū.	Calor

Varro Collis promontorium siue mōticulus a colo colis deriuatur teste Varrone in hęc uerba dicente. Quod primum ex agro fructus capiebant/campus dictus est. posteaq̄ supiora loca colore ceperūt a colendo colles appellarunt. hęc ille Verum quia colo primam corripit syllabam/collis uero illā producit metri gratia a poetis aliud l in terpositum est. Nec uenit a collū ut Vgutio somniat. Hic caulis & collis i uno significato oibus noto teste Seruio/efferi potest/dicente etiam Horatio sermone. xiiii.

Vgutio Colle suburbano qui sicis creuit in agris. Nonnunq̄ & pro uitis robore/ teste Nonio/caulis ponitur/ut est apud Virgilium libro æneidos. xii. Puberibus caulem foliis. Colus cum unico l/ quartæ & secundæ declinationis est teste Prisciano: & tā masculini q̄ foeminini generis est ut Caper testatur & Probus. pensum dicitur. Ouidius libro metamorphoseos quarto.

Seruus Et colus/ & fusus/digitis cecidere remissis. Coli/ est urbs in India/ teste Ptolemæo. Colum cum unico l/ genus est puncti: quod fit/ quando clausula perfecta est/ sic. Colum item cum unico l/ uas est Vinarium: de quo Virgilius.

Horatius Cola q̄ præloq̄ fumosis deripe tectis. Et a colo colas descendit. Collum autē in alio significato/ cum duplicato l scribitur. Est etiam collum cum duplicato l/ tormēti genus: quod teste Festo etiam masculino genere hic collus ueter protulerunt. Colla cum l geminato/ græcum est uocabulum: & gluten dicitur. Colla item/ urbs est Syriæ/ teste Ptolemæo.

Nonius Color/ & colos/ in recto teste Seruio super georgica/ dici potest.

Virgilius Colo colis/ tertie coniugationis/ primam corripit syllabam. primæ autem coniugationis colo colas/ co syllabam producit. Lucanus libro tertio.

Priscianus Penci qui rura colunt. Marcus Manilius libro quinto.

Caper Et colare uagos inductis rætibz amnis.

Probus Clunis masculini/ & foeminini generis est/ teste Prisciano. Plautus. Quasi lupus ab armis ualeo: clunes inflatos gero. Iuuenalis.

Ouidius tremulo descendit clune puellæ. Horatius sermone secundo.

Ptolemæus Quod pulchræ clunes/ breue q̄ caput/ ardua ceruix.

Virgilius Cano facit in præterito cecini: in supino cantum. Participium tamē futuri tēporis/ in iturus terminatur. Vnde Hieronymus in apocalypsi capitulo octauo. ait. Qui erāt tuba canituri. Cum cano composita/ formant præteritum in uiut præcino præcinui: concino cōcinui. Occino autem (ut Probus tradit) occinui facit: quin etiam occinui/ necnon & occanui/ teste Prisciano/ Salustium inducente dicentem libro historiarum primo. Iussu Metelli/ cornicines occanuerunt tubis. A cantu supino/ formatur hic cantus huius cantus: & hęc catio. Vnde Psalmographus ait. Qua illic interrogauerunt nos/ qui captiuos duxerunt nos/ uerba cantionum. Canor etiam pro cātu ponitur. Lucretius libro. iiii.

Seruus Paruus ut ē cygni/ melior canor ille/ gruum q̄. Ouidius libro metamorph. v. Nec tamen ille canor mulcendas natus ad aures. Cantes/ fistulæ dicūtur organorum. Cantus cum c exili/ & th aspirato/ græcum est uocabulum. Persius.

Horatius Vertentem sese frustra sectabere canthum. Et est secundæ declinationis. Hieronymus in libro tercio regum capitulo. vii. Et axes earum/ radii/ & cāthi/ & modiolii/ oia fusilia. Et est circumferentia/ qua rota uertitur.

Vgutio Canna cum duplicato n scribitur: nec a cano canis deriuatur/ ut Vgutio somniat: sed hebræum est Hierōymo auctore uocabulum/ dicente in alphabeto.

Hierōymus Notandum itaq̄ est/ q̄ nostrum latinum canna/ a lingua hebræa sumptū ē. Cannæ pluralis/ tantum numeri/ etiam cum duplicato n/ uicis est in Apulia/ Romana clade nobilis: de quo meminit Iuuenalis satyra secunda/ dicens. Quid Cremeræ legio/ cannis consumpta iuuentus? Lucanus libro secundo: Tempora Cannarum fuimus: Trebiæq̄ iuuentus. Cāna/ urbs est Lycaonia/ teste Ptolemæo.

Priscianus Canalis cum unico n scribitur/ cum primam corripiat syllabam. Virgilius in georgicis.

Virgilius Currentem iligneis potare canalibus undā. Et teste Seruio super secundum ge

Collis
Caulis
Colus
Coli
Colum
Collum
Collus
Colla
Color
Colos
Colo
Clunis
Cano
Cantus
Cantio
Canor
Cantes
Canthus
Canna
Cannæ
Canalis
Canale

	orgicorum / foeminino melius q̄ masculino genere profertur: sed & masculino generis comperitur. Vnde Festus ait. Illices canales / in quos aqua cōfluit in uis lapide stratis. Et Calphurnius egloga quarta inquit.	
Festus	Hos potius calamos / magis hos sectare canales. Sed & hoc cale declinari pōt?	
Chalphurnius	Stadius libro siluarum primo.	
Stadius	Flumina diuerso trahit in temperata canali. Nam a neutro genere / ablatiui hic casus est.	
Horatius	Canistrū cum ūioco n scribit / cū p̄ma syllaba corripiat. Horatius sermone. xvi.	Canistrum
Iuuenalis	Quæ procul extractis inerant hesternæ canistris. Iuuenalis satyra quinta auidax conuiua canistris.	
Vgutio	Cista est / uel calathus. Nec canna deducitur / ut Vgutio somniauit: secundū auctoribus Varrōe de lingua latia / & Pomeo græca dictio ē apud quos κάρα	
Varro	τῶν scribitur: quod latini a in i uertentes / canistrum dicunt.	
Pompeius	Cuius cōis generis / format adiectiuum ciuile / & ciuicū. Lucanus uersu primo.	Ciuis
Lucanus	Bella per Eumathios plusq̄ ciuilia campos. Horatius in initio libro secundi carminum. Motum ex Metello consule ciuicum.	Cuilis Ciuicus
Horatius	Clango clangis facit in præterito clanxi / teste Prisciano: quin etiam clāgui / diu auctoritate Hieronymi in libro numerorum capi. x. sic dicentis. Si semel clāgueris / uenient ad te p̄nceps. Clangere proprie est tuba canere.	Clango
Priscianus	Costus foeminino genere / & costum neutro / declinari potest. Serenus.	Costus
Hieronymus	Iungeturq; simul costum: polyionq; piperq;. Radix est eximii odoris / quæ in Petale Gangetis fluminis insula foditur. Costa / notum est quid significat. Virgilius in georgicis. Et pede pro subigit terram: fricat arbore costas.	Costum Costa
Serenus	Columbus masculini / & columba foeminini generis ē. In plurali tamē numero / foemino potius q̄ masculino genere / pro epicæno profertur. Martialis.	Columbus Columba
Virgilius	Nec uoles teneras præduro dente columbas. Romulus.	
Martialis	Accipitrem milui pulsorum bella columbæ	
Romulus	Accipiunt regem. Virgilius.	
Virgilius	Præcipites atra ceu tempestate columbæ. Nec a colore columba descendit / ut Rhabanus Catholicon / & Vgutio uoluerunt: sed teste Varrone / a columine dictæ sunt / quia scilicet in altum columbæ nidulantur.	
Rhabanus	Cygnus / uel more græco cycnus / cum y græco / sequente g / uel c scribitur. Græcum uocabulum est: nec a præterito cecini deriuatur / ut Vgutio sōniauit. Auis	Cygnus Cycnus
Vgutio	est / alias holor uocatus. Virgilius libro ænidos. xi.	
Virgilius	Strimoniamq; gruem / aut album deiecit holorem. Ouidius.	Cydnus Cydna
Ouidius	Ad uada Meandri concinit albus holor. Cydnus cum y græco sequente d scribitur. Fluius est Ciliciæ / testibus Solino / & Ptolemæo: qui (ut scribit Iustinus libro. xi) Tarsum Ciliciæ / apostoli Pauli urbem diuidit. huius fluminis a quam contra podagras ualere dixit Plinius libro. xxxi. naturalis historiæ. Placet hoc loco Vgutionis somnium referre. Ait enim. Item a cygnus / dictus est eodē noie Cyngus amnis quidā Ciliciæ: tum quia mira habeat aquarum suauitatem: tum quia in autumnno / & aestate / quando niues soluuntur / tumescit. Quadam enim (ut pergit) lingua / quicquid candidum est / cygnus dicitur. Oridiculum / somniabundumq; hominem. Quid enim? Nam & idem Catholicon confirmauit. Cydna urbs est Lyciæ / teste Polemeo.	
Solinus	Comes / cōis generis est. Apud uulgus tamen hæc comitissa foeminino genere usurpatur. At uero pro itineris socio masculini tantum generis comes ab	Comes Comitissa
Ptolemæus	Vgutio traditur. uerum Vgutio fallitur: & more solito ineptias loquitur: cum in utroq; significato comes cōi genere p̄ferri possit. Vnde Bocetius ait.	
Vgutio	Has saltem nullus potuit peruincere terror.	
Bocetius	Ne nostrum comites persequerentur iteī. Ouidius in epistola ad parim.	
Ouidius	Cætera per socias / Clymenen / Aetramq; loquamur: Quæ mihi sunt comites / consiliumq; duæ.	
Seruius	Comitor deponens est uerbum. & tam datiuo / q̄ accusatiuo iungitur / teste Ser	Comitor

Ovidius
Ovidius

uio super librum septimum æneidos. Comperitur etiam comito comitas.
Ovidius libro secundo de ponto.
Quem pia nobiscum proles comitauit eūtem. Idem libro metamorphoseos
decimo quarto.

Nostraq; adulantes comitant uestigia donec.

Celsus
Virgilius
Virgilius

Cathedra cum c exili/ & th aspirato scribitur: in qua dictione Brito Mamotre
ctus/ Catholicō errauerunt dicentes: cathedra a cathecis doctrina descendit/
Nam componitur ex catha præpositione græca/ & hedra/ quæ est sella. Et li/
cet catha cum t exili scribatur/ tamen quia componitur cum dictione aspira/
tum initium habente/ habiicitur. & t exile/ in th aspiratum conuertitur. Simili
modo methodus cum th aspirato scribitur. Nam licet meta præpositio cum
t exili scribatur: tamen quia cum hodos coniungitur/ quod quidem cum aspi/
ratione principii annotatur/ t exile/ a littera detracta/ i th aspiratum commu/
tatur. Est autem methodus uia: quom scilicet p ratioē uia accipitur. Sic enim
Cornelius celsus libro primo de arte medicinæ/ apud nos interpretatus est.

Cathedra
Methodus
Ephebus
Ephemer
Ephorus
Ephippia
Hyphen
Anthypat

Vnde Virgilius georgicorum primo ait.
Ignarosq; uia mecum miseratus agrestes: id est rationis. idem li. æneidos. xi.
Si qua uiam dederat fortuna Latino. hoc est rationē. Eodem modo compo/
ra ex epi præpositione/ & dictione annotatum aspiratione initium habente/
i littera collisa p in ph conuertit: ut ephebus: qui pubes interpretatur: & ex epi
& hebe/ quæ est pubertas componitur: Ephorus superinspector/ ex epi/ & ho
ro aspicio/ ephemer diurnalis/ & epi/ ex hemera dies: Ephippia equorū orna
menta/ ex epi/ & hippos equus. Simili quoq; modo/ hypo præpositio si cum
uerbo aspiratione in initio annotato coniungitur/ o littera pressa/ p in ph
commutatur: ut hyphen subunio: ex hypo sub/ & hen unum. Quod tunc esse
dicitur/ cum plures dictiones sub uno accentu proferuntur: ut enim uero: quan
do quidem: simulac. Similiter si anti præpositio cum dictione i principio aspi
rata cōmittitur/ i littera intercepta/ t exile in th aspiratum cōuertitur: ut Anthy/
patus p couful.

Cliuus quando componitur/ secundæ/ & tertiæ declinationis est: ut accliuus:
decliuus: procliuus. Simili quoq; modo/ secundæ/ & tertiæ declinatione/ de/
clinari potest/ acclinis/ reclinus/ proclinis. Hoc autem distat inter accliuum/
& acclinum: q; accliuus in ascensu inclinatum dicitur: accline uero/ in descensu.
Ambrosius super Aegisippum. Ciuitas prærupta undiq; ppe erat interclina
rupibus. Quare in sequentia/ quæ in missa p defunctis legitur/ ita dici debet.
Oro suplex/ & acclinis: non autem accliuus: ut indocti legunt.

Cliuus.

Ambrosius

Cor contritum quasi cinis:
Cere curam meni finis.

Pompeius

Conuentus masculini generis/ format per diminutionem neutri generis con/
uenticulum/ in malam ut plurimum partē sonans. Conuentus auctore Pom/
peio quatuor modis itelligitur. Vno modo/ quom quemlibet hominem ab
aliquo conuentum esse dicimus. Altero/ cum significatur multitudo ex cōplu
ribus generibus hominum/ contracta i unum locum. Tertio/ cum a magistra
tibus/ iudicii causa/ populus congregatur. Quarto/ cum aliquem i locum fre/
quentia hominum/ supplicationis/ aut gratulationis causa colligitur. Quintili
anus affirmat consentū latine esse/ quæ græce panegyris appellatur. Vnde pa
negyricus ille sermo dicitur/ qui in conuentibus agitur.

Conuentus
Conueticu
lum

Quintilius

Raudensis
Gasparinus
Hieronymus

Camelus cum c exili/ & e absq; diphthongo/ & unico l scribitur: & si Rauden/
sis confrater meus/ & Gasparinus/ cum geminato l scribi præcipiant: & com/
munis generis est. Vnde Hieronymus i genesi capitulo. xxxii. ait. Separauit ca
melos scetas cum pullis suis triginta. At uero pro fune nautico camelus mas
culini tantum generis est. Chamælæa cum ch aspirato/ & æ diphthongo in se
cūda/ & penultima syllaba/ & unico l scribitur: etsi a Tortellio cum c exili/ &
æ diphthōgo i scēda dum taxat syllaba scribendū tradat. gēus est hærba. Cha
mælæon cū ch aspirato (non cū c exili/ ut uult Tortellius) & æ diphthōgo so

Camelus
Camælæa
Chamælō
Camilla
Camillus

Tortellius

Tortellius

	lum in secunda syllaba & unico animal est quadrupes. Camilla cum c exili & i latino & geminato l filia fuit Metabi regis Priuerni Volscorum urbis dicente Virgilio libro aeneidos septimo.	
Virgilius	Volca de gente camilla. Sane teste Statio Tulliano libro primo de uocabulis rerum camilli uocabulo Tusci praeministrum deorum significat. Vnde & Mercurium camillum dicunt factum esse ut scribit Macrobius. Quin etiam Romani teste eodem Macrobio pueros puellasque nobiles & iuestes camillos & camillas appellabant. Quare camillus proprie auctore Festo puer igneus dicitur. Quoddam etiam uasis genus quod opertum in nuptiis ferebant in quo erant nubentis utensilia camillum uocabant quod alio (ut ait) nomine cumera dicebatur.	
Virgilius	Camera cum c exili scribitur & interpretatur fornix siue testudo. Camurus adiectiuum obtortus dicitur uel curuatus. Virgilius in georgicis. Pes etiam & camuris hirtae sub cornibus aures.	Camera Camurus A
Herodotus	Camirus cum c exili & i latino urbs fuit in regione Dorica ut ostendit Herodotus libro historiarum primo. Alia eodem nomine fuit in Rhodo testibus Pomponio Mela & Homero libro iliados secundo.	Camirus Camarus
Martialis	Cammarus cum c exili & duplicato m genus est piscis de quo Martialis. Concolor in nostra cammare lance rubes. Iuuenalis. Dimidio ponatur cammarus ouo. Cammata urbs est Cretae a latere orientali teste Ptolemaeo.	Cammata
Ptolemaeus	Camera cum c exili scribitur. Vasis erat genus teste Festo quod opertum in nuptiis ferebat in quo erant nubentis utensilia quod alias camillum appellabat. At uero Acron in Horatium cumera (inquit) uas est ingens uimineum in quo frumenta conduntur uel (ut pgit) cumerae dicuntur uasa fictilia dolis similia ubi frumentum suum reponerent agricolae. Modo autem (ut idem auctor subdit) cumerae dicuntur uasa minora quae capiunt quatuor siue sex modios quae lingua Sabinorum trimodiae uocantur. Horatius.	Camera Cumerum
Horatius	Forte per angustam tenuis uulpecula rimam Repserat in cumeram. Idem sermone primo. Cur tua plus cumeris laudas granaria nostris. Hoc cumerum uas erat nuptiale sic dictum (ut scribit Festus) a similitudine cumerarum. Comarus cum c exili sequente o & unico m arbutus est & genus mori teste Plinio libro xv naturalis historiae. Comara urbs est Bactrianae partium teste Ptolemaeo.	Comarus
Virgilius	Cestus cum a diphthongo scribitur cum a caedo caedis deriuatur. Cestus arma sunt pugilum quartae quidem declinationis dicente Virgilio. Seu crudo fudit pugnam committere cestu. Quin & secunda declinatione declinari potest teste Marcello Varronem referente dicentem. Si aduersarius in cestis supercilia discobinarit.	Cestus Cestus
Marcellus	Cestus huius cesti secundae tantum declinationis absque diphthongo foeminini generis est teste Lactantio grammatico super librum quintum thebaidos quod Priscianus & Alexander omisit. Sed & masculini copitur. Vnde Martialis ait. Sume cytheriaco medicatum nectare ceston. Apud Graecos etiam adiectiue declinatur ut est apud Homerum libro iliados xiii.	
Lactantius	non est nomen cinguli sed uarium significat quod proprie apud nos dici potest acu pictum ut est apud Virgilium. Pictus acu clamydem & ferugine clarus Ibero. Cingulum Veneris dicebatur quod teste Seruio singularis tantum numeri est. Ceston (inquit Lactantius grammaticus) uocant qua copulae ex matrimonio ius est ideoque (ut ait) adulterio perpetratur incesta. Cestus (inquit Festus) uocantur & ii quibus pugiles dimicant & genus quoddam ornatus mulierum quod (ut diximus) absque diphthongo scribitur.	
Priscianus	Cassis huius cassidis foeminini generis est teste Prisciano quin & masculino genere ueteres protulerunt ut Caper testatur & Probus. Competit etiam primae	Cassis Cassida
Caper		
Probus		

Virgilius	declinatiois hæc cassida. Virgilius libro æneidos. xi. aurea uati.	
Propertius	Cassida & Propertius ait. Aurea cui postq̄ nudauit cassida frontem: idest galea. Et scribitur cū duplicato f. Nec a careo cares: nec a capite: ideo quia caput tegat: cassis deducitur: ut somniabundus tradit Vgutio. Nam & sibi ipsi contradicit Vgutio quom ait. Cassis huius cassidis facit in accusatiuo cassidem/uel cassida. Quo fit/aut latinum omnino non esse uocabulū: aut accusatiuū græcū cassida non habere. ē etiam Cassida urbs Indiæ: teste Ptolemæo. Cassis huius cassis etiā cū geminato masculini generis est: dicente Ouidio. Decidit in casses præda petita me os: hoc est rætia. Et format diminutiue neutri generis cassiculum. Vnde Pompeius ait. Cassiculum ræticulum/ a cassibus per diminutionem dictum. Vgutio dicit q̄ format diminutiuum foeminini generis cassidula.	Capys Capis Capidula Capidulum Capus Capo
Ptolemæus	Capys huius capyis: cum y græco scribitur. proprium fuit uiri nomen: qui Capuam Campaniæ urbem condidit: dicente Virgilio libro æneidos. x.	Capitale Capital
Ouidius	Et Capys: hinc nomen Capuanæ dicitur urbi. Liuius autem a camporū planicie. Capuam cognominatam tradit Plinius a quadragesimo campo dictā putat. Strabo q̄ sit duodecim urbium caput/ dictam asseruit. Capis cum i latino: masculini generis: Tuscum est uocabulum: teste Seruio: & apud nos falco dicitur. Capis huius capidis cum i latino: foeminini generis est: teste Prisciano: græcum q̄ (ut ait) uocabulum: illud apud Lucillum afferens exemplum: capidasq̄ repertas. Nam si capis latina dictio esset/ accusatiuum græcum capidas non protulisset Lucillus: sed latinum/ capides. Festus tamen latinam uult esse dictionem. Ait enim. Capis/ poculi genus: dictum a capiēdo. Et format p̄ diminutionē capidula: teste Prisciano hoc capidulum (ut scribit Pompeius) gēus ē uestimēti: quo caput te gebat. Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Virgilius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Liuius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Plinius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Strabo	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Seruus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Priscianus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Lucillus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Festus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Pompeius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Ptolemæus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Martialis	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Hieronymus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Thucydides	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Virgilius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Ptolemæus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Plinius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Martialis	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Pompeius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Seruus	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Vgutio	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Virgilius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital
Ouidius	Capus/ & capo/ in recto/ declinari pōt: teste Seruio. Et hoc differt a gallo: q̄ capo testes ablati sūt: gallo minime. Capitale/ & per apocopen capital tam pro pecunia/ q̄ pro facinore/ quod capitis pœna luitur/ declinari pōt. Plautus in menæchinis. Nūq̄ hercle effugiet/ tamen si capital fecerit. Est etiam capital (ut scribit Festus) linteum quoddam: quo in sacrificiis utebantur.	Capitale Capital

Homerus	bri. Sunt & alii eodem nomine populi Aetolis conicini: qui teste Homero li	Curriculo
Lucanus	bro iliados nono / cum ipsis Aetolis bellum gessere: Alios scribit Lucanus	Cursum
	feroces esse populos in dalmatia sic ingens. Illic bellaci confusus gente Curru	Curule
Festus	Quos alit Adriaco tellus circumflua ponro. Carrus cum duplicato r / carrum	Curules
Priscianus	dicitur. Et format per diminutionem curriculum: testibus Festo & Prisciano:	Curula
Curtius	quin etiam neutri generis curriculum: ut est apud Curtium libro octauo dicē	Curtuca
	tem. Aliorum turbati equi non in uoragines modo lacunasq; sed etiam in	
Seruius	annem precipitauerunt curricula. Curriculum itē neutri generis p paruo cur	
Virgilius	su ponitur: siue pro loco ubi currendi certamē exercetur: seu pro ipso tem	
	pore ut scribit Seruius. Virgilius libro aeneidos octauo.	
	Inde ubi prima quies medio iam noctis abactae	
Marcellus	Curriculo expulerat somnum: id est medio tempore. declinatur etiā hic cur	
Pompeius	riculus pro paruo cursu teste Marcello. Curriculo significat id quod cursum	
Plautus	auctore Pompeio. Vnde Plautus ait. Licet uos abire curriculo: id est cursum	
Horatius	Curule cum unico r scribitur neutri generis & curulis foeminini cum primā	
Gellius	corripiat syllabam. Horatius in epistolis.	
Festus	Cuilibet hic falces dabit: eripietq; curule: hoc est currum. curulis (ut tradit	
Seruius	Gellius) sedes erat ex ebore: qua maiores magistratus utebantur in curru. Cu	
Lucanus	rules etiam cum unico r equi dicuntur quadrigales: uel magistratus qui curu	
Ptolemæus	libus uehebantur testibus Festo & Seruio. Lucanus etiam primam syllabam	
	corripuit quom dixit libro tertio.	
Iuuenalis	prætor adest uacuæq; loco cessere curules. Curula urbs est India teste Ptole	
	mæo. Curruca cum duplicato r auis est: quæ alienos pullos proprios putans	
	nutrit & educat: de qua Iuuenalis satyra sexta.	
	Tu tibi tunc curruca places. Et cum c exili omnes hæc dictiones scribuntur.	
Marcellus	Cupiditas & cupido in uno significato accipi possunt: nisi q; cupiditas (ut	Cupiditas
	Marcellus tradit) leuior est q; cupido. Verum pro deo amoris masculini Cu	Cupido
Pompeius	rido generis est.	
Vgutio	Cæspes huius cæspitis cum æ diphthongo scribitur: cum a cædo cædis aucto	Cæspes
	re Pompeio derinetur. Nec a cerebro deducitur ut somniauit Vgutio. pars	
	terræ est cum uiridi hæba auulsa masculini generis.	
Virgilius	Conus cum unico n scribitur: & pro summitate galeæ ponitur: sed & nucleus	Conus
	interpretatur. Cunnus cū geminato n notum est uocabulum dicere in Pria	Cunnus
	pea Virgilio.	Cuniculus
Martialis	Mens erat in cunno Penelopea tuo / scilicet Vlyssis. Cuniculus cum unico	Cuniculum
	n animal est lepori simile: cui subter fossa terra latere solitum est. Vnde Mar	Cunæ
Festus	tialis in apophoretis ait.	Cunabula
	Gaudet in effosis habitare cuniculus antris. Est etiam cuniculus foramen sub	Cuna
	terraneum: quod & neutro genere cuniculum declinari potest. Festus cunicu	Cuni
	lum (inquit) foramen est sub terra oculum. Et cum c exili omnia hæc uocabu	
	la scribenda sunt. Cuna & cunabula in uno significato accipi possunt: & cū	
	unico n scribuntur. Cuna etiam cum unico n paganorum dea uocatur. Cuni	
Ptolemæus	urbs est Gedrosiæ prouinciæ teste Ptolemæo. & cum c exili præfatæ omnes	
	dictiones scribi debent.	
Ouidius	Cyparissus cum c exili & y græco & unico p & duplicato f scribitur. proprium	Cyparissus
Caper	fuit pueri: nomen postea in sui nominis arborem cōuersi teste Ouidio libro	Cypressus
Probus	metamorphoseon decimo. Et pro arbore testibus Capro & Probora ma	Cyparissa
Hieronymus	sculini q; foeminini generis apud antiquos fuit Hanc arborem postea Latini	Cyparissiu
	cypressum uocauerunt. Vnde in ecclesiastico capi. xxiiii. Hieronymus ait. Qua	Cyparissia
Virgilius	si cedrus exaltata sum in Libano: & quasi cypressus in monte Sion. Plæriq;	
	tamen y græcum in u nostrum mutant: cypressum dicunt: quod & Virgili	
	us obseruauit quom primo georgicorum inquit.	
Virgilius	Et teneram a radice ferens Siluane cypressum. Sed & cyparissus pro arbore	
Martialis	usurpatur. Vnde Virgilius libro aeneidos tertio ait.	
	Aeræ quercus & coniferæ cyparissi. Martialis.	

- Daphnæas platanos & aereas cyparissos. Fuit etiam Cyparissus eadem scriptura urbs Achaiae, teste Plinio libro quarto naturalis historiae: quam Ptolemæus dicit esse Messeniæ in Achaia. est & eodem nomine & litteratura in sua quaedam Boeotiae alias Anticyra cognominata, ut scribit Pausanias. Alia autem Anticyra est ad sinum Maliacum & Oetam montem. Cyparissium eadem scriptura / promontorium est Messeniæ, ut Ptolemæus ostendit. Cyparissiae, eadem orthographia / igneae quaedam faces dicuntur: quæ noctu apparere solent ad similitudinē cupressi, ut testat Festus.
- Plinius**
Ptolemæus
Pausanias
Ptolemæus
Festus
Charisius
Diomedes
Priscianus
Virgilius
Alexander
Pompeius
Vgutio
Festus
Cato
Caper
Probus
Pompeius
Gracchus
Festus
Lucillius
Caper
Probus
Herodotus
Virgilius
Priscianus
Seruius
Persius
Horatius
Persius
Nonius
Pompeius
Seruius
Virgilius
Herodotus
Ovidius
Ovidius
- Cudo cudis facit in præterito cusi, testibus Charisio & Diomede. At uero Priscianus secundum quorundam opinionem dicit quod facit cudi. Quod & Iustini neri potest auctoritate Virgilii libro Æneidos primo ita dicentis. Ac primum si licis scintillam excudit Achates. Vbi excudit præteriti temporis est: non præsentis: quia aliud præteritum subiunxit scilicet suscepit. Hanc opinionem secutus est Alexander in regula: In si do uertit. Cusi ergo & cudi in præterito dicere possumus. Est autem cudere / tundere / fabricare / sculperet / polire. Et a cædo descendit auctore Pompeio.
- Culigna cum c exili & unico l scribitur: nec a culeo deducitur, ut Vgutio somniauit, sed ab eo quod greci κυλικα dicunt, ut scribit Festus. genus est uasis. Cato, Culignam in foeno graeco ponit: ut bene oleat.
- CruX tam masculini quam foeminini generis est, testibus Capro, Probo, Pompeio. Vnde est illud Gracchi, dignus fuit qui malo cruce periret. Et apostolus ad Galatas ait. Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce domini nostri Iesu Christi: pro quem scilicet crucem / mihi mundus crucifixus est: quod imperiti ecclesiastici putant esse relatiuum huius genitiui Iesu Christi.
- CruciatuS / cruciatio / cruciamen / cruciamentum / crucium / in uno significato accipi possunt. Festus. Crucium est quod cruciat. Quin etiam insuaue uinum Lucillius crucium Festo referente appellauit.
- Crinis tam foeminino quam masculino genere ueteres protulere, ut Caper testat & Probus.
- Creston cum c & t exilibus scribitur. urbs fuit Tysenorum. Crestona eadem scriptura / regio est Macedoniae, contermina Mydoniae, teste Herodoto libro historiæ septimo.
- Crater cū c & t exilibus scribitur: & masculini generis est. Virgilius li. Ænei. iii. Tum pater Anchises magnum cratera corona induit. Et ab accusatiuo graeco κρατηρα nostri etiam cratera foeminino genere protulerunt, testibus Prisciano & Seruio super librum primum Ænei. Vnde Persius. Crateram argenti dabit. Horatius Sermone. xiiii. Siue grauis ueteri craterae limus adhæsit, genus est poculi. Craterus proprium fuit medici nomen: de quo meminit Persius, quom ait. Et quid opus Cratero magnos promittere montes? Cretera cum c & t exilibus, genus est uasis: quam alias situlam appellamus, ut Nonius scribit: & ab eo qui est crater, auctoritate Pompeio descendit. Cateia cū c & t exilibus, genus est tæli Gallici, teste Seruio: quo scilicet uocabulo Virgilius usus est, dicens Teutonico ritu soliti intorquere Cateias. Crates cum c & t non aspiratis, proprium uiri nomen fuit. Et facit in genitiuo Cratis, uel Cratetis: sicut hermes chremes.
- Cratis cum c & t exilibus, foeminini generis, notum uocabulum est. Crathis cū c exilibus, th aspirato, fluius est Achiuorum, teste Herodoto libro historiæ primo. Alius eiusdem nominis est in Calabria: cuius meminit Ouidius libro metamorphoseos. xv. dicens. Crathis, & hinc Sybaris nostris conterminus oris. Et facit in genitiuo Cratis, uel Crathidis. Ouidius libro fastorum tertio. Est prope piscosos lapidosi Crathidis amnes.

Cudo

Culigna

CruX

CruciatuS

Cruciatio

Cruciamen

Cruciamen

Crucium

Crinis

Creston

Crestona

Crater

Cratera

Craterus

Cretera

Cateia

Crates

Cratis

Crathis

Iuuenalis	Cumæ pluralis tantum numeri/urbs est Campania: de qua Iuuenalis meminit/quom ait.	Cumæ Cumani Cumæi Cuma
Virgilius	Laudo tamen uacuis q̄ sedem figere Cumis Detinet. A qua/fit Cumanus & Cumæus cū æ diphthōgo. Virgi. i. bucolicis. Vltima Cumæi uēit iam carminis aetas. Cuma huius cumæ/urbs est Acoliæ/	
Ptolemæus	teste Ptolemæo. a qua/etiam Cumani uocitati sunt.	
Ptolemæus	Comum/urbs est Insubriæ/ teste Ptolemæo: a quo/Comenses & Comani ap	Comum Comenses
Ptolemæus	pellati sunt. Coma/urbs est Lycie circa montem Massicitem/ ut Ptolemæus ostendit. Coma item/ iuba/ uel capilatura dicitur: & primā corripit syllabam.	Comani Coma
Festus	Rursum coma: uicum/ uel uillam significare habet/ teste Festo. & tūc co/ syllaba producitur. Comma huius/ commatis cum duplicato m/ punctum est cū	Comma Comus
Ambrosius	uirgula superius ducta/ sic: Comus cum unico m/ genus est hærba: Ambrosius libro tertio hexahemerō capitulo nono. Nec illud præterit/ q̄ como plæ	Comi
Ptolemæus'	rūq; furores libidinū marcuerūt κωμοσ/ græce latine festiuitas & procacitas. iocus modestus. Comi/ populi qdā sunt Bactrianæ puinciæ/ teste Ptolemæo.	Compages Compago
Ouidius	Compages & compago/ in uno significato/ declinari pōt. coniunctio dicitur/	
Lucanus	seu conglutinatio: uel compactio. Ouidius libro metamorphoseos primo. Atq; ita disparibus calamis compagine cæra. Lucanus libro primo.	
Vgutto	Nauitq; & nondum sparfa compage carinæ. Cosmeta cū ct/ & exilibus scribitur. Nec a como comis deducitur/ littera iter/	Cosmeta Cosmus Cosmas
Iuuenalis	posita/ ut Vgutio/ & catholicon/ somniarunt: sed a κοσµω uerbo græco/ qd est orno. Vnde serui qui nobiles mulieres ornare consueuerant/ cosmetæ uocati sunt/ dicente Iuuenale fatyra .vi.	
Martialis	Ponunt cosmetæ tunicas. Et a κοσµω cosmos dictus est: qui ornatus interpretatur. Inde etiam mundus/ quia ornatus est/ cosmos appellatur. Fuit etiam	
Ptolemæus	Cosmus uiri proprium nomen: de quo meminit Martialis/ quom ait. Pallia donauit glaucina Cosme tibi. Cosmus sceminini generis/ a Ptolemæo/	
Priscianus	urbs Iudææ ponitur ab oriētali parte iordanis. Cosmas ppriū fuit nom uiri.	
Virgilius	Cautes & cotes/ i recto/ teste Prisciano/ dici pōt/ & sceminini generis est. Virgilius libro æneidos sexto.	Cautes Cotes Cottis Cos Cotys Cutis
Ptolemæus	Quam sit dura filix/ aut stet Marpesia cautēs/ id est lapis/ uel petra uel scopulus. Cotes item est promontoriū Mauritanæ Tingintanæ/ teste Ptolemæo.	
Ptolemæus	Cottis cum duplicato t/ apud Ptolemæū scriptū legi: & ab eodem urbs Indiae ponitur. Cos huius cotis/ genus est lapidis: quo ferrū acuitur/ dicēte Horatio.	
Horatius	Ardentes accuens sagittas cote/ cruenta. Cos item/ urbs est doricæ. Ptolemæus dicit/ Con esse insulam in Myrtoo Pelago. Et facit in genitiuo co/ declinatiōe	
Ptolemæus	attica. Nam accusatiuum græcum κωπ protulit Homerus libro iliados. ii.	
Homerus	Cotys cum c/ & t exili/ & y græco/ propriū fuit uiri nomen: de quo sæpe Plutarchus meminit. Cutis/ notum est uocabulum. Vnde & Bocetius ait.	
Plutarchus	Et tremit effœcto corpore lassa cutis. Et cū c/ & t non aspiratis scribitur.	
Bocetius	Nam a κωτοσ/ græce/ auctore Pompeio descendit.	
Pompeius	Chirographus/ & chirographum/ declinari pōt: & cum ch aspirato/ & i latino scribitur hoc aut inter syngraphas/ & cætera chirographa/ interesse tradit	Chirographus Chirographum
Pædianus	Pædianus: q̄ in chirographis tantum quæ gesta sunt/ scribi solent: in syngraphis uero/ etiam contra fidem ueritatis pactio uenit: & non numerata quoq; pecunia/ aut non integre numerata/ pro temporaria hominum uoluntate/ scribi consuevit: Iuuenalis fatyra sexta.	
Iuuenalis	Vana superuacui dicens chirographa ligni. Censeo censes secūda coniugationis/ facit in præterito censui: i supino censum.	Censeo Censio
Prudentius	At uero censio censis quartæ/ format præteritum ceusui: supinum censitum.	
Ouidius	Prudentius in psychomachia.	
Festus	Stirpe recensita sacra de uirgine nata. Ouidius. Præsto re/ enstis euoluere sæcula fastis. est autem censere/ (ut scribit Festus) putare/ suadere/ discernere.	
	Cincinnati cum c/ exili utrobique/ & i latino/ in prima/ & secunda syllaba/ &	Cincinnati

Festus duplicato n scribitur. Cincinni (ut testis est Festus) itortiga ad locū capiendū
Iuuenalis tendunt dicti sunt. Iuuenalis satyra sexta. **Circinus**
Gualfredus Altior hic quare cincinnus. Circinus cum e exili utrobique & i latino in prima
 fredus in arte portica. & media syllaba & unico n scribitur: cū penultimā corripiat syllabam. **Circino**
Ouidius Præformet capiti naturæ circinus orbem: hoc est circulus siue rotunditas.
 Simili modo circino circinas uerbum/ci syllabam corripit. Ouidius libro me
 tamorphoseos secundo.
 Inclinat cursus: & easdem circinat auras.
Iuuenalis Columna cum unico l scribitur: nam primam corripit syllabam. Iuuenalis. **Columna**
 Verre pauimentum: & nitidas ostende columnas. Et format per diminutio/ **Colūnella**
Priscianus nem columnella teste Prisciano. Vgutio dicit q̄ facit etiā diminutiue colum/ **Columnella**
Vgutio nula & columella absq̄ n. Columellæ item dicti sunt apud ueteres serui ma **Colūnula**
Donatus iores domus teste Donato super illud Terentii in phormione. columē uero **Column**
Terentius familia: ubi ait. Columen/culmen dixit an columen colūnam? Vnde colu **Culmen**
Lucillius mellæ apud ueteres dicti serui maioris domus. Lucillius. Seruus neq̄ infidus
 domino neq̄ inutilis q̄q̄ Lucillii columellæ hic situs. Tu uero hūc in animū
 quorum columine ciuitas continebatur.
Horatius Horatius contra pro columine columnam dixit.
Ennius Ne pede (inquit) prouas stantem columnam. Ennius.
 Regni uersatum/summam uero columnam. Columen uero fama est: suste/ **Cingo**
Pompeius tatio: uel decus: unde columnæ dictæ. hæc Donatus. Et Pompeius ait. Colū **Clingo**
 næ dictæ q̄ culmina sustineāt. **Capio**
Festus Cingo cingis & clingo clingis quod (ut tradit Festus) e græco tractū est in uno **Cæpio**
 significato dici potest.
 Capio capis facit in præterito cepi. At uero cæpio cæpis quod apud antiquos
 rotam declinationem habuit cum œ diphthongo scribitur. Vnde Cato ait.
Cato Cæpian seditiosa uerba loqui. Palutus i menæchmis. Neq̄ pugnas uelitis
Plautus cæpio Terentius in adelphis. Sex totis mensibus olsicissem q̄ ille quicq̄ cœ **Cæpio**
Terentius peret. Nunc autem præterito huius uerbi cæpio quod est cæpi pro præsen
 ti utimur tempore: & nonnunq̄ per dihæresim diphthongus ipsa diuiditur:
 ut est apud Lucretium libro quarto.
Lucretius Si quis forte manu premere/ac siccare cœpit. Est autem cœpere (quod Pom
 peius protulit) incipere/inchoare. Capio uero plura apud Marcellum habet
Pompeius significata hoc nihilominus in loco annotanda. Capere (inquit Marcellus) ē **Capere**
Marcellus implicare impedire. Virgilius georgicorum primo.
Virgilius Aut oculos capti fodere cubilia talpæ. Capi propiciari. Lucretius libro. ii.
Lucretius Nec bene pro meritis capitur: nec tangitur ira. Capere facere. Terentius i an
Terentius dria. Non si capiundos mihi scio esse inimicos omnis homines. Capere per
Virgilius peti. Terentius in heauton. dum abs te absūm/omnes mihi labores / quos
Virgilius cepi/leues. Capere tollere tenere. Virgilius georgicorum quarto.
Virgilius cape sacra manu/cape robora pastor. Cape/eligere. Terentius in ecyra. Cū
 illum generum cepimus. Virgilius georgicorum secundo.
Tullius Ante locum capies oculus. Capere/delectare. Virgilius libro æneidos octauo.
Virgilius Aeneas capiturq̄ locis. Tullius in prima philippicarum. Non possum adduci
 & suscipere pecuniæ captum: id est delectationem. Capere/sustinere habere.
 Virgilius libro æneidos octauo.
Terentius Hæc illum regia cepit. Terentius in heauton. dii boni quid turbæ est? Aedes
Virgilius nostræ uix capient. Capere circūuenire. Virgilius libro æneidos secundo.
Tullius captiq̄ dolis/lacrymisq̄ coacti. Tullius in hortensio. Captum me fortasse
 tu putas: & id quod nollem/consiteri coactum. Capere/occupare/detinere.
Virgilius Virgilius libro æneidos secundo:
Tullius certantq̄ illudere capto. Tullius in uerrem. Nauem piratarum præda refer/
Virgilius tam nō ceperunt: sed adduxerunt. Capere/satiare. Virgilius li. æneidos .iiii.
Virgilius Tanta meæ si te ceperunt tædia laudis. Capere accipere. Virgilius li. ænei. ii.

- Varro Tu genitor cape sacra manu patriosq; penates. Capere cōplecti. Varro i. Marcipore. pro pontis unda q̄ liquenti cæcula natantem profundit/cape. Ca pere inuenire. Tullius in Verrem. Reiecti a chelidone capiunt consilium ne cessarium. hæc omnia Marcellus. Verum Laurentius nonnulla huius uerbi ex posita a Marcello significata improbat. ait enim. Quis credit auctores uni di ctioni tot significata & quidē pro se quēq; noua dare uoluisse tanq̄ linguā ipsam confunderē cuperent? Cur igitur ita loquuti sunt? Nempe q̄ nihil iter est inter has significationes capio hostem: capio generum: capio saxum. Pre terea duæ proprietates i hoc uerbo notandæ sunt: una quod habet recipro cū quendam usum: ut idem sit: cepi uoluptatem: & cepit me uoluptas.
- Cicero Magnam cepi ex litteris tuis uoluptatem. Quintilianus. Nec me tan ta capiebat uoluptas q̄ fluentia cæris mella conderem. Altera q̄ capere signi ficat sponte uel non sponte accipere: sumere tantum sponte. Atq; hinc est il lud: cepi labores: cepi molestiam: cepi dolorem: cepi uel suscepi inimicicia: & suscepi curas: suscepi sumptus: accepi calamitatem: accepi cladem: accepi dam num: accepi iniuriam: accepi contumeliam: accepi repulsam: accepi uulnus. Valerius Maximus ita plane horum uerborum proprietatem distinxit ut hæc differentiam pene præcipere uideatur. Ait enim de Censorio loquens. Ut nō coactus ensem accipere sed sua sponte sumere uideretur.
- Priscianus Carbasus sceminini generis est teste Prisciano. At uero Phocas masculini esse Carbasus Phocas generis tradidit. Probus autem & Caper masculini & sceminini generis sin gulari numero esse dixerunt. Plurali uero numero neutri generis est. Serui us scribit carbasum esse genus lini: & abusiue pro uelo poni. Valerius Maxi mus libro primo. Qua adorante cum carbasum quem optimum habebat foculo imposuisset subito ignis emicuit.
- Priscianus Carex cū e in recto effertur teste Prisciano. Isidorus autē cū i carix enūtiari præ Carex Isidorus cipit. hærbæ e spinosa sceminini generis dicēte Virgilio. & carice pastus acuta. Carix Virgilius Caryca cum c exili utrobiq; & y græco genus est ficuum a loco sic dictarū Catyca Pollux teste Iulo Polluce: non autem a copia uel a χαρις quæ est gratia ut cū Ca tholico somniauit Vgatio. Ouidius libro metamorphoseos octauo. Hic nux hic mixta rugosis caryca palmis.
- Diomedes Capesso facit in præterito capessi testibus Diomede & charisio: in supino ca Capesso Charisius pessitum. Alii dicunt q̄ facit in præterito capessui in supino capessum. Alexander Quod etiam Alexander tradidit quo ad supinum quom dixit So siui situmq; facit: sed deme capesso: Quod si sumq; facit. Ego autem duplex inuenio habere præteritum: & cōse quenter duplex supinum: capessi scilicet: a quo fit capessū: & capessui: a quo formatur capessitum. Vnde Augustinus libro secundo de ciuitate dei cap. xi. (sunt autē Ciceronis uerba libro de republica) ait. Aeschines ciuis Atheniēsis uir eloquentissimus cū adulescens tragœdias actitasset republicā capessuit.
- Salustius Salustius libro historiarū secundo Diuersa uti solet rebus perditis capessuit. Capulus & capulum declinari pōt: & cum unico p scribitur: nam & primam Capulus Virgilius corripit syllabam dicente Virgilio libro æneidos. xii. Capulum Festus Vt capulum ignotum dextramq; aspexit inermem. Capulum (inquit Festus) Capula Lucanus & manubrium gladii uocatur: & id quo mortui efferuntur. Lucanus. Excussit cristas galeis: capulosq; solutis
- Marcellus Perfugit gladiis. Marcellus. Capulum dicitur quicquid aliquam rem intra se capit. Capula sceminini generis genus est uestis.
- Pōpeius Credo credis & creduo auctore Pompeio ueteres protulere. Vnde etiā Plau Credo Plautus tus ait. Ipsus nec amat: nec tu creduas pro credas. Creduo Pompeius Corium neutro genere & masculino corius teste Pompeio antiqui usurparūt Corium Plautus hinc Plautus iam tibi (inquit) tuis meritis crassus corius redditus est. Est etiā Coria Ptolemæus corius fluuius: cuius hostium est in sinu Carmanie teste Ptolemæo. Coria Corius Ptolemæus nomen est duarum urbium ut Ptolemæus ostendit: quarum una est in Iberia Pompeius Pompeius nia: alia Otadenorum etiam in Ibernica.

Marcellus Cautio uel more antiquo cautio (ut Pompeius scribit) cautela uocatur teste
 Cicero Marcello. Cicero libro primo de oratore. Neq; mihi illa cautio & timiditas
 in causis propter praestantem prudentiam Crassi negligenda est.
 Ouidius Corinthus cum c exili & i latio & th aspirato scribitur. Vrbs est Achaiae alia cer
 Festus cyra nominata: a qua fit Corinthus Corinthiacus Corinthiensis. Ouidius li
 bro primo tristium.
 Festus Illa Corinthiacis primum mihi cognita terris. Festus. Corinthenses ex eo di
 ci coeperunt. ex quo coloni Corinthum sunt deducti: qui antea Corinthii sut
 dicti. Quae consuetudine (ut subdit) seruamus et quom Romaneses & Hispa
 nienses & Sicilienses negociatores dicimus: q in alienis ciuitatibus negociantur.
 Hae ille. Fuit etiam Corinthus eadem scriptura Orestis filius. Corytus cum
 c & t exilibus & y graeco graecum est uocabulum: quod apud illos γορυτος
 scribitur: ubi a nostris g in c mutatum est. Nec a corio descendit ut Vgutio &
 Vgutio Catholicon somniarunt Forulus dicitur sagittarum. Et producit mediam syl
 Virgilius labam. Virgilius libro aeneidos decimo.
 Nonius Corytiq; leues humeris: & loetifer arcus. Quod Nonius leue missile interpre
 Tortellius tatus est in sagittarum modum. Corythus cum c exili & y graeco & th aspira
 to scribitur: etsi cum i latino & t exili a Tortellio scribi praecipitur. Oppidu
 Seruius est Hetruria teste Seruio super paruo colle eiusdem nominis positum: & a
 Virgilius Corytho rege conditum. Et corripit mediam syllabam. Virgilius li. aenei. vii.
 Virgilius Hinc illum Corythi Tyrrhena a sede profectum. Idem libro aeneidos nono.
 Nec satis extremas Corythi penetrauit ad urbes.
 Cliens huius clientis cum c exili & i latino scribitur: & communis generis est.
 Pluatus Comperitur tamen foemini generis clienta: quod Plautus ipse usurpauit.
 Donatus Clam praepositio tam accusatiuo q ablatiuo deseruit auctoribus Donato & i
 Seruius Donatum Sergio & Seruio At uero Priscianus & Donatus cognomento mi
 Seruius nor ablatiuo tantum seruire tradiderunt. Clam a clauibus dictum est: q; iis quae
 Priscianus celare uolumus claudimus ut testatur Festus.
 Donatus Concio huius concionis foemini generis est quin & masculino genere uete
 Festus res protulerunt ut scribit Pompeius. dicta est concio teste eodem Pompeio
 Pompeius quasi conuocatio uelut coagitatio: id est longa eiusdem rei agitatio in eadem
 Gellius mora consilii explicandi. Teste autem Gellio auctoritate Verrii Flacci concio
 tria significat locum scilicet gestumq; unde uerba fiunt: coetum populi assi
 stentis: orationem ipsam quae ad populum dicitur.
 Festus Contagio contagio contagium in uno significato accipi possunt: etsi Festus
 Iuuenalis contagionem tantum dici debere tradiderit: no contagiu Iuuenalis satyra. ii.
 Lucretius Cretece polluces dedit hanc contagio labem. Lucretius libro quarto.
 Gellius Quae contage sua palloribus omnia pingunt. Gellius li. xii. noctiu atticarum.
 Periculum etiam & uenenum & contagium non uti nunc dicuntur pro malis
 tum dicta esse. Marcellus. Vastitas dicitur horror desertio contagiu. Martialis
 Marcellus Cum sic foeminei generis contagia uitet. Horatius in epistolis.
 Martialis Cum tu inter scabiem tantam & contagia lucri
 Horatius Nil paruum sapias. Virgilius georgicorum tertio.
 Virgilius Dira per incautum serpant contagia uulgu. Lucanus.
 Lucanus Traxit iners caelum fluidae contagia pestis. Ouidius libro metamorphoscos
 Ouidius vii. dilapsa liquecunt: Afflatuq; nocent: & agunt contagia late.
 Priscianus Carcer masculini generis est: quin & neutro genere teste Prisciano ueteres p
 Carcer tulerunt. Sed infirmum est quod Priscianus affert exemplum.
 Festus Comedo huius comedonis & comedus me syllaba correpta in uno significa
 Comedo to accipi possunt teste Festo. Et is dicitur qui bona sua edendo consumit.
 Comedus At uero comaedus cum ae diphthongo in media syllaba representator
 Comaedi actorq; comediae uocatur. Iuuenalis satyra tertia
 Iuuenalis Vxorem comaedus agit. Comicus uero is appellatur qui comaediam com
 posuit. fuere autem comici plures: inter quos qui palma obtineat his Vulcatii
 Vulcatius Sedigiti uersibus a Gellio in noctibus atticis recitatis clarere poterit. Ait eni.
 Gellius

Carbis
Carex
Carix
Caryca

pellio

Capulis
Capulien
Capulis

Credo
Credon
Comum
Coma
Comus

Cautio
Cautio
Cautela
Corinthus
Corinthius
Corinthiacus
Corinthien
sis
Corytus
Corythus
Cliens
Clienta
Clam
Concio
Contagio
Contages
Contagium
Carcer
Comedo
Comedus
Comaedi
Comicus

	<p>Multos incertos certare hanc rem uidemus Palmam poetæ comico cui deferant. Hunc meo iudicio errorem dissoluam tibi: Vt contra si quis sentiat nihil sentiat. Cæcilio palmam statuo de comico. Plautus secundus facile exuperat cæteros. Deinde Næuius qui seruet precio in tertio. Si erit quod quarto detur dabitur Lycinio. Post insequi Lycinium facito Attilium. In sexto sequitur hos Terentius. Turpilius septimum. Trabea octauum obtinet. In nono loco esse facile facio Lucretium. Decimum addo antiquitatis causa Ennium.</p>	
Priscianus Crispus	Claudo claudis & cludo cludis teste Prisciano dici potest. Quod uerbū cum sit actiuum apud Crispum tamen naturale compertum est quom Prisciano referēte libro quarto historiarum dixit: coniuratiōe claudis: hoc est claudet a claudeo. Quod & Cæcilius protulit in Epichæro: dicens. At ubi uos sitis: ibi consilium claudeat: id est claudicet.	Claudo Cludo Claudeo Claudico Cinis
Priscianus Seruius Caper Probus	Cinis & ciner in recto declinari pōt testibus Prisciano & Seruio: & tam fœmini q̄ masculini generis est ut Caper testatur & Probus. Cœno cum œ diphthongo scribitur: & facit in præterito cœnauit & cœnatus sū teste Prisciano.	Ciner Cœno Cœna Cœnum
Priscianus	Cœna cum œ diphthongo scribitur: & non uespertina dicitur: quod tñ apud antiquos prandiū uocabatur. Et a κοῖνος quod est cōis deducitur: quia multi in cōe cœnare consueuerāt. Cœnum cum œ diphthongo scribitur: nec tamen a cœno cœnas deriuatur: ut somniauit Vgutio: sed a κοῖνός quod est in- quino auctore Prisciano:	
Vgutio Priscianus Vgutio Pollux Ptolemæus Ptolemæus	Chorda cum ch aspirato scribitur: nec a corde descēdit: ut Vgutio somniauit: sed græcum a Iulio Polluce uocabulum ponitur. Est & eodem nomine urbs Elgouarum ut Ptolemæus ostēdit: cum g autem Gorda urbs est fœlicis Arabia teste eodem Ptolemæo Cor & corde in recto ueteres protulere: quod patet per genitium cordis. Nam secundum analogiam ab eo quod est cor formatur genitiuus coris: quod tamen nūq̄ lectum est. Et a corde fit adiectiuum cardiacus idē significans quod & cardiacus: quo scilicet uocabulo usus est Iuuenalis satyra quinta quom ait.	Chorda Gorda Cor Corde Cardiacus Cardiacus Corculū
Iuuenalis Celsus	Cardiaco cyathū non porrecturus amico. Cardiacus morbus (ut scribit Cornelius Celsus) ex nimia imbecillitate corporis & languente stomacho fudore nimio nascitur. Verum (ut pergit) imbecillitati uino succurritur quod nō fit austerum: sed meracum. Nam (ut ait) uino in stomacho contento calor cōtinetur. Scribitur autem cor cum c nō aspirato: & format diminutiue corculum auctore Hieronymo.	
Priscianus Cælius	Concors & hic & hæc concordis & hoc concorde teste Prisciano declinantur. Vnde Cælius in Cratino ait. Modo sit obsequens / hilaris / comis / cōmunis / concordis: dum id quod petit / potitur.	Cōncors Concordis
Vgutio Iuuenalis	Calœnum cum c exili & unico l & œ diphthongo scribitur / componiturq̄ ex καλός quod est bonum / & οἶνος uinum. Alii dicunt calœnum uinum a Calœ oppido Campaniæ ubi nascitur dictum esse. Nec scribitur carenum a careo cares ut ridiculus somniauit Vgutio. Iuuenalis satyra prima. Occurrit matrona potens: quæ molle calœnum	Calœnum Calœno Calœnæ Calœna Cyllene
Virgilius	Porrectura uiro miscet sitiente rubetam. Calœno cum c exili & unico l & œ diphthongo in media syllaba atrum significat / seu tenebrosum. Vna fuit ex harpyiis. Virgilius. hos mihi prædixit luctus non dira Calœno. Calœnæ pluralis tantum numeri cum c exili & unico l & œ diphthongo i penultima & ultima syllaba urbs fuit Phrygiæ teste Luiuio libro septimo de bello Macedonico: de qua meminit Lucanus libro. iiii. quom dixit.	
Liuius Lucanus		

- Virgilius Lugent damnata phœbo uictore Celænæ. declinatur nonnunq̄ & singulari numero. Celæna huius Celænæ. Virgilius libro æneidos septimo.
- Ouidius Quiq; Rhipas/Betulumq; tenent atq; arua Celæne. Cyllenæ huius cyllenes cum c exili/& y græco/& duplicato l/mons est i Arcadia:cuius meminit Ouidius libro pastorum quinto/dicens.
- Virgilius Hæc enixa iugo cupressiferæ cyllenes. Et Virgilius li. æneidos octauo. Cyllene gelido conceptum uertice fudit.
- Horatius Caus/& cauerna in uno significato accipi possunt. Horatius in fine sermonis xvi. me silua/cauusq;
- Festus Tutus ab insidiis tenui solabitur eruo. Festus/a chaos chauum tractum tradit. Quod si uerum dicit/cum ch aspirato scribendum est:cui tamen orthographiæ/usus arte potētior aduersatur:ut scilicet cum c exili caus scribatur:o maxime/q; (ut alii uolunt)a cauo cauas deriuatur:quod uerbum/cū c nō aspirato ab omnibus scribitur.
- Propertius Caueo caues sed a/& cauo cauis tertia cōiugatiōe/declinari pōt. Propertius.
- Horatius Tu caue/ne tristi cupias pugnare puella. Horatius sermone. xiiii.
- Horatius Tu caue/ne minuas/tu ne maius facias id. Idem. Vade:uale:caue ne titubes:mandataq; frangas. Vbi ue syllaba exiēte breui/imperatiui modi/caue / tertiæ coniugationis/esse necesse est. Nam a caueo secundæ coniugationis/caue ue syllabam producit. Cauo cauas in alio si gnificato/ōmæ cōiugationis est. Ouidius libro metamorphoseos.ii. Est locus in geminos ubi brachia concauat arcus.
- Priscianus Careo cares/facit in præterito carui/& cassus sum cum geminato s:in supino ca ritum/& cassum/ teste Prisciano. Antiqui tamen (ut testis est Caper) careo de/ponens protulerunt. Et tam genitiuo/q̄ ablatiue ingitur/ teste Gellio in no/ctibus atticis/Næuium referente dicentem. Carendum tui ē. Quin etiā cū ac cusatiue ueteres construebant/ut testis est Marcellus Turpilium & ipse indu cens ita scribentem. Meos parentes careo.
- Marellus Cado cadis facit in præterito cecidi/ci syllaba correpta:in supino casum cum unico f. Bocetius.
- Bocetius Qui cecidit/stabili nō erat ille gradu. Cædo cædis format præteritū cæcidiz ci/syllaba producta:supinū casum cū unico f. Iuuenalis satyra tertia.
- Iuuenalis Ebrius/ac petulans/qui nullum forte cæcidit. Lucanus libro quinto.
- Lucanus Terga fuga/donec uetuerunt, castra cæcidit. Cædo/ teste Apuleio/ cū æ diph thongo scribitur:ut scilicet differat ab alio uerbo cedo:quod in præterito fa cit cessi cum geminato s:in supino cessum. Est autem cædere cum æ diphthon go/uerberibus dedere. Terentius in andria. Verberibus casum te in pistrinū daue dedam. Cædere/excidere. Virgilius georgi. primo.
- Virgilius Cæditur & tilia ante iugo. Cædere/occidere/maçtare/uel imolare. Virgilius libro. iiii. æneidos. cædit quinas de more bidentes. Iden in georgicis.
- Virgilius Non aliam ob causam Bacco caper omnibus aris
- Virgilius Cæditur. Cædere/frangere. Virgilius georgicorum. iiii. Cæduntq; securibus humida uina.
- Lucilius Cædere/commiscere. Lucilius libro. xxx. Lanæ opus omne perit:fallor/timor/ōia cædunt. Cedo absq; diphthōgo fa cit in præterito cessi (ut diximus) in supino cessum cum duplicato s. Est autem cedere/locum dare:ut est apud Virgilium libro æneidos quinto. Cede deo. Cedere succedere. Virgilius libro æneidos quinto. Cesserit Ausonio si fors uictoria Turno.
- Virgilius Cedere dare. Virgilius libro æneidos. xi. Hæc omnis regio/& celsi plaga pinea montis/
- Virgilius Cedat amicitia Teucrorum. Cedere/obsequi. Virgilius libro æneidos. ii.
- Virgilius Cedo equidem:nec ante tibi comes ire reculo. Cedere/euitare. Virgilius libro æneidos quinto.
- Plautus Celeri quoq; lapsus corpore cessit. Cedere/incedere. Plautus in aularia.

Caus

Cauerna

Caueo

Cauo

Careo

Careor

Cado

Cædo

Cedo

Cædo

	In hocce absolutus cedit. Cedo pro die/etiā absq; æ diphthōgo scribitur: & primam corripit syllabam. Iuuenalis post Mitior est (credas) aliam: cedo / si breue parui Sortita est lateris spacium: breuiorq; uidetur.	
Iuuenalis		
Caper	Ceruiæ foemini generis est: qn & masculio genere ueteres ptulef testibus Cas	Cernix
Probus	pro- & Probo. Pars dicit colli posterior. Et a ceruice uenit ceruicale & p'apo	Cernicale
Iuuenalis	copen ceruical / ui sllba producta. Iuuenalis satyra sexta.	
Martialis	Conducit comites: sellam: ceruical: amicas. Marcialis.	
	Cinge caput nardi folio: ceruical olebit.	
Apuleius	Cætus cum e & r exilibus / & æ diphthōgo (ut Apuleo placet) scribitur. Ait. n.	Cætus
Tortellius	Cære a græcis accipimus / æ diphthongo pro h littera producta posita. At ue	Cære
Gasparinus	ro Tortellius & Gasparinus absq; æ diphthongo scribendum tradunt. Teste	Coetus
Seruius	tamen Seruio super librum quintum æneidos / cætus in recto nusq; lectum ē et si per alios casus declinetur. Vnde Mathæi capitulo. xii. legitur. Sicut fuit lo-	
Pomptius	nas in uentre cæti / tribus diebus / & tribus noctibus. Et Pompeius in dictioe balæna ait. ipsam dicunt esse pistricem: ipsam esse & cætum. Sed & cætus le-	
	gitur. Vnde Rufus Festus in Arato.	
Hieronymus	Distante Andromedâ prolyxi tramite mundi Perterret cætus. declinatur etiā hæc cære neutro genere / per omnes casus pluralis numeri. Hieronymus i ge-	
Rufus	nesi. Creauit deus cære grandia. Verū in alio significato / coetus cum æ diph-	
	thongo scribit: & quartæ declinationis est: & cōuentus dicit / siue cōgregatio.	
Caper	Comperio / & comperior deponēs (ut Caper tradit / & Diomedes) usurpatum	Comperio
Diomedes	est / dicente etiam in Iugurtha Crispo. Sed ego comperior Bocchum magis	Compor
Crispus	punica fide. hoc autem inter comperior distat / & comperio: q; (ut scribit Dio	
Diomedes	medes) comperri est / rex mea opinione colligere: & pro explorato comper-	
	tum habere: comperire uero / ab alio cognoscere.	
Apuleius	Cælo cælas quando pro sculpo ponitur / cum æ diphthongo / teste apuleio scri-	Cælo
	bitur: ut scilicet differat ab alio uerbo celo / pro abscondo / quod absq; diph-	Celo
Gasparinus	thongo scriptitant. Vtrūq; tamen uerbum / absq; diphthōgo Gasparinus scri-	Celleo
	bendum præcepit. Sed Apulei auctoritas / & usus præualeat arte potentior: ut	Cello
	cū æ diphthongo cælo pro sculpo annotetur. Cælo pro abdo / uel abscondo /	
	duos accusatiuos post se regit diuersos: & nonnunq; post accusatiuū / datiuū:	
	aliquādo ablatiuum cum præpositioe a / uel ab / uel de: ut celo illū / uel illi / hæc	
	remi: & celo te de hac re: & celo hoc a te / uel ab illo. Celleo celles secūda / & cel	
	lo cellis tertia coniugatione / declinari potest: & cum duplicato l scribitur. Et	
Priscianus	facit in præterito cellui / & ceculi teste Prisciano.	
Probus	Cælum in singulari numero neutri generis est: in plurali uero / masculini / teste	Cælum
	Probo: dictumq; est cælum / eo: q; sit cælatum: hoc est syderibus sculptum / au-	Cœlum
Apuleius	ctore Apuleio: quod ideo cum æ diphthongo annotari præcipit. Varro aut	Cælebs
Varro	de lingua latina / cælum scribit dictum a cauo. Quam deriuationē si agræco qd	Cæles
	est καὶ λον intelligere uoluit / cū æ diphthongo cœlū scribiēdū erit: quæ ortho-	Cælicola
Helius	graphia a nonnullis obseruatur. Helius tamen (ut idem refert Varro) aliam ab	
	his etymologiam tribuit. A cælo uenit hic & hæc cælebs castus / uel cōtinens:	
	& hic & hæc cæles huius cælitis / cælicola.	
Phocas	Celox huius celocis / foemini teste Phoca generis / & hæc celonis / in uno signi-	Celox
	ficato accipi possunt. Et absq; æ diphthongo / & cum unico l scribitur / cum p'	Celonis
Ennius	mam corripit syllabam. Ennius.	
Varro	Labitur uncta carina per æquoraq; alta celonis. Varro in marcipore. Nautæ	
	remiuagam mouent celocem genus est nauis.	
Apuleius	Cæpe indeclinabile neutri generis / cum æ diphthongo / teste Apuleio annota-	Cæpe
	tur. Nam (ut ait) a capitis magnitudine dicitur: unde & primā diphthongi uo-	Cæpa
Ouidius	calem assumpsit. declinatur nonnunq; foeminino genere hæc cæpa. Ouidius	Cæpicus
Martialis	Cædenda est hortis eruta cæpa meis. Martialis.	Cæpicium
Caper	Capparin / & putri cæpas halece natates. potest etiam declinari pro cæpa hic	Cepus
Priscianus	cæpicus / & hoc cæpicium / testibus Capro / & Prisciano. Cepus absq; diphthō	

- Strabo** go/animal est/faciem habens satyro similem:cætera inter canem/atq; ursum.
Et nascitur in Aethiopia:quem & Babylonii/qui sunt iuxta Memphin colūt/
ut scriit Strabo.
- Apuleius** Cæra cum æ diphthongo scribitur. Nam licet a græco quod est κηροσ/ qd absq; Cæra
diphthongo scribitur/deriuetur/ teste apuleio/ & secundum regulam/ illud h/ Cærus
in nostrum e productum absq; diphthongo transferri consueuerit/ placuit ta Cærus
men nostris/ (ut idem tradit Apuleius) in aliquibus dictiōibus per æ diphthō- Ceres
gum hoc ipsum descriuisse. sunt tamē/ qui latinum uolunt esse uocabulum/ Ceritus
a careo cares deductum/ eo q; cæra mellis perfusione careat. Vnde etiam pri Cærete
mam diphthōgi uocalem assumpisse dicūt. A cæra/ fit adiectiuum cærus/ Cære
& cæruleus. Syllius libro. xvi. Cæres
Syllius Cærus haud aliter quom dimicat incola Thytes. Catullus. Cæretis
Catullus Cærulea uerrentes abiegnis æquora palmis. Propertius. Cæritis
Propertius Cæruleus cucumis/ tumidoq; cucurbita uentre. Martialis/ Cæritus
Martialis Cæruleus nos liris amat: quem silua Maricæ Cærus
Protegit. Composita cum cæra/ secunda/ & tertia declinatiōe/ declinari pos-
sunt: ut syncærus/ syncæris. Ceres huius cereris absq; diphthongo/ a creando
Festus frumenti dea dicta est/ teste Festo. Et a Cerere/ fit ceritus cū duplicato r/ qua-
si cereritus/ hoc est Cereris ira uexatus. Vnde & primam syllabam positio-
Horatius ne producit. Horatius sermone. xiii.
Cæritus fuit/ aut commotæ crimine mentis/ id est/ insanus furiosus. Cærete
cum c & t exilibus/ & æ diphthongo scribitur. & neutri generis est. Ciuitas sit
Seruius it Tusciæ/ alias Agilla uocata/ teste strabone. Nam auctore Seruio super li/
Seruius brum octauum æneidos/ cum Romani euntes per Tusciam/ Agillinos quæ
uocaretur ciuitas interrogarent/ illi ut pote Græci/ quid audirent ignoran-
Perfius tes/ & optimum ducentes/ si prius eos salutarerit/ dixerunt: χαιπετέ: quod cū
ch aspirato/ & æ diphthongo apud illos a notatur/ & significat saluete: ut est
etiam apud Perfium/ Quis expedituit psitaco suum chaeres/ hanc igitur saluta-
Iginus tionem Romani nomen urbis esse putantes/ detracta postea aspiratiōe/ illud
Iginus Cærete nominauerunt: ut etiam testatur Iginus de urbibus Italicis. declinatur
Priscianus nonnunq; Cæres huius Cæritis/ ri syllaba correpta/ teste Prisciano/ dicente et
Virgilius Virgilio libro æneidos. viii.
Liuius Est ingens gelidum lucus prope Cæritis amnem. At uero Liuius libro primo
Pompeius ab urbe condita/ hoc Cære declinauit. Simili quoq; mō & Pompeius/ quom
dixit. Cærimoniaram causam/ alii ab opido Cære dictam existimant. Nomē
Virgilius ab hoc patrium/ est/ hic & hæc Cæres huius Cæretis/ re syllaba producta. Vir-
gilius libro æneidos decimo.
Qui Cærete domo qui sunt Minionis in aruis. potest etiam declinari pro no-
mine patrio/ hic & hæc Cæretis/ media syllaba producta/ & hic & hæc cæri-
Caper tis ri syllaba correpta ut Caper/ & Priscianus tradiderunt. Cærus cum dpli-
Caper cato r/ genus est arboris.
Priscianus Cæroma huius cæromatis/ & hoc cæromatum/ declinari potest. Iuuenalis. fœ- Cæroma
Iuuenalis mineum cæroma Quis nescit/ Martialis. Cæromatū
Martialis Plura de hac parte non sum dicturus/
Non Herculæas magis q; de terre usu/
In cæromatis/ pro cæromatibus. unguēti est genus/ & eo modo/ quo cæra/
cum æ diphthongo scribitur.
Lucanus Cerastes cum c exili/ & e absq; diphthongo/ & unico r scribitur/ & facit in geni Cerastes
tuo cerastis/ uel cerastæ/ dicēte Lucano: spinaq; uagi torquēte cerastæ. Genus
plinius est/ serpētis. q; teste Plinio libro octauo naturalis historiae/ quadrigemina præ
Stadius fert cornicula: dictus a κερ&σ quod est cornu. de quo Stadius li. thebaidos. xi.
Crinalem attollit longo stridore cerasten.
Virgilius Chelæ cum ch aspirato/ & unico l scribitur. Scorpionum proprie sunt/ & cæcro- Chelæ
rum brachia. Et che syllabam producit. Virgilius in georgicis. Chelys
Qua locus Erigonen inter chelafq; sequentes. Chelys cum ch aspirato/ & uni

Papinius	co l/ & y græco / instrumentum est musicum: & corripit primâ syllabam. Papi- nius in achilleide.	
Marcellus	Elicit extremo chelyn: & solantia curas. Certo certas / & certor deponēs / aueteribus usurpatū est / uti scribit Marcellus.	Certō Certor
Persius	Cyminum cum c exili / sequēte y græco / & unico m scribitur. apud Græcos tñ masculino genere κύμινος profertur. Et pducit mediâ syllabam. Persius.	Cyminum Cuminum
Apianus	& pallentes grana cymini. Alii, uertentes y græcum in u nostrū / dicunt cumi- num. Cyminus eadē scriptura / Hetruriæ lacus est / mōti suppositus / teste Apia	Cyminus
Virgilius	ano. Et corripit mediâ syllabâ. Virgilius libro æneidos septimo. Et Cymini cum monte lacum.	
Horatius	Coluber huius culubri / masculini generis / habet fœmininū colubra. Horatius. Vtq; lupi barbam uariæ cum dente colubræ. Serpentis genus est tortuosi.	Coluber Colubra
Seruius	Cingulum neutro genere dicimus / quom pro hominum cinctorio accipimus.	Cingulum
Calphurni ⁹	Quom uero pro iumentorum uinculo ponitur / cingula fœminino genere / auctore Seruio declinatur. Vnde Calphurnius egloga septima ait.	Cingula Cingulus
Ouidius	Alternat uitreas lateralis cingula bullas. Ouidius de remedio.	
Pompeius	Et noua uelocem cingula ledat equum. Cingulus (ut scribit Pompeius) is di- citur qui ubi cingi solet / satis tenuis est.	
Priscianus	Cio cis quarta / & cio cics secunda coningatione declinari potest / teste Priscia	Cio Cico
Stadius	no Stadius libro thebaidos tertio. suus excit in arma	
Virgilius	Antiquam Tirynta deus. Virgilius cælū / terrâq; ciebo. Vtrunq; autem uer- bum format in preterito cui: in supino citum. Aduertendum tamen / q; citū supinum a quartæ coniugationis uerbo / ci syllabam producit: quam a uerbo secundæ corripit. Virgilius libro æneidos tertio.	
Virgilius	At genus ex siluis cyclopum / & montibus altis	
Stadius	Excitum ruit ad portus: & littora complet. Stadius in achilleide.	
Arator	Nec tantum exciti bimari quos Ismara uallo. Arator.	
Tibullus	Comperit accitus quæ sit sua uisio Petrus. Tibullus.	
Syllius	Quom memor accitus semper dolor admonet annos. Syllius libro. xv.	
Ouidius	Accitum donat uictor miseratus in æuum. Ouidius libro primo tristium.	
Valerius	Accitus tocies in genus omne joci. Valerius Flaccus libro quinto.	
Stadius	Ipse autem tantis concita furoribus arma. Stadius libro thebaidos. x.	
Ouidius	Ecce ad dircæas iunxit dux concitus alas. Ouidius libro metamor. secundo. Nec fruitur fomno uigilantibus excita curis.	
Herodotus	Cius cum c exili / & i latino scribitur. fluius est Thraciæ: qui teste Herodoto li- bro quarto. historiarum / in Istrum fluit. Chios cum ch aspirato / & i latino / in	Cius Chios Chius
Lucanus	fula est in mari Aegæo: in qua sola / mastix nascitur: de qua Lucanus libro octauo meminit dicens.	
Horatius	Quas Afine cautes / & quas chios asperat undas. Et a chio / fit chius chia chiū / chi syllaba producta. Horatius in sermonibus.	
Tibullus	Cæcuba uina ferens Alcon chium maris experts. Tibullus libro tertio. Nec mihi fumofos ueteris proferte phalernos	
Martialis	Consulis: & chio soluite uincla cado. Martialis. Acrior hoc chius non erat Aufidius.	
Vgutio	Chironomus huius chironomi / & chironomon huius chironomontis / cōmu- ni utrūq; genere / declinari potest. Nec declinatur in recto chironomas huius	Chirono mus
Tortellius	Chironomantis / ut Vgutio / Catholicon / Tortellius / tradiderūt. Et scribitur	Chirono mon
Quintiliāus	cum ch aspirato / & i latino: & dici potest gesticulator / uel gesticulatrix. Nam	
Iuuenalis	interpretante Quintiliano chironomia / lex est gestus: compositūq; uocabulū est / ex χερ / quæ est manus / & πο. u. α. ω. / moueo. Iuuenalis.	
Iuuenalis	Chironomon Ledam molli saltante Batyllo. Idem. Saltantem spectas / & chironomonta uolanti Cultello.	
Nonius	Cis / citer / citra / præpositiones / idem significāt: nisi q; locis / & fluminibus / cis ut plurimum iungitur: ut cis alpis: cis padum. Citra uero / quādoq; locale / quan- doq; temporale est. Ponitur nonnunq; cis pro ultra / ut scribit Nonius. Vnde	Cis Citer Citra

Salustius Varro Salustius ait. Cis Rhenū atq; inter mare nostrum & oceanum Varro li. rhæthoricorū. xx. Eo die cis Tyberi redeūdū ē: id est ultra Thiberi: ultra Rhenū. Cleopater cum c & t exilibus scribitur. & facit in genitiuo cleopatris uel cleopatri: sicut Antipater huius Antipatris uel Antipatri. proprium fuit uiri nomen. Cleopatra eadem scriptura proprium fuit mulieris nomē ab Antonio amata. Et corripit naturaliter pa syllabam. Petrus Riga in li. Maccabæorū. Quem iam Cleopatraz læserat intus amor

Petrus Cleopater Cleopatra

Priscianus Congrus & conger in recto declinari potest teste priscianō. Genus est piscis Congrus Conger Congius Commune Citaris Cithara Citharæus Citharistria Cythera Cytherus Cytherea Cytheris Cythæron Cytorus Chydorus Cydarum

Hieronymus Congius cum i latino post g genus est mensuræ. Commune cum geminato m scribitur. Et dici potest sic. hoc est commune omnium uel omnibus: & hoc est commune mihi tecum uel cum cæteris. Citaris cum c & t exilibus & i latino scribitur. Pileus dicitur uel mitra pontificalis: Cithara cum c exili & i latino & th aspirato instrumentum est musicū alias lyra uocata. Et ex cithara & o i d h compōitur citharæus cum œ diphthongo in penultima syllaba. Hieronymus in apocalypsi. Et uocem quam audiui sicut citharæorum citharizantium in citharis suis. Iuuenalis Iuuenalis satyra sexta. Accipis uxorem: de qua citharæus Echion. A cithara etiam uenit sceminini generis citharistria: sicut a cymbalo cymbalistria: a tympano tympanistria

Iuuenalis Cythera Cytherus Cytherea Cytheris Cythæron Cytorus Chydorus Cydarum

Hesiodus Disionysius Strabo Virgilius Virgilius Vgutio Festus Seruius Virgilius Laertius Virgilius Propertius Lactantius Ouidius Lysimachus Solinus Probus Ptolemæus Virgilius Herodotus Gasparinus Ouidius

Hesiodus Cythera cum c exili & y græco & th aspirato pluralis tantum numeri & ne utri generis ciuitas cypri fuit teste Hesiodo in theogonia. Dionysius autem lybicus & Strabo insulam dixerunt esse contra Cretam. Et producit mediā syllabam. Virgilius libro æneidos. x. Vgutio Est Paphos Idaliumq; mihi: sunt alta Cythera. Idem libro æneidos primo. Festus Hunc ego sopitum somno super alta Cythera. Vgutio dicit q; mons in quo Ciuitas sita est Cytherus uocatur. A ciuitatis autē noīe Venus Cytherea cognominata est testibus Festo & Seruio. Virgilius libro æneidos primo. Virgilius Parce metu cytherea: manent immota tuorum. Laertius Facta tibi: ubi the syllabam corripuit: quam tamen in dictione Cithera produxit. Cytherea item eadē litteratura insula est Cycladum ultima: quam Laertius Laconia insulam esse dixit: quæ prius Porphyrus appellata est. Cytheris cum c exili sequēte y græco & th aspirato & i latino in ultima syllaba proprium fuit libertæ nomen: quā poeta Gallus amauit: quæ a Virgilio Licoris nominata est quom ait egloga penultima. Propertius Pauca meo Gallo: sed quæ legat ipsa Lycoris. Cithæro cum c exili & i latino & th aspirato & æ diphthongo iugum est parnasi montis Bocetia: non longe a Thæbis Bocetia: ciuitate dicente Propertio. Lactantius Saxa cithæronis Thæbas agitata per artē. dictus autem Cithæron a cithara eo q; cantu citharæ super ipso frequenter Orpheus personaret: ut libro primo Lactantius existimat Firmianus. Quod confirmasse uidet Ouidius quom dixit libro metamorphoseon. iiii. Ouidius Vadit ubi festus facienda ad sacra Cithæron Cantibus & clara baccantum uoce sonabat. Quidam autē comētator super Lysimachus hesiodum Lysimachum nihilominus & ipse inducens Cyrenæum in primo de pœtis dicit eliconæ & Cythærona montes denominatos fuisse ab helicoe & Cithærone fratribus: qui illic singulari certamine pugnauerūt. Cytorus cū c & t exilibus & y græco mons est minoris Asiae in Paphlagōia teste Solino. Probus Probus autem & Ptolemæus oppidum dixerunt esse ponticum: de quo Virgilius georgicorum secundo. Ptolemæus Et iuuat undantē buxo spectare Cytog. Chidorus cū ch aspirato & i latino sequēte d fluuius ē: q; in Axiū Mygdonia fluuiū intrat teste Herodoto li. historiarū. vii. Cydarū cū c exili & y græco sequēte d genus est nauiculæ. Herodotus Cassander in recto & cassandrus declinari potest: & cum c exili & duplicato scribitur: etsi a Gasparino cum unico scribi præcipiatur. proprium fuit uiri nomen: de quo Ouidius libro secundo de ponto meminit quom ait.

Cassander Cassandrus Cassandra

	Non tibi <i>Cassandrus</i> pater / <i>durus</i> <i>Caphareus</i> . <i>Cassandra</i> eadem scriptura / fuit <i>Priami</i> regis filia. <i>Cassandra</i> etiam cum duplicato / <i>surbs</i> est <i>paraxio</i> rum / in <i>Macedonia</i> / ut in <i>cosmographia</i> <i>Ptolemaeus</i> ostendit.	<i>Cassandra</i>
<i>Prolemæus</i>	<i>Cocytus</i> cum e <i>exili</i> utrobique / & <i>y</i> <i>græco</i> / & non aspirato scribitur: etsi <i>Gaspa-</i>	<i>Cocytus</i>
<i>Gasparinus</i>	<i>rinus</i> cū <i>geminato</i> c / hac uidelicet scriptura <i>cocytus</i> scribendū tradat. flui-	<i>Cocytos</i>
<i>Virgilius</i>	us est <i>ifernalis</i> : & producit mediā syllabā. <i>Virgilius</i> libro <i>æneidos</i> sexto.	<i>Cotyto</i>
<i>Syllius</i>	<i>Cocytus</i> q; <i>sinu</i> labens circouēit <i>atro</i> . <i>Cocytus</i> etiam eadem litteratura / olim <i>Lucretius</i> <i>Campaniæ</i> lacus uocabatur. <i>Syllius</i> in. xii.	
<i>Iuuenalis</i>	Ast hic <i>Lucretius</i> mansisse uocabula quondam <i>Cocytus</i> memorant.	
<i>Virgilius</i>	<i>Cocytus</i> cum e <i>exili</i> utrobique / & <i>y</i> <i>græco</i> / <i>Ceres</i> olim cognominata fuit / cuius prima syllaba / a <i>Iuuenale</i> correpta ponitur: quom ait <i>satyra</i> secunda.	
<i>Iuuenalis</i>	<i>Cecropiā</i> iussi <i>baptæ</i> lassare <i>Cocytus</i> . <i>Cocytus</i> igitur a <i>Cocytus</i> inferorum flu-	
<i>Virgilius</i>	uio / dicta est / ut quidam uolunt. Alii a loco / ubi præcipue <i>dea</i> coleret. Quod innuere uidetur <i>Virgilius</i> in <i>priapea</i> / dinumerans loca / in quibus uaria nu-	
	mina colerentur. Ait enim.	
	<i>Raptam</i> <i>Cocytus</i> ostreosa diuam. <i>Ybi</i> p loco / in quo <i>dea</i> colitur / <i>scemini-</i>	
	ni generis <i>Cocytus</i> ē. Hæc scripsere <i>Domitius</i> / <i>Georgius</i> <i>Merula</i> / & <i>Sabinus</i> .	
	Verū ut ego a <i>Georgio</i> <i>Valla</i> / uiro nostræ ætatis eruditissimo accepi / & in	
	uetustissimo <i>Iuuenalis</i> codice / penes eundem <i>Georgium</i> existente / propriis	
	oculis conspexi / <i>Cotyto</i> scriptum est: non <i>Cocytus</i> / cui & astipulatur <i>Probus</i>	
	<i>Iuuenalis</i> interpres: hæc inquit. <i>Eupolis</i> <i>Priscus</i> apud <i>Græcos</i> comicus / co-	
	mædiam scripsit: cuius index fuit <i>baptæ</i> : in qua / impudici describebantur. Ibi	
	<i>Cotyto</i> meretrix i probatur / & multitudo iuuenum passim ad eam confluē-	
	tium / uenustate mulieris seducta. Et quoniam multis facibus noctu illā pete-	
	bant / & ab <i>Atheniensibus</i> <i>Cereris</i> sacra noctu fiebant / ideo <i>Iuuenalis</i> q	
	illa impudicissime apud <i>Romanos</i> celebrare uer / dixit. Talia secreta colue-	
	rant origa tæda / <i>Cecropiā</i> iussi <i>baptæ</i> lassare <i>Cotyto</i> . Et hæc haud dubiū ue-	
	re est <i>Iuuenalis</i> interpretatio.	
<i>Horatius</i>	<i>Coccus</i> cum duplicato c / & <i>coccinum</i> / in uno significato accipi possunt. Ho-	<i>Coccus</i>
<i>Hieronymus</i>	ratius sermone. xvi.	<i>Coccinum</i>
<i>Iuuenalis</i>	In locuplete domo uestigia rubro ubi <i>cocco</i> . <i>Hieronymus</i> in libro secundo	<i>Coccinus</i>
<i>Martialis</i>	regum capitulo primo. <i>Filiæ</i> <i>Israel</i> super <i>Saul</i> flete: qui uestiebat uos <i>coccino</i>	<i>Coccineus</i>
<i>Hieronymus</i>	in dilectis: id est <i>purpura</i> . Nam <i>κόκκος</i> <i>græce</i> / <i>latine</i> <i>granū</i> dicitur. Vnde <i>coc-</i>	<i>Coccus</i>
	<i>cinus</i> / & <i>coccineus</i> grano (ut dicunt) infectus. <i>Iuuenalis</i> <i>satyra</i> tertia.	<i>Coquus</i>
	Atq; mero seruens cauet hunc / quem <i>coccina</i> <i>læna</i> . <i>Martialis</i> .	<i>Coculum</i>
	<i>Coccina</i> famosæ <i>donas</i> : & <i>ianthina</i> <i>mœchæ</i> . <i>Hieronymus</i> in canticis capitu-	<i>Coquulare</i>
	lo quarto. Sicut uitta <i>coccinea</i> / labia tua. <i>Cocus</i> cum unico c scribitur: cum p	<i>Coquular</i>
	mam corripit syllabam. <i>Martialis</i> .	
	Qui propter <i>cænam</i> . <i>Rustice</i> <i>cædo</i> / <i>cocum</i> . Sunt tamen / qui cū q <i>coquus</i> scri-	
	ptitant. Nam & a <i>coquo</i> <i>coquis</i> deriuatur. <i>Coculum</i> etiam cum unico c uas	
<i>Plautus</i>	<i>acneum</i> est / <i>coctionibus</i> aptum. <i>Plautus</i> . <i>Aeneis</i> <i>coculis</i> <i>excocta</i> est mihi ois	
<i>Pompeius</i>	materia. hoc & <i>coquulare</i> / uel per <i>apocopen</i> <i>coquular</i> uocatur. Alii (ut scri-	
<i>Virgilius</i>	bit <i>Pōpeius</i>) <i>cocula</i> dicūt ēē <i>lingua</i> minuta: qbus facile <i>decoquātur</i> <i>opsonia</i> :	<i>Culter</i>
<i>Festus</i>	<i>Culter</i> huius <i>cultri</i> <i>masculino</i> genere / & <i>cultrū</i> <i>neutro</i> / <i>declinari</i> pōt. <i>Virgilius</i> .	<i>Cultrum</i>
<i>Vgutio</i>	Supponunt alii <i>cultos</i> . <i>Festus</i> . <i>Clunaculum</i> / <i>cultrum</i> est <i>sanguinarium</i> . <i>Cul-</i>	<i>Cultellus</i>
	ter format <i>diminutiue</i> <i>cultellus</i> : <i>cultrum</i> <i>nero</i> / <i>cultellum</i> .	<i>Cultellum</i>
	<i>Corymbus</i> cum e <i>exili</i> / & <i>y</i> <i>græco</i> scribitur: nec a <i>corona</i> deducitur / ut <i>Vgutio</i>	<i>Corymbus</i>
	<i>sonniauit</i> . <i>Fructus</i> <i>hederæ</i> est: & pro ipsa <i>hedera</i> ponitur. <i>Choriabus</i> cum ch	<i>Coriabus</i>
	aspirato / & i <i>latino</i> / <i>pes</i> est quattuor cōstās syllabis / prima / & ultima <i>lōgis</i> : du-	<i>Coræbus</i>
<i>Tortellius</i>	abus uero <i>intermediis</i> <i>breuibus</i> : ut <i>urceoli</i> : <i>filioli</i> : <i>pileoli</i> . <i>Coræbus</i> cum e <i>exi-</i>	
<i>Virgilius</i>	li / & ce <i>diphthōgo</i> scribitur: etsi a <i>Tortellio</i> / cū ch aspirato / & absq; <i>diphthō-</i>	
	go / scribi præcipiatur. <i>Propriū</i> fuit <i>uiri</i> nomē: de quo <i>Virgilius</i> lib. <i>æneidos</i>	
	ii. meminit / dicens.	
	Et lateri <i>glomerant</i> <i>nostro</i> : <i>iuuenis</i> q; <i>Coræbus</i> .	
	<i>Como</i> <i>comas</i> <i>primæ</i> <i>coniugationis</i> / <i>græcum</i> est <i>uerbum</i> : & <i>primam</i> corripit	<i>Como</i>

- Virgilius** syllabam. Virgilius libro georgicorum quinto.
Ouidius Cresceret in uentrem cucumis: nec sera comantem. Como comis tertiae / facit in praeterito compsi: & primam syllam producit. Ouidius libro. ii. d. amore. Comere sed solas digna Cypassi deas.
- Lucanus** Comata cum unico m scribitur. Cognomen est regionis Gallorum: ubi gran-
 dem illi deferunt comam: de qua Lucanus libro primo.
Vgutio Crinibus effulsis toti praelate Comatae. Cometes etiam cum unico m signum
Lucanus quoddam est syderis: quod ab Vgutione foeminino genere haec cometa / de-
 clinari traditur. de quo Lucanus libro primo.
 & terris mutantem regna cometen.
- Perfius** Coniueo coniues secunda coniugatioe / & coniuo coniuis tertia / declinari pot. Coniuo
Caluus Perfius. uel nisi coniues. hic secunda coniugatiois est. Tertia aut protulit Cal
Priscianus uus / quom dixit. Cum grauis ingenti coniuere pupula somno. Et facit in pra
Vgutio terito coniu. & conixi: in supino autem conitum teste Prisciano: etsi Vgutio
 dicat carere supino. uerbu est: quo oculus illa pellicula claudi / & apiri dicit.
- Cicero** Corax cum c exili scribitur: & graecum est uocabulum: & a nostris coruus trans-
Ptolemæus fertur. Quo tamen uerbo uidelicet graeco / usus est Cicero de oratore / dices
 Quare coracem uestrum / istum patiamur. est etiam Corax (ut ex Ptolemæo
 colligere potui) Tauricae chersonesi promontoriu: ac eiusde nominis mons
 Boetiae: necnon mons / & fluuius Sarmatiae. Est & eodem nomine opidum
 inter Volcos famosum / teste Sextio. Quo nomine / etiã filius Cathylli / Am
 phiarai filii / fraterq; Tyburti / & alterius Cathylli / teste eodem Sextio / uo-
 catus est. de hoc meminit Virgilius libro aeneidos. vii. dicens.
 Cathyllusq; acerq; corax.
- Virgilius** Cymodoce huius Cymodoce / & Cymodocea / in recto declinari pot: & cum
 y graeco scribitur. Virgilius libro aeneidos quinto.
Hesiodus Thaliag; Cymodoceq;. Idem libro aeneidos decimo.
 Quarum quae fandi doctissima Cymodocea. fuit teste Hesiodo in Theogo-
 nia / Oceani & Tethyos filia.
- Virgilius** Calliope huius Calliope / & Calliopea / in recto declinari potest: & cum c exili
 & i latino / & duplicato l / scribitur. Virgilius libro aeneidos nono.
Ouidius Vos o Calliope precor aspirare canenti. Ouidius in fastis
 Prima sui cepit Calliopea chori. Vna fuit musarum.
- Ouidius** Cassiope huius Cassiope / & Cassiopea / in recto declinari potest: & cum c exili
 li / & duplicato s / & i latino scribitur. Ouidius libro metamor. iiii.
Manilius Cassiope / Cepheusq; pater. Marcus Manilius libro primo.
 Ex simili dictum Cepheusq; / & Cassiopea. uxor fuit Cephei Aethiopum re-
Ptolemæus gis. Est etiam Cassiope promontorium / & urbs in Corcyra insula / teste Ptole-
 mæo: & eodem nomine portus epiro. Cassiopea eadem scriptura / cum æ diph-
 thongo in ultima syllaba / pluralis tantum numeri / urbs est. Cassiopeorū / ut
 idē Ptolemæus ostendit.
- Ptolemæus** Cerinthe huius cerinthes / & cerinthea (quod protulit Plinius libro. xxi. natura
Plinius lis historiae) in recto declinari potest: & cum c exili / & unico r / & i latino / & th
Virgilius aspirato scribitur. haerba e: de qua Virgilius georgicorū. iiii. & cerinthe igno-
Ptolemæus bile gramen. Cerinthus eadem scriptura / opidum est in Eubocea / testibus
Homerus Ptolemæo / & Homero libro iliados secundo.
- Parthenius** Chlæna cum ch aspirato / & æ diphthongo scribitur. Gæus est uestis. Vnde Par-
Virgilius thenius de Lucillio ait. Chlænā / desuper foedauit. hanc Virgilius lænā non
Virgilius chlænā appellauit / quom dixit. ardebat murice læna.
Perfius Et Perfius inquit. Hic aliquis cui circa humeros & hianthina læna est.
Iuuenalis Compes huius compedis foeminini generis est. Iuuenalis.
Tibullus Squalidus in magna fastidit compede fessor. Tibullus.
Hieronymus Spes etiam ualida solatur compede uinctum. At uero Hieronymus masculi-
Hieronymus no genere protulit / quom in Hieremia threnorū capitulo. iiii. dixit. Aggraua-
 uit compedem meum. Quod alibi enarrans idem Hieronymus / etiam mas-

	culino usus est genere/dicens. Cum aduersum se/obsidione/uallo/& aggeribus/circum edificatum conspicit/compedem suam aggrauatum asserit. Genus est uinculi/a cōpedio cōpedis/ teste Marcello deductū Cōpes itē cōpeditus uocat. Vñ Pacuuius i Hermjona/ ait. Lamētas/ & fletus facere cōpedi licet.	
Marcellus Pacuuius	Cumbo cubis/tertiæ coniugationis/ facit in præterito cubui: in supino cubitū	Cumbo Cubo
Hieronymus	Cubo cubas primæ format præteritum cubaui: & quidem secundum analogiam. supinum uero cubatū. Hieronymus in Hiezechiele capitulo. xviii. Quare mater tua leana/ inter leones cubauit?	
Hieronymus	Cubitum pro cubiti mensura/ neutri generis est. Hieronymus tamen/ contra aliorum consuetudinem/ masculino genere protulit/ quom in libro regū tertio. capitulo sexto/ ait. Domus autem/ quam edificauit rex Salomō domino/ habebat sexaginta cubitos in longitudine: & uiginti cubitos in latitudine: & triginta cubitos in altitudine. Cubitus autem/ pro accubitu/ quartæ declinationis est/ masculini generis.	Cubirum Cubitus
Liuius Lucanus	Caicus cum e exili utrobique/ & i latino scribitur/ fuit proprium uiri Troiani nomine/ Aeneæ socii. Est eodē nomine fluuius Phrygiæ/ teste Liuiio libro sexto de bello Macedonico. de quo Lucanus meminit li. iii. dicens.	Caicus Caici Cayster Caystrus
Lucanus	Et gelido tellus perfusa Caico. Iuxta hunc fluium/ populi habitantes/ Caici uocati sunt/ dicente eodem Lucano libro primo.	
Plinius Ptolemæus	Et nos crinigeros bellis arcere Caicos. Cayster huius caystri/ cū c/ & t exilibus & y græco/ fluuius est Asiæ/ teste Plinio libro quinto naturalis historiæ. hæc Caystrus eadem scriptura/ urbs est Caliciæ mediterranea/ teste Ptolemæo.	
	Catacopus/ & catacopiū/ declinari potest: & cum c/ & t exilibus scribitur. Genus est nauiculae.	Catacopus Catacopiū
Ouidius	Charta cū ch aspirato/ & t exili scribitur/ & p eo apud Græcos ponitur/ quæ nos librū uocamus. Quod et obseruauit Ouidius libro. iii. tristium/ dicens.	Charta
	Nullus in hac charta uersus amare docet. Alii chartā p oi folio/ sup quo scribitur/ accipere cōsueuerunt: aut p papyro/ siue mēbrana/ seu pgameno. Nonnulli uero/ p sola papyro chartā accipiunt: & a membrana distinguunt: quale est.	Carta Cartha Carthago Carthæa
Vgutio Varro Caper Probus Herodotus Herodotus Seruius Liuius	Eos libros nō in mēbranis/ sed i chartis trascriptos/ regi tradidit. Nec a careo cares/ aut carpo carpis/ charta descendit/ ut somniabūdas tradit Vgutio: sed a χαρτησ/ quod teste Varrone de lingua latina/ masculino genere apud Græcos profertur/ deriuat. Quo et genere/ uidelicet masculino/ antiqui latini/ testibus Capro/ & Probo/ Charta ptulere. Carta masculini generis cum c/ & t exilibus/ propriū fuit uiri nomē/ ex darli ducibus/ ut scribit Herodorus li. hystoriarū. iiii. Cartha cū e exili/ & th aspirato/ urbs fuit inter Tyron/ & Berytō/ teste Herodoto libro hystoriarū. vii. a qua/ auctore Seruio/ Carthago ciuitas nomen assumpsit: tum quia apud Græcos καρθησ/ scribitur/ ita ut illud/ ch aspiratū in media syllaba/ i th apud nos cōuersum fuerit. Vñ teste Liuiio/ Carthago uocabulū puniū est/ quod apud nos nouā ciuitatē designat. Aliter tamen sensit Cicero. Ait enim libro. ii. de natura deorū. Quartus Hercules Iouis filius fuit/ & Asteris sororis Latonæ/ qui Carthaginē filiā genuit/ a qua/ Byrsa/ quā Dido cōdidit/ Carthago dicta est. Nec ab ago agis Carthago deducitur/ ut Vgutio somniauit. Carthæa urbs est in Cæa insula/ teste Ptolemæo.	
Cicero Vgutio Ptolemæus	Caryste huius Carystes/ & carystos huius carysti/ declinari potest: sicut Samos/ & Same/ Myconos/ Mycone/ Strongylos/ Strongyle/ Cyrnos/ Cyrne/ & cū c/ & t exilibus/ & y græco scribitur. Insula est una ex cycladibus/ i Eubœico mari sita: imo (ut quidam ferunt) cum Eubœico mari coniuncta: uariū quidē maris serax/ dicente Seneca in Troadē.	Caryste Carystos Charistæus Caristia
Seneca Lucanus Statius	An serax uariū lapidis Carystos. Et Lucanus libro quinto/	
	Qua maris angustat fauces saxosa Carystos. Et Statius libro thæbaidos. vii. non te saxosa Caryste. Et a caryste/ fit carystæus adiectiuū cum æ diphthōgo i penultima syllaba. Vnde & caristæū marmor dictū est: nom autem a χαρπησ/ gratia/ ut Vgutio somniauit. Ouidius libro tertio fastorum.	
Vgutio Ouidius Tibullus	Quæq; Carystæis frangit unda uadis. a Carystos aut fit Carystius. Tibullus. Ardens aut unda carystia campis.	

- Charistia neutri generis pluralis tantū numeri cū ch aspirato & i latino utro
biq; scribitur: quæ antiqui diem festum uocabant: quo cognati conueniebāt
& munera mutuo mittebant. Ouidius in fastis.
- Ouidius Proxina cognati dixere charistia chari. Et a χαριστις quæ est gratia/deriuatur.
- Seruius Canobus cum c exili & unico n/ & b scribi consueuerat/ teste Seruio. Verum
Quintilianus (ut ait super librum. xi. æneidos) b in p postea mutatum fuit. Quod Quinti-
lianus prius notauerat a Tullio dictum canopicarum exercitū cum p non cū
b scriptum. Fuit nauis Menelai gubernator.
- Seruius Est etiam Canopus/ Nili insula & ciuitas in eadem: quam teste Seruio super
quartum georgicorū/ Alexander instar ciuitatis suæ Macedonicæ/ quæ Pel-
la uocabatur/ condidit. Quare libro præfato dixit Virgilius.
- Virgilius Nam qua Pellææ gens fortunata Canopi. Hanc Vgutio etiam Canopiam
Vgutio appellat. Cannabis cū c exili & duplicato n/ ea ē q̄ nauū chordæ fiūt. Persi.
Persius Tum mare transilias tibi torta cannabe fulto.
- Gasparius Chalybs cum ch aspirato & unico l & y græco scribitur: non autē cum i latino
Iustinus hac uidelicet scriptura chalybs/ ut scribendum præcipit Gasparinus. Fluuis est
Hispaniæ: iuxta quē populi inhabitant/ chalybes uocati/ ut dixit Iustinus libro
Virgilius .xliiii. q̄ & ferrū nudi effodiūt/ dicēte Virgilio georgicorum primo.
India mittit ebur: molles sua tura Sabæi:
At chalybes nudi ferrum. Nec a caleo cales/ chalybes dicti sunt/ quia scilicet
Vgutio metallum hoc fodientes caleant/ ut ridiculus somniauit Vgutio. Alii eodem
nomine cognominati sunt populi/ iuxta Paphlagoniam/ in ponto/ & Ama-
zonibus contermini/ ut Orpheus in argonautico ostendit.
- Orpheus Hos iuxta Thermodoontem fluuium habitare dixerunt Strabo/ Eustachius/
Strabo Dionysius/ Plinius. ponitur nōnunq̄ chalybs p ipsa ferri massa.
Eustachius Vnde Ouidius libro fastorum quarto/ ait.
Dionysius Aes erat in precio: chalybs iam massa placebat. Quandoq; capitur chalybs
Plinius pro instrumento ex ipso confecto: ut est apud Virgilium.
Ouidius Vulnificusq; chalybs. Et Lucanus libro sexto/ inquit.
Virgilius Exiluit: primus chalyben/ frenoq; momordit.
Lucanus Calaber masculini generis/ calabra foemini/ calabrum neutri/ necnon & hic
Calaber/ hæc calabris/ hoc calabre/ a Calabrya Italiae regione/ declinari pōt: &
cū c exili & unico l scribitur. Ouidius libro tertio de arte.
Ouidius Ennius emeruit Calabris in montibus hortos. Persius satyra ter tia.
Persius Hæc Calabram coxit uitiatō murice uellus. Macrobius libro primo saturna-
Macrobius lum. Et ipsi curiæ/ ad quam uocabantur/ Calabre nomen datum est: & classi:
q̄ omnis in eam populus uocaretur.
- Vgutio Cacula cum c exili utrobq; scribitur: nec a calco calcas deducitur/ ut Vgutio sō
Pompeius niauit: sed a κακός/ auctore Pompeio. Plautus. Video caculam militarem.
Plautus Caculæ militū serui erāt/ sustibus/ clauisq; ligneis armati/ ad tutelā dominorū.
Seruius Crepido/ abrupta dicitur saxi altitudo/ teste Seruio: & nonnunq̄ pro/ cauerna
Iuuenalis ponitur. Et producit pi syllabam/ dicente Iuuenale.
Seruius Nulla crepido uacat. Crepida fuit teste Seruio/ Tuscum calciamentum: quod
Horatius corrigiis ligabatur. Et corripit mediam syllabam. Horatius in sermonibus.
A
Chrysiippus dicat sapiens: crepidas sibi nunq̄ /
Persius Aut soleas fecit. At uero Persius/ calciamentum innuit fuisse Græcorum. Ait
enim satyra. ii. Non hic qui in crepidis Graiorum ludere gestit. Nec a crepo
Vgutio crepida deducitur/ ut Vgutio somniauit: sed græcum est uocabulū/ teste Gel-
Gellius lio libro. xiii. noctium atticarum. Et format diminutiue crepidula. Vnde idē
Gellius libro præfato ait. Omnia enim id ferme gēus/ quibus plantarum cal-
ces tantum in fine reguntur/ cætera propē nuda/ & teretibus habenis uincta/
sunt/ soleas dixerunt: & nonnunq̄ græca uoce crepidulas. Et cum c exili & i la-
tino/ tam erepida/ q̄ crepido scribitur.
- Vgutio; Crypta cū c/ & t exilibus/ & y græco scribitur: nec a crepo descendit/ ut Vgutio sō
Crypta niauit: s; a κρυπτεω uerbo/ qd̄ ē occulto. Nā subterranea cauerna crypta dicitur.
Crapula cū c exili & unico p scribitur: nec ab eo quod est crudū deriuatur quasi
Crapula

Vgutio	eruda epula dicatur ut somniauit Vgutio: sed a κραιπνάλη / qd Græci dicunt / Cressa cum c exili & duplicato / scribitur: & a κρησ / quod est Cretensis forma	Cressa Cressæa
Iuuenalis	tur: ubi apud Græcos est h a s q diphthongo. Iuuenalis satyra decima.	
Ouidius	Nec Sthenobera mius q̄ Cressa excaduit: id est Cretensis Phædra. Ovi. heroidiū. Mittit Amazonio Cressa puella viro.	
Herodotus	Cressæa cum c exili & duplicato / & a diphthongo in media syllaba / regio est Mæcedoniæ litoralis. teste Herodoto libro historiarum. septimo	
Gasparius	Contus masculino genere declinatur: non contum neutro / ut Gasparinus de /	Contus
Vgutio	clinari uoluit. Nec ab eo qui est conus deriuat / ut Vgutio / & Catholicon / sō /	Contus
Iuuenalis	niarunt. Sed græcum est uocabulum: quod apud nos perticam / uel sudem de signat. Virgi. & acuta cuspide contos Iuuenalis. Nocte iter aggressus / gladium / contumq; timebis. Et scribitur contus cum c & t exilibus. Conta / urbs est Indiæ / teste Ptolemæo.	
Prolemæus	Cory cum c exili / & y græco scribitur. Promōtorium est Indiæ / teste Ptolemæo:	Cory
Ptolemæus	& eiusdem nominis insula in Argarico sinu / ut idem docet Ptolemæus.	Corus
Iuuenalis	Corus cū r exili / uentus quidā est. Et producit primā syllabam. Iuuenalis:	Caurus
Lucanus	Atq; habitas / corosemper tollendus: & austru. Lucanus libro secundo. Portus erat / si non uiolentos insula coros	Chorus Chorea
Seruius	Exciperet faxis. Nonnunq̄ teste Seruio / mutamus o litteram in au diphthon gum: & dicimus caurus: ut est apud Virgilium.	
Virgilius	Semper hyems / semper spirantes frigore cauri. Chorus cum ch aspirato / cho syllabam corripit. Virgilius libro æneidos sexto.	
Ouidius	Vescentes / lætumq; choro pæana canētes. Ouidius in fastis. Prima sui cœpit Calliopea chori. Chorus in diuersis temporibus diuersus fuit: & in diuersis actibus uariis. Et (ut tradit Festus) a corona chorus deduci tur: quod nunc ab omnibus cum c nō aspirato scribitur. Sed (ut ait) in deriu tuo aspirationem assumit. Sanè auctore Quintiliano / a nonnullis uetustiori bus / auctoritate potius q̄ ratione orthographiæ / chorona cū ch aspirato an notabatur: quod ex quibusdam inscriptiōibus eius temporis apparere dixit. Quod si ueram Festus deriuationem a corona tradidit / latinum esset chorus uocabulum / non græcum: cuius tamen oppositū apud Græcos habetur. Ideo Platoni magis credendū esse dixerim: qui græcam dictionē affirmat: & a Græ ca deriuatione deductam. Ait enim libro secundo de legibus. chorus a χορᾶ quæ est læticia nūcupatur. Corus item cū c exili / ē mēsuræ genus: ut in Euange lio Lucæ legitur / Tu uero / quantum debes? Qui ait: centum coros tritici. Et a choro / chorea absq; diphthongo descendit / licet apud Græcos sit ei diphthō gus in media syllaba: quæ apud nos in e modo productum / modo correptū conuersa est: ut etiam a Virgilio / & Propertio / utroq; modo positū fuit. Vir gilius libro æneidos nono.	
Festus		
Quintilianus		
Plato		
Virgilius	Desidiæ cordi / iuuat indulgere choreis. Idem libro æneidos sexto.	
Virgilius		
Propertius	Pars pedibus plaudunt choreas: & carmina ducunt. Propertius.	
Propertius	Nec minus assiduis edonis fessa choreis. Idem.	
Ouidius	Protinus & nuda choreas imitabere sura. Ouidius li. metamorphoseos. xiiii.	
Tibullus	Ad numerum motis pedibus duxere choreas. Tibullus. Hic choreæ / cantusq; uigent: passimq; uagantes.	
Propertius	Corona cum c exili. ab omnibus scribitur: cuius diminutium / est coronula / & corola. Propertius. Me iuuat externis positum languere corollis. Corone huius / corones / cum c non aspirato / urbs est Achaïæ / teste Plinio libro quarto naturalis historiae: quam Ptolemæus dicit esse in sinu Messeniæ / Achaïæ prouiciæ. Coronis cū c exili / filia fuit Phegyæ / & soror Ixionis / teste Seruio. Coronis item eadē scri ptura appellatur. quicquid in fine additur. Vnde Homerus / rostratas naues / cotonidas uocat / quia rostra nauibus addita dicuntur: quæ alias appendices uocari possunt. Nam & sera coronide / hoc est / sera appendice / ab Eustachio usurpatur super librum primum iliados: quo etiam uocabulo usus est.	Corona Coronula Corolla Corone Coronis Coronia Coroneus Coryncus
Plinius		
Ptolemæus		
Seruius		
Homerus		
Eustachius		

Martialis Martialis in initio libri decimi epigrammatum dicens.
Ptolemæus Si nimius uideor/seraq; coronide longus Corona cum c exili/ & i latino no-
Ouidius men est duarum urbium/ teste Ptolemæo: quarum una est Phthioridis in Ma-
Tortellius cedonia: alia in Boœtia. Coroneus cū c nō aspirato/ & eius diphthōgo/ p̄priū
Virgilius fuit uiri noī: cuius meminit Ouidius li. metamorpho. secundo. quom ait.
Virgilius Nam me Phœaica clarus tellure Coroneus. Corynæus cum c exili/ & y græ-
Vgutio co/ & æ diphthongo in penultima scribitur: r̄si a Tortellio/ cū ch aspirato/
Martialis & i latino/ absq; æ diphthongo/ hac uidelicet scriptura chorineus scribi præ-
Virgilius cipiatur. proprium fuit uiri nomen: de quo meminit Virgi. li. ænei. v. dicens.
Virgilius Ossaq; lecta cado textit Corynæus aheno. Et libro æneidos nono.
Vgutio Emathiona Liger/ Corynæum sternit Asilas.
Martialis Corybantes cum c/ & t exilibus/ & y græco scribitur: nec a choro descendit/ ut **Corybates**
Virgilius Vgutio somniauit. Populi quidam fuerunt in Creta. Martialis.
Ouidius Et Cybeles picto stat Corybante tholus. Virgilius libro æneidos tertio.
Ouidius Et mater cultrix Cybeles/ Corybantiaq; æra. Ouidius.
Seruius Hoc Curetes agunt/ hoc Corybantes opus.
Virgilius Cortina cum c/ & t exilibus/ & i latino scribitur: quod nōnulli græcum uolūt **Cortina**
Plinius esse uocabulum. Alii uero/ latinum dicūt/ a coriis tractum: ex quibus primo **Cortyna**
Virgilius conficiebatur. Locus est/ teste Seruio/ unde oraculi præceptū datur/ dicente **Cortyn**
Plinius etiam Virgilio libro æneidos tertio. **Gortyna**
Virgilius Mons circum emugire adytis cortina reclusis. At uero Plinius li. xxxiiii. na-
Seruius turalis historiæ/ cortinam Apollinis tripodem appellauit. Ait enim. Ex aere **Cophinus**
Virgilius factitauere & cortinas tripodū/ nomine delphicas: quoniā ludis maxime del- **Cortyna**
Seruius phici Apollinis dicabatur. Iuxta quod dixisse uidetur Virgilius li. æneid. vi. **Cortyn**
Eustachius neq; te Phœbi cortina fefellit. Dicta est aut cortina/ teste Seruio super librum **Gortyna**
Eustachius tertium æneidos/ uel q; Apollinis tripus/ corio Phytōnis tectus est: uel quia **Cophinus**
Rhabanus certa illie responsa traduntur: quasi certina: uel (quod est uerius) quia cor illic **Cholera**
Vgutio uatis tenditur. Nam cauerna quædam fuit in templo Apollinis. hæc ille. **Conopeum**
Iuuenalis tyna cum c/ & t exilibus/ & y græco/ & cortyn huius cortynis/ teste Eustachio/ **Colossus**
Vgutio in recto/ declinari pōt. Vrbs est Cretæ: quæ a nonnullis/ Græcorū more/ Gor- **Colossus**
Iuuenalis tyna scribitur. Nā apud Græcos cum g in initio γορ τῶν scribi consueuit. **Colossus**
Vgutio Cophinus cū c exili/ & i latino scribitur: nec ab hoc uerbo cauo/ cauas deriuat/ **Colossus**
Iuuenalis ut Vgutio/ Rhabanus/ Catholicon/ somniarūt. Sed græcū magis ē uocabulū: **Colossus**
Vgutio quod latine corbis transfertur. Et corripit mediā syllabā. Iuuenalis satyra. iii. **Colossus**
Iuuenalis Iudæis/ quorum cophinus/ phœnum/ atq; supellex. **Colossus**
Vgutio Cholera cū ch aspirato/ & unico l scribitur: nec a colu penso descendit/ ut Vgu **Colossus**
Seruius tio somniauit: sed a χολη/ quod Græci dicunt/ & a nostris bilis uocatur. **Colossus**
Acron Conopeum cum c exili/ & unico n scribitur. Genus est tentorii/ ex filo cōtexti: **Colossus**
Iuuenalis quod ad euitandos culices/ supra lectū explicari consueuit. Neq; ab eo qui est **Colossus**
Vgutio conus/ uel canopus/ deducitur/ ut Vgutio somniauit. Sed ex Græco/ quod est **Colossus**
Seruius κωμῶψ trahitur/ testibus Seruio/ & Acronē super illud Horatii in epodo: sol **Colossus**
Iuuenalis asicit conopeum: in hæc uerba dicente. Conopes græce/ latine culices dicunt. **Colossus**
Vgutio Et quia in Aegypto multi sunt culices/ etiā habitacula/ quæ sibi Aegyptii fa- **Colossus**
Iuuenalis ciunt ad arcendā culicum molestiam/ conopea appellantur. Hæc ille. Et pro- **Colossus**
Vgutio ducit penultimam syllabam. Iuuenalis satyra sexta. **Colossus**
Iuuenalis Vt testudineo tibi Lentule conopeo: ubi spondeus quintū locum detinet! **Colossus**
Vgutio Colossus cum c exili/ & unico l/ & duplicato l scribitur: nec ex colo/ colis/ & os **Colossus**
Tortellius ossis componitur: quasi colens ossa colossus dicatur/ ut ridiculus somniauit **Colossus**
Festus Vgutio. Verum (ut tradit Tortellius) a colon quod est membrū/ deriuatur: **Colossus**
Simonides quia (ut ait) pro membrofa/ & alta statua/ colossus ponitur. Neq; hæc mihi **Colossus**
Simonides etymologia placet. Ideo Festo magis credideri: qui a Colosso artifices/ a quo **Colossus**
Simonides primū colossus formatus est/ colossium cognominatum dixit. Fuit enim co- **Colossus**
Simonides lossus apud Rhodum insulam statua solis/ alta pedes centum/ & quinq;. **Colossus**
Simonides At uero Simonides/ a Lachete/ Lindium hoc est Rhodium colossium/ **Colossus**
Simonides fabricatū asserit/ quom ait. Τομεν ῥοδῶ κολοσσον ὀκτακισδῆκα λᾶχισ

	<p>ἑπιοῖετ' ἡχέωρ ὁ λιπιδίος. Si autē græca magis placet interpretatio / ἀπὸ τοῦ κολοῦειν τὰ ὄσσε / idest ab hebetando aspectu / colossus dictus est: quæ scilicet statuam tam altam ituentes / uisu hebetantur: ut etiam apud illos Suidas interpretatus est. Et a primo R hodi colosso / aliæ in diuersis orbis partibus. statuæ / colossi dicti sūt. Vnde de imperatoris statuæ R. ὄανι / Martialis ait. Hic ubi sydereus propius uidet astra colossus. Et luuenalis. Et de marmoreo citharam suspende colosso.</p>	
Suidas Martialis Iuuenalis		
Vgutio	<p>Cœnobium cum c exili / & æ diphthongo / & i latino scribitur: nec ab habito deducitur / ut Vgutio somniauit. Sed græcum magis est uocabulum: compositumque: ex κοινοσ / quod est cōis / & βιοσ uita. Quare cœnobium / locus est in quo communis uita ducitur.</p>	Cœnobiū
Vgutio Seruius	<p>Colobium cum c exili / & unico l / & i latino scribitur: nec ab eo quod est collū descendit / ut Vgutio somniauit. Sed a κολοβῶ uerbo / quod est breuior / format / auctore Seruio. Genus est uestis.</p>	Colobium
Vgutio	<p>Cœmiteriū cū c / & t exilib / & æ diphthongo / & i latio utrobique scribitur: & a κοινοῦ uerbo deducitur / quod est dormio. Et dici potest mortuorum dormitoriū. Neque enim / multiplex de hoc uocabulo Vgutio somnium / silentio inuoluentum putauit. Ait enim Vgutio. Cimiteriū. ex cimis græce / quod dulcis interpretatur / & sterion / statio / componitur: quasi cimisteriū dicitur: idest dulcis statio animarum: uel dicitur cimiterium / quasi cinisterium: quia ibi cinis teritur mortuorum: uel dicitur cimiteriū / a cis præpositione: quia cis idest ante ecclesiam fieri solet: uel dicitur sic: quasi circum tritum pro fossis mortuorum ibi factis. O somniabūdū hoīem. Quid enim? Nā & idē Catholicō cōfirmauit.</p>	Cœmiteriū
Caper Seruius Virgilius Vgutio Plinius	<p>Clypeus masculino genere / & clypeū neutro declinari potest / testibus Capro / & Seruio super librū nonum aeneidos / Dicente Virgilio libro nono. & clypeum super intonat ingens. Et cum c exili / & y græco scribitur: neque a clepo clepis descendit / ut Vgutio somniauit: sed nec a cluo cluis / ut nonnulli grāmatici uoluerunt. Sed teste Plinio li. xxxv. naturalis historia: a γλύφω uerbo / quod est sculpo deriuatur: ita ut dicatur clypeus / quasi γλυπῆ τοσ: hoc ē sculptus / g in c mutato. Verba Plinii hæc sunt. Scutis enim / qualibus apud Troiā pugnatum est / continebantur imagines: unde & nomen habuerunt clypeorum: non ut peruersa grāmaticorum subtilitas uoluit a cluendo deduci. Hæc ille. Clypea / urbs est Aphricæ / teste Ptolemæo. Lucanus libro quarto. Et clypeam tenuit / stationis litora notæ.</p>	Clypeus Clypeum Clypea
Ptolemæus Lucanus		
Ouidius	<p>Claros cum c exili scribitur. Insula est una ex cycladibus: de qua Ouidius libro metamorphoseos primo. Et claros / & Tenedos / Patareæque / regia seruit. Claria cum c exili / urbs ē in Clario insula. Clarius cum c non aspirato / cognomen est Apollinis. Ouidius libro fastorum primo. & Clario missa legenda deo. Clarium cum c exili / oppidum est in cōfinio Cephoniorum / teste Seruio super librum tertium aeneidos.</p>	Claros Claria Clarius Clarium
Seruius		
Virgilius Seruius	<p>Classis cum c exili / & duplicato / scribitur: & dicitur nauium collecta multitudo / & nonnunquam pro una tantum nauis ponitur: ut est apud Virg. li. aeneidos. vi. Lyciæ ductorem classis Orontem. Vbi dicit Seruius. Apertum exemplū / classis etiam dici unam nauem: & hoc quia unius solius nauis Orontes ductor fuit. Aliquando classes / instructi exercitus / uel equestres turmae appellantur / testibus Marcello / & Seruio. Vnde Virgilius libro aeneidos tertio ait. scio me Danais e classibus unum. Idem libro aeneidos secundo. Classibus hic locus ē. Classis facit i ablatiuo singulari / classe / uel classi. Virg. Aduectum Aeneam classi: nisi forte uelimus dicere / datiuū pro ablatiuo positum esse. A classe classici dicebantur / teste Gellio li. septio / noctiuū atticarum. Hi erāt tñ priæ classis hoīes / quæ cētū / & uiginti quæque aeris amplius / cēsierant. Classici item (ut scribit Pompeius) appellabantur testes / qui signādis testamētis adhibebātur. Classicū / teste Petronio / cornu uocatur / uel tuba: quæ conuo-</p>	Classis Classici Classicum
Marcellus Seruius Virgilius Virgilius Gellius Pompeius		

- Petronius** candi causa facta erant. Et nō tuba solū sed etiā sonum tubæ classicum signi ficare hēt teste Seruio super li. vii. ænei. Virgi. li. præfato. Classica nāq̄ sonāt.
- Seruius** Colocynta cum c & t exilibus & unico l & y græco scribitur. Agrestis est cu
- Virgilius** curbita teste Dioscoride: quæ & colocyntis huius colocyntidis uel colocynti
- Dioscorides** dos (ut Isidorus tradit & Papias) declinatur. Qua etiā declinatione usus est
- Isidorus** Hieronymus in quarto libro regū quinto capitulo quom dixit. Et collegit
- Papias** ex ea colocyntidas agri: qui græcus accusatiuus pluralis est. Vgutio autē di
- Hieronymus** cit posse declinari hæc colocyntida huius colocyntidæ. Quod si uerum est
- Vgutio** ab accusatiuo græco κολοκύντιδ-α formari in recto colocyntida oportet. Sunt tamen qui uerentes c in q & y græcum in u nostrum insuper & i litte ram interponentes coloquinta enuntiant.
- Propertius** Cornix cum c exili & i latino scribitur: & producit in obliquis ni syllabā. Pro
- Iuuenalis** pertius. Aut si quis motas cornicis senserit alas. Iuuenalis satyra decima. Exemplum uitæ fuit a cornice secundæ. Auis est nota. Et format per diminu tionem cornicula. A cornice formatur uerbum deponens cornicor ni sylla ba producta. Persius. Nescio quid tecum graue cornicaris inepte: idest more cornicum garris. Cornus femini generis arbor est nota. Et tam quarta q̄ secunda declinatione Prisciano teste declinari potest: cuius fructus & lignū cornū uocatur: quin & hæc cornus p ligno cōperit dicte Virg. li. ænei. viii. Coniecto sternit iaculo uolat Itala cornus: hoc est tælū uel iaculū ex corno. hoc cornu & hic cornus huius cornus declinari pōt: ut ē apud Lucanū li. vi. cornus tibi cura sinistri. Cōperitur ē hoc cornū huius corni: quod Ouidius ipse protulit quom dixit: flexile cornum. Quod etiā Priscianus ipse annota uit. est etiā Cornus urbs Sardinia insulæ mediterranea teste Ptolemæo: Cor na nomen est duarum urbū ut idem Ptolemæus ostendit: quæ una est in Armenia miōri penes Euphratē fluuiū. Est autē præfectura. Alia ē i Lycaonia.
- Lucanus** Caritas & caritudo in uno significato accipi possunt. Liuius li. ii. ab urbe cōdita.
- Ouidius** Caritas primū erat annonæ. Et cum c & t exilibus & i latino scribitur. Nam
- Priscianus** a carco cares descendit. Vnde ē carus in ea significatiōe scribi debet cū c exili.
- Ptolemæus** Charitas cū ch aspirato & i latio & t exili amoris est spēs. Vnde amor ad oia charitas ad hoies hētur. Inde charus gratus uel amore dūctus cū ch aspirato secundū orthographiæ rationē anota. Charites eadē scriptura dici possūt gratiæ quas Antimachus Solis & Aeglae filias fuisse dixit. Orpheus autem tres Iouis filias fuisse tradit: quas & uno uersu comprehendit quom ait.
- Antimachus** ἀγλαίη θελίη τε καὶ εὐφροσύνη πολυόλοβος. Ausonius.
- Orpheus** Tris charites: tria fata: triplex uox: trina elementa. Charithos cū c exili & i lati no & th aspirato insula est una ex cycladibus.
- Ausonius** Catacrisis cū c exili utrobiquē & t non aspirato & i latino in utraq̄ syllaba scribi tur: & dici pōt condemnatio seu diiudicatio. Catachresis cū c exili in initio & t non aspirato in secunda & ch aspirato in tertia syllaba & e ante l dici po test abusus seu usurpatio.
- Catacrisis** Catachresis
- Varro** Canis & canes in recto ueteres protulere teste Varrōe de lingua latina
- Ennius** Enniū inducente dicentem.
- Diomedes** Tantum idem quasi fracta canes sine dentibus latrat. Canis cōis generis ē: &
- Priscianus** format diminutiue canicula testibus Diomede & Prisciano. Persius.
- Persius** Hem qd agis siccas in sana canicula messes. Vgutio dicit q̄ a canis formatur
- Vgutio** diminutiū etiam caniculus: quom tamē pro masculino catulus potius dica tur & catellus. Vnde in euangelio Matthæi legitur. Nam & catelli edūt de mi eis quæ cadunt de mensa dominorum suorum. Virgilius.
- Virgilius** Sic canibus catulos similes: sic matribus hædos. Catulus eadem litteratura
- Pompeius** genus est unculi / teste Pōpeio: necnon proprium uiri nomen: de quo Luca
- Lucanus** nus libro secundo.
- Iuuenalis** Ut Catulo iacuit Lepidus. Quædam etiam Romæ familia Catulorum fuit: de quibus intellexit Iuuenalis quom dixit. Et Catulis Paulisq̄ mīmoribus & Fabiis &
- Cornix**
- Cornicula**
- Cornicor**
- Cornus**
- Cornum**
- Cornu**
- Corna**
- Caritas**
- Caritudo**
- Carus**
- Charitas**
- Charus**
- Charites**
- Charithos**
- Canis**
- Canes**
- Canicula**
- Caniculus**
- Catulus**
- Catellus**
- Catullus**

	Omnibus ad podiū spectatibus. Catullus cum duplicato l. quidam fuit poeta	
Ouidius	Veronēsis: qui ab oibus doctus habitus ē: de quo Ouidius meminit dicens.	
	Mantua Virgilio gaudet: Verona Catullo:	
Tibullus	Pelignæ gentis gloria dicar ego. Et Tibullus ait.	
	Sic cecinit pro te doctus Minoi Catullus.	
	Martialis Verona docti syllabas amat uatis	
Vgutio	Cancer huius cancri masculini generis cum c exili utrobique scribitur: nec a con	Cancer
Lucanus	cha descendit: ut Vgutio somniauit. Signum est caeleste: qui alias carcinus cū	Carcinus
	c exili utrobique & i latino uocat. Et corripit mediā syllabam. Lucanus li. viii.	Gangræna
Festus	Par geminis chiron & idem quod carcinus ardens. Cancer item genus est	
Nonius	Piscis: quæ alio nomine testibus Festo & Nonio gangræna cū æ diphthōgo	
Lucillius	in mediā syllaba appellatur dicente etiam Lucillio satyrarum primo libro.	
Priscianus	Serpere uti gangræna malo atq; hæc pestica posset. Cancer eadem scriptu	
	ra neutri generis pro morbo teste Prisciano: & facit i genitiuo canceris.	
Hesiodus	Chaos cum ch aspirato scribitur: & neutri generis est indeclinabile tamē. Fuit	Chaos
Ouidius	teste Hesiodo in theogonia confusa quædam ab initio unitas quam princi	Chaus
	piū esse dixit pductionis omniū rerū. Quod et confirmauit Ouidi. quom ait.	
	Vnus erat toto naturæ uultus in orbe:	
	Quem dixere chaos. Comperitur nonnūq; chaus secunda declinatione decli	
Priscianus	nabile teste Prisciano. Ouidius libro metamorphoseos. xiiii.	
Ouidius	Et noctem noctisq; deos ereboq; chaoq;	
Pronapides	Conuocat. Fuit et chaos demogorgonis uxor teste Pronapide poeta græco.	
	Caupo & copo in recto dici pōt. Simili modo caupona & copona. Et rectius	Caupo
Festus	quidē copona q̄ caupona (ut scribit Festus) effertur. Et (ut tradit Priscianus)	Copo
Priscianus	caupo cōis generis est: q̄q̄ habeat foemininum caupona tam pro taberna	Caupona
Marcellus	ria q̄ pro taberna. Capronæ iubæ uel comæ dicuntur deuexæ hoc est ante	Copona
Pompeius	frontem auctoribus Marcello & Pompeio: quo capillorum ornatu oculis	Capronæ
	quidem uenusto sed libidinis indice mulierculæ In subres se decorare con	
Lucillius	sueuerunt. Lucillius satyrarum. xvii.	
	Aptari caput atq; comas fluitare capronas: hoc est a capite pronas.	
Probus	Criminor commune uerbū est teste Probo. dicimus enim. Criminor te: & crimi	Criminor
Priscianus	nor abs te. Veteres tamē etiā crimino criminas protulerunt testibus Priscia	Crimino
Marcellus	no & Marcello Enniū inducētē dicentē. Is nō bñ tibi uult q̄ falso te crimiat.	
Ennius	Chremes cum ch aspirato scribitur. Propriū uiri nomen fuit. Et facit in geniti	Chremes
Priscianus	uo chremis uel chremetis teste Prisciano.	
	Clyster huius clysteris masculino genere & clysterium neutro declari potest:	Clyster
	& cum c & t exilibus & y græco scribitur: & a κλύζω quod est lauo deriuatur.	Clysteriū
	Nam clystere aluum ægrotantium lauare siue repurgare medici consueue	
	runt. Et producit clyster ste syllabam in obliquis: sicut crater: quia apud græ	
Macer	cos cū n in scdā syllaba κλις τῆρ scribitur: & κρα τῆρ: quæ apud illos pducta	
	ē. Macer tñ de uiribus hærbarū ste syllabā præter natura corripuit quom ait.	
Macer	Appositus digitis aut intus clystere fusus Et iterum.	
	Hoc unguen uel clysterio si funditur intus.	
	Caro & carnis in recto declinari pōt: quod etiam patet per genitiuum carnis.	Caro
	Nam ab eo quod est caro fit genitiuus secundum analogiam caronis: quod	Carnis
Liuius	tamen nusq̄ lectum est. Vnde Liuius libro. xxvi. ab urbe cōdita inquit. Laure	Carnicula
Priscianus	tibus carnis quæ dari debet data non fuerat. Carnis teste Prisciano format	Caruncula
Varro	diminutiue carnicula: caro uero caruncula. Varro in andabatis. Sed quid po	
	tius o homo q̄ caruncula nostra?	
Gellius	Cōfiteor commune uerbū est testibus Gellio libro. xv. noctium atticarum &	Confiteor
Priscianus	Prisciano. Vnde in. xii. tabulis scriptū est. Aeris confessi rebusq; iudicatis tri	
	ginta dies iusti. Et in legenda sancti Gorgonii legitur. Ut quid in illo crimen	
	inducitur quod a nobis omnibus confitetur?	
	Concinno concinnas cum duplicato n scribitur: & significat apre componere.	Concinno
	Quare minores male illud Psalms enuntiant. Iniustitias manus uestræ concin	Concino

nant/ci syllabam corripiendo: quasi sit imperatiuum a concino concinis: quod ex con- & cano componitur: cum ibi concinnant temporis presentis sit indicatiui modi. Vnde in alio psalmo legitur. Et lingua tua concinnabat dolos. Nam concino tertiae coniugationis est: concinno autem primae.

Coniunx communis generis facit in genitiuo coniugis n littera abiecta. Quidam tamen (ut Priscianus scribit & Phocas) coniunx in recto absq; n dici debere putauerunt. Nam & utrunq; formari potest: coniunx a coniungo coiungis / quod in genitiuo secundum analogiam coniungis facit Et coniunx absq; n a coniugo coniugas: cuius genitiuus erit (quo utimur) coniugis.

Coniunx
Coniunx.
Consecro
Consecror

Consecro consecras & cosecor deponens dici potest teste Marcello. Vnde & Plautus ait in Perfa. Si quis hic conatus ambulat / magnifice consecrabor / pro consecrabo.

Crusta foemino genere & crustum neutro declinari potest. Veru (ut Acron tradidit i Horatium & in Virgilium Seruius) inter crustam & crustu hoc distat: q neutro genere crustu de re dicitur comestibili: ut est apud Virgilium libro aeneidos septimo.

Crusta
Crustu
Crustulum
Crustula

Et uiolare manu / malisq; audacibus / orbem.

Fatalis crustu. Quom uero crusta foemino genere profertur de re (ut iidem aiunt) intelligitur non comestibili: ut est crusta metalli / ligni / glaciei / dicente etiam in georgicis Virgilio.

Concresecunt subita currenti in flumine crustae. Sed haec traditio non semper obseruata est. Vnde Varro de lingua latina ait. Crustulum a crusta pultis coctae ut corium exuritur / crusta dicta. Quare nihil differre dixerim / crustum p tuleris aut crustam: & ab his diminutiue crustulum / aut Crustulam. Hieronymus in exodo capitulo. xxviii. Tolle panes azymos: & crustulam absq; fermento. Horatius sermone. xiii.

Sunt quorum igneum noua tantu crustula promit. Idem sermone primo. Pueris olim dant crustula blandi Doctores. Iuuenalis.

Nos colaphum incutimus lambenti crustula seruo.

Creta huius cretae & Crete huius cretes declinari pot. Insula est / alias masculio genere Candax cognominatus. Et a creta fit Cretaeus cum a diphthongo in media syllaba & Cretensis. Virgilius libro aeneidos. xii. Dictamum genitrix Cretae carpit ab Ida. Et Apostolus ait. Cretenses semper mendaces.

Creta
Crete
Cretaeus
Cretensis

Cherrhonesus cum ch aspirato & duplicato r / secundo aspirato & unico scribitur: componiturq; ex χερροσ / quod apud antiquos terram dicit & ῥήσος insula. Vnde cherrhonesus terra est sere undiq; mari cincta. Chersoneus cu ch aspirato & unico s in penultima syllaba idem significat quod & cherrhonesus. Nam componitur ex χερροσ / quod similiter terram apud nos indicat & ῥήσος / quae est insula.

Cherrhonesus
Chersoneus

Cytifus cum c exili in initio / sequente y graeco & t non aspirato / sequente i latino & unico scribitur. Insula est: a qua & cytifus herba nomen traxit / testibus Plinio libro. xiii. naturalis historiae & Seruio super secundum georgicorum. Et corripit primam & secundam syllabam. Virgilius in Corydone.

Cytifus
Cichesus
Cirtiscus
Cyzicus

Florentem cytifum sequitur lasciuia capella. Cichesus cu c exili in initio & i latino & ch aspirato in secunda syllaba sequente e & unico / fluius ponitur ab Homero in hymno Apollinis.

Cirtiscus cum c exili utrobique & t non aspirato & i latino in prima & secunda syllaba / fluius est Scythiae teste Herodoto. Cyzicus cum c exili utrobique & y graeco in prima & i latino in media syllaba / urbs fuit Asiae teste Floro libro tertio: cuius meminit Syllius libro. xii. dicens.

In festum bello quateret cum Cyzicus Argos. Et Ouidius libro. i. tristium. Hincq; Propontiacis haerentem Cyzicon oris.

Cnosus cum c exili scribitur. urbs fuit Cretae teste Ptolemaeo: quae a nonnullis propter consonantiam ipsam litterarum cum g Gnosus scribitur.

Cnosus
Gnosus

Pfalmogra phus	Crystallus foemino genere & crystallum neutro declinari potest. Pfalmo graphus. Mittit crystallum suam sicut buccellas. Martialis.	Crystallus Crystallum
Martialis	Cum tibi Niliacus portet crytalla caraplus. At uero Isidorus & Papias / cry stallus masculini tradunt esse generis. Et cum c & t exilibus & y graeco & du plicato l scribitur: componiturq; ex κρύστος / quod est gelu & στέλλω contra Papias	
Macrobius	Consulo consulis uerbum quom pro eo quod est peto uel interrogo ponitur duos post se regit accusatiuos diuersos: ut consulo te unum consilium. Non nunq post accusatiuum / regit genitiuum: ut est apud Macrobius. Consulo te boni. Quando uero pro eo quod e consiliu do / consulo accipitur: datiuo & accusatiuo iungitur: ut consulo tibi uirtutem. Nonnunq cum datiuo solu construitur. Ouidius heroidum.	Consilio Consultum Consultus Consultor Consul Proconsul Consilium Consilior
Ouidius	At bene consuluit casto deus aequus amori: id est fanit uel prouidit. Consulo facit in supino consultum. Vnde hic consultus huius consultus & hoc consul tum in uno significato. Valerius Antias annalium sexto. hoc senatus consul tum prior factum est: ubi teste Prisciano prior neutri generis est: antiquosq Antias	
Priscianus	more: q neutro genere in or copariua pnutiabant. Horatius in epistolis.	
Horatius	Qui consulta patrum / qui leges iuraq; seruat. Consultus quandoq; partici pium est: ut consulti medici dixerunt eundem esse langorem: quandoq; no men. Et tunc is dicitur / qui prudens & sciens est: dignusq; ut ab eo consiliu petatur. Liuius libro decimo ab urbe condita. Callidos sollertesq; iuris atq; Liuus	
Horatius	eloquentiae consultos: unde & iuris & iure consultus utroq; modo dicitur: si cut iuris & iure peritus. Horatius in epistolis.	
Seruius	Quaedam (si credis consultis) mancipat usus. Consultus (inquit Seruius sup librum xi. aeneidos) is appellatur qui consulitur: consultor uero / qui consulit.	
Acron	At contra Acron super sermonem primum Horatii / consultus (inquit) est q docet: consultor uero / qui discit. Hi auctores longe inter se contraria sentire uidentur. Nos autem & cum Seruio dicimus consultum esse / qui consulitur: & tunc esse participium / ut praetactum est: & consultorem eum uocari / qui alii Salustius	
Salustius	consulit: ut apud Salustium in Iugurtha. Simul ab eo petunt / ut fauor / consul torq; adsit. Rursum & cum Acrone tenemus consultum scilicet eum appel lari / qui docet: & tunc esse nomen / ut supra ostendimus: & consultorem eum Horatius	
Horatius	dici / qui discit: testante hoc Horatio sermone primo / quom ait. Agricolam laudat iuris / legumq; peritus /	
Pomponius	Sub galli cantum consultor ubi hostia pulsat. A consulo consul deducitur te ste Pomponio de origine iuris. proconsul autem non is est / qui pro alio con Pomponius	
Vgutio	sule praestit prouinciae / ut indoctus tradit Vgutio: sed qui cum potestate con sulari / extra ordinem ad aliquam prouinciam administrandam mittitur: praet terq; q non duodecim fasces eum praecedunt / qui praecedunt consulem: sed tantum sex: ut etiam praetorem: & praesidem. Simil modo proprætor uoca tur / non qui pro alio praetorem / sed qui extraordinariam gerit. Sic proqua Fenestella	
Fenestella	stor & similes. Lege Fenestellam. A consulo quidam putant consilium dici. Quod si uerum esset / consilium potius q consiliu / efferrī deberet. Alii a co Festus	
Festus	ciliando dictum existimant: ut dicatur consilium / quasi concilium: eo q in unam sententiam plurium mentes concilient & conueniant. Nos autem cum Festo a consilendo consilium / tractum putamus: quia uno consulente / ceteri Plasmogra phus	
Plasmogra phus	consilient. Ab eo quod est consilium / formatur consilior deponens uerbum ut est apud Plasmographum. In eo dum conuenirent simul aduersum me ac cipere animam meam consiliati sunt.	
Vgutio	Cucumer & cucumis in recto declinari potest: & cum c exili utrobicq; scribitur mediamq; syllabam / tam cucumer q cucumis corripit: est Alexader produ Cucumer	
Varro	xerit / dicens / sed deme cucumer. Nec ab eo quod est amarus / cucumis deduci Cucumis	
Virgilius	tur / ut ridiculus somniauit Vgutio: sed auctore Varrone de lingua latina / a cur Cucuma	
Propertius	uore dictus est: ita ut dicant cucueres / quasi curuicumeres. Virgii i georgicis. Cresceret in uentrem cucumis: nec sera comantem. Propertius.	

- Ceruleus cucumis/tumidoq; cucurbita uentre. Cucuma eadem scriptura/genus est uasis ænei.
- Hesiodus** Chytropus/huius chytropodis/sicut Oedipus/Melampus/tripus/format genitium. Et cum ch aspirato & y græco & t exili scribitur: componiturq; ex χυτρον/quæ est olla/& ποδῶν pes. Hesiodus μὴδ' ἄν' ὄ χυτροποδῶν. i. neq; ex chytropodibus. Olla est pedes habens: quod corrupto uocabulo ab Vgutione/hac scitropes scriptura appellatur. Et ab accusatio græco χυτροποδῶν/nōnulli hæc chytropoda/declinari posse uoluerunt: sicut hic tripus dicitur: & ab accusatio græco τριποδῶν/hæc tripodæ.
- Vgutio** Cetra cū c & t exilibus scribitur: non autem cum s in initio/hac uidelicet scriptura scetra/ut scribendum tradit Vgutio. Virgilius.
- Virgilius** Læuam cetra tegit: id est scutum.
- Diomedes** Claustrum & clostrum/ teste Diomede/efferi potest. Et i singulari numero ne utri tantum generis est: in plurali uero tam masculini/q; neutri.
- Philephus** Cafale neutro genere & cafalis masculino/declinari potest: quo uidelicet genere hoc est masculino/usus est Philephus in cōsolatoria/dicens. Apud Cafalem/cognomento maiorem.
- Festus** Cōdulus/anulus ē. Condaliū/anuli ē est genus: ut de utroq; scribit Festus. Contor pro eo/quod ē moror/uel dubito/cum u/ pro go uero/quod est quæro/cum o contor scribi cōsueuit. Veteres ēt cūto/& conto prorulerunt tētib; Prisciano/& Marcello/Accium inducente dicentem.
- Priscianus** Aegrotocuntant animo sufferre laborem. Et Næuius belli punici libro secundo/ait. Blande/& docte percontat.
- Marcellus** Consternor consternaris deponens est uerbum: quin etiam & consterno consternas cōperitur. Vnde passiuū protulit Salustius libro historiæ primo/dicens. Et qui sine rectoribus exterriti/aut saucii/consternantur. Ouidius i fastis. Quom consternatis diripereris Equis. Catullus. Ah misera/assiduis quā luctibus exterruit: ubi spondeus qntū locū detinet. Consterno consternis tertiæ coniugatiōis/facit in præterito construi/& cōsternui: ut in uerbo sterno dicemus.
- Næuius** Cōmentarius cum duplicato m/masculino genere/& cōmentarium neutro/declinari potest. Liuius libro. xlviii. Quæri iussit ab eo/quem de iis rebus cōmentarium a patre accepisset. Gellius in noctibus atticis. Est adeo Probi grāmatici cōmentarius/satis curiose factus. Idem. Nōnulli grammatici/qui cōmentaria in Virgilium composuerunt. Cicero in Bruto. Non est oratio: sed capita rerum/& orationis cōmentarium Paulo plenius. Cōmentarius/uel cōmentarium/secundum Priscianum/est plurium studio/uel doctrina/mēte habitorum/in unum collectio. in alio autem significato/auctorum enarratio/uel expositio/seu interpretatio dicitur. Cōmentarios numero tantum plurali/libros dicimus. Cicero. Sunt hi fundi Brute/quos tibi pater publicis cōmentariis consignatos reliquit. Quin & singulari numero/si plures sunt/primus/& secundus cōmentarius/dici potest. Si uero singuli sunt/utroq; genere cōmentarius/uel cōmentarium dixeris. Cōmentarius item/is uocatur/qui cōmentarium/hoc est cōmentum composuit. Nā pro cōmentario.cōmētum a Nigidio ponitur:& Donato. Seruius super primum georgicorum. Superfluum mouet quæstionē cōmētarii. Idem super librū. vii. æneidos. dicit ēt quidam cōmentarius: cōnuecta/non conuexa legendum.
- Liuius** Curro facit in præterito cucuri: quod ueteres cecuri dicebant. Composita cum curro/quandoq; præteritum geminant: quandoq; non/ teste Prisciano: quod etiam auctoritatibus comprobauit. Virgilius libro æneidos quarto. Decurrere iugis: alii de parte patentes Transmittunt cursu campos. Liuius libro. xxii. ab urbe condita. Qua cuiq; proximum fuit/decucurrerunt. Cato contra Caium Pisonem. Video hac tempestate concurrisse omnes aduersarios. Terentius in ecyra. Vna illarum interea propere præcucurrit. Plautus in sticho. Præcucurri/ut nunciare nuntiū expo
- Cato** Claustrum
Clostrum
Cafale
Cafalis
Condulus
Condaliū
Cuntor
Cunto
Contor
Conto
Cōsternor
Consterno
Cōmentarius
Cōmentarium
Cōmētum
Curro

Cæsar	tabilem. Cæsar ad Virgilium. Excucurristi a Neapoli.	
Pompeius	Claritudo / & claritas in uno significato accipi possunt / auctoꝝ Pompeio /	Claritudo
Nonius	& Nonio: quin & claredo pro claritudine ponitur.	Claritas
Caper	Cops / & copiosus in uno significato / dici potest / ut Caper testatur / & Marcellus.	Claredo
Marcellus	Vnde & Plautus ait in pſedulo. Atq; ego nunc me ut gloriosum faciam / &	Cops
Plautus	copi pectore.	Copiosus
Nonius	Castitas / & castitudo in uno significato / accipi possunt / ut scribit Nonius / Acci-	Castitas
Accius	um inducens ita dicentem. Ibi fas / ibi contam antiquam castitudinem.	Castitudo
Marcellus	Cauda / & coda / efferi potest / teste Marcello: qui & Varronem refert scripsisse.	Cauda
Varro	Sed ut canis sine coda.	Coda
Nonius	Concordia / & concorditas in una significatione dici potest / teste Nonio / Pacu-	Concordia
Pacuius	uium referente dicentem. Concorditatem hospitio adiuctam / perpetem p /	Concorditas
Marcellus	bitatem conseruetis.	tas
Sifenna	Crebritudo / & crebritas in una significatione accipi possunt / teste Marcello. Vn-	Crebritudo
	de & Sifennam refert dixisse libro. iiii. historiarum. Nam clãdestina celeriter	Celebritas
	transigi crebritudine / apud notos cogitata dici debet: non explanari.	
Lucillius	Coxa / & coxendix in uno significato dici pōt. Lucillius. Truncus sustinetur a	Cōxa
Varro	coxendicibus. Varro de re rustica libro primo. Lata fronte / simulato pectore /	Coxendix
Marcellus	Iassus coxendicibus: id est coxis: ut exponit Marcellus. Srenus.	
Serenus	Dilue præterea glomeramina / quæ gerit intus	
	Clausa acies / itergeminæ coxedicis umbras. Alii dicunt coxedicẽ / coxarũ uerte	
	brũ significare: quod græce ἰσχιον dicitur: unde ischiatici appellati sunt.	
	Cichorea foeminino genere / & cichoreum neutro / declinari potest: & cum c exi-	Cichorea
Horatius	li in initio / & i lationo / & ch aspirato in secunda syllaba scribitur. Horatius in	Cichoreũ
	primo carminum.	
Plinius	Me cichoreæ / leuesq; maluæ. Plinius libro. xxi. naturalibus historia. proxima	
	auctoritas cichoreo est: quod intubum diximus erraticum. Item libro. xx. Ci-	
	choreum refrigerat in cybo sumptum.	
Plinius	Contẽplor / deponens est uerbum. Veteres tamen / etiam contemplo ptulerũt /	Contẽplor
Nonius	testibus Nonio / & Prisciano. Vnde & Plautus ait in afinaria. Mecum caput	Cõtemplo
Priscianus	contemples. Simili modo protulit Ennius cum / referente Varrone de lingua	
Plautus	latina / dixit in Medea. Contẽpla: & templũ: Gereris ad læuam aspice.	
Ennius	Cõplector / deponens est uerbum: quod tamẽ Priscianus tradit esse cõe. Et indu-	Cõplector
Varro	cit Ciceronem pro Roscio dicentẽ. Quo uno maleficio / scelera oia comple-	Complecto
Priscianus	xa uideantur. Antiqui tamẽ (ut scribit Nonius) etiã cõplecto ptulerũt. Vñ (ut	
Cicero	idem refert) Pomponius ait in flulonibus. Ergo quãdo cõuenit cõplecite.	
Nonius	Congredior deponens ẽ uerbũ: quin ẽt congregio / ueteres dixerunt / teste Mar-	Cõgredior
Pomponius	cello. Vnde Plautus ait in epidico. Aut sic iam congregias / si hoc est.	Congredio
Marcellus	Conuiuor / deponens est uerbum. Sed & conuiuio conuiuas antiqui protulere /	Conuiuor
Plautus	testibus Prisciano / & Nonio / Ennium inducente dicentem. Malo hercle suo	Conuiuio
Priscianus	magno conuiuat sine modo.	Conuerto
Nonius	Conuerto / & conuertor / dici potest. Plautus in Amphitrione. Sed tamen fugã	Conuertor
Ennius	in se nemo conuertitur.	Copulo
Plautus	Copulo copulas / actiuũ est uerbum: sed & copulor deponens usurpatum est /	Copulor
Caper	testibus Capro / Marcello / Prisciano / dicente etiam in aularia Plauto. Adeũt.	Copula
Marcellus	constituunt: copulatur dextras.	Celsitudo
Priscianus	Copula / cum foeminini sit generis / ab Vgutione tamen / tam neutro q̃ foemini	Celsitas
Plautus	no / in plurali numero / declinari posse traditur.	
Vgutio	Celsitudo / & celsitas / i una significatione accipi pñt / teste Nonio. Vnde Cicero	
Nonius	li. officiorũ. iii. ait. Etenim magis est secundum naturam excelsitas animi.	
Cicero	Cupio cupis / tã quarta q̃ tertia coniugatiõe / declinari posse / ostendit Lucretius	Cupio
	libro primo / sic inueniens.	
	Naturã p̃mus terrarũ claustra cupiret. Nam & sm quartã cõiugationem / for-	
Ouidius	mat præteritũ cupiui: supinũ cupitũ / pi syllaba producta. Ouidius in fastis.	
	Mars uidet hanc: uisãq; cupit: potiturq; cupita.	

Horatius Conspicio conspicis & conspicio conspicaris declinari potest Simili modo despicio despicior: perspicio perspicior: suspicio suspicior. Nonnunquam & pro uencror / suspicio ponitur: ut est apud Horatium in epistolis. Quos ego suspicio. Et omnia haec uerba / spi syllabam corripit. Conspicio comspicias primae coniugationis / & conspicio deponens / dici potest / spi tamen pducta syllaba. Similiter despicio / despicior: inspicio / inspicior. Virgilius georgi corum secundo.

Virgilius Peruigilat: ferroque faces inspiciat acuto.

Marcellus Comedo comedis comedit / & comedo comes comest / utroque modo declinari potest / teste Marcello / Varronem / Titinium / Aphranium / Naeuium / Pomponium / Lucillum / Tullium / Plautum inducente. Ex quibus / Plauti tantum exemplum afferre sufficiat. Ait enim in trinum. Quod ebibit / quod comest / quod facit sumpti. Comedo facit in supino comestum / & comesum / teste Prisciano. Nec a comesum supino / format / comessatio / ut Vgntio / Brito / Mamoreti / Catholico / uoluerunt. Sed nec ab infinito comesse / pro Comedisse / comessatio deducitur / ut Seruius ipse tradidit: praesertim cum comedo per oia tpa co syllaba corripit: comessatio autem illa / pducatur / dicente Martiale: Non Albanam mihi sit comessatio tanti. Idem.

Plautus Qui nec leno potes / nec comessator haberi. Quin nec a commensor comensaris ut quidam formauerunt / ex con / & mensa / comessatio descendit: quia comensor (si comperitur) cum duplicato m / & n ante scribitur: comessatio uero / cum unico m / & duplicato s ab omnibus scribi consuevit. Quare (ut diximus) nec a comesum supino / quod primam corripit syllabam / & cum unico s scribitur / formari comessatio potest / ut praefati somniarunt. Verum (ut ego puto) a comessor comessaris deponenti uerbo / quod in supino comessatum facit / comessatio recta deriuatione formatur. Quod uerbum / cum primam producat syllabam / a uerbo graeco decucitur: quod est κομίζω: quod computationibus / & ebrietatibus operam dare significat. Unde / Teocritus iquit. κομίζω ποτι τὰρ ἀμάρτυλλιδά. Horatius in quarto carminum. Pauli purpureis ales holioribus.

Priscianus Comessabere Maximi. Quod Acron enarras / comessabere (igit) conuiuado delictabere. Festus autem / a uiciis quos Graeci κομίζω uocant / comessationem dictam affirmat. In iis enim (ut ait) habitabant prius quam castra conderentur: quibus in locis / alii alios conuictus causa inuitabant. Haec ille. Quam etymologiam nequaquam improbamus. Seruius dicit / conuiuuium cum luxu factum / comessatione appellari. Et inducit Ciceronem pro Murana dicentem. Non amor / non comessatio / non lipido / non sumptus ostenditur. At uero Suetonius / id proprie comessationem uocat / quotiens post cenam aliquid comeditur. Sic enim scribit de Vitellii luxuria. Epulas trifariam sepe / interdum quadrifariam distiebat: in ientacula: & prandia: cenae: & comessationes.

Vgntio Comessatio deducitur / ut Seruius ipse tradidit: praesertim cum comedo per oia tpa co syllaba corripit: comessatio autem illa / pducatur / dicente Martiale: Non Albanam mihi sit comessatio tanti. Idem.

Teocritus Qui nec leno potes / nec comessator haberi. Quin nec a commensor comensaris ut quidam formauerunt / ex con / & mensa / comessatio descendit: quia comensor (si comperitur) cum duplicato m / & n ante scribitur: comessatio uero / cum unico m / & duplicato s ab omnibus scribi consuevit. Quare (ut diximus) nec a comesum supino / quod primam corripit syllabam / & cum unico s scribitur / formari comessatio potest / ut praefati somniarunt. Verum (ut ego puto) a comessor comessaris deponenti uerbo / quod in supino comessatum facit / comessatio recta deriuatione formatur. Quod uerbum / cum primam producat syllabam / a uerbo graeco decucitur: quod est κομίζω: quod computationibus / & ebrietatibus operam dare significat. Unde / Teocritus iquit. κομίζω ποτι τὰρ ἀμάρτυλλιδά. Horatius in quarto carminum. Pauli purpureis ales holioribus.

Horatius Pauli purpureis ales holioribus.

Acron Comessabere Maximi. Quod Acron enarras / comessabere (igit) conuiuado delictabere. Festus autem / a uiciis quos Graeci κομίζω uocant / comessationem dictam affirmat. In iis enim (ut ait) habitabant prius quam castra conderentur: quibus in locis / alii alios conuictus causa inuitabant. Haec ille. Quam etymologiam nequaquam improbamus. Seruius dicit / conuiuuium cum luxu factum / comessatione appellari. Et inducit Ciceronem pro Murana dicentem. Non amor / non comessatio / non lipido / non sumptus ostenditur. At uero Suetonius / id proprie comessationem uocat / quotiens post cenam aliquid comeditur. Sic enim scribit de Vitellii luxuria. Epulas trifariam sepe / interdum quadrifariam distiebat: in ientacula: & prandia: cenae: & comessationes.

Festus Comessabere Maximi. Quod Acron enarras / comessabere (igit) conuiuado delictabere. Festus autem / a uiciis quos Graeci κομίζω uocant / comessationem dictam affirmat. In iis enim (ut ait) habitabant prius quam castra conderentur: quibus in locis / alii alios conuictus causa inuitabant. Haec ille. Quam etymologiam nequaquam improbamus. Seruius dicit / conuiuuium cum luxu factum / comessatione appellari. Et inducit Ciceronem pro Murana dicentem. Non amor / non comessatio / non lipido / non sumptus ostenditur. At uero Suetonius / id proprie comessationem uocat / quotiens post cenam aliquid comeditur. Sic enim scribit de Vitellii luxuria. Epulas trifariam sepe / interdum quadrifariam distiebat: in ientacula: & prandia: cenae: & comessationes.

Seruius Comessatio deducitur / ut Seruius ipse tradidit: praesertim cum comedo per oia tpa co syllaba corripit: comessatio autem illa / pducatur / dicente Martiale: Non Albanam mihi sit comessatio tanti. Idem.

Cicero Comessatio deducitur / ut Seruius ipse tradidit: praesertim cum comedo per oia tpa co syllaba corripit: comessatio autem illa / pducatur / dicente Martiale: Non Albanam mihi sit comessatio tanti. Idem.

Suetonius Comessatio deducitur / ut Seruius ipse tradidit: praesertim cum comedo per oia tpa co syllaba corripit: comessatio autem illa / pducatur / dicente Martiale: Non Albanam mihi sit comessatio tanti. Idem.

Diomedes Cortex / masculini / & foemini generis est / testibus Diomede / Donato / Prisciano. Virgilius in bucolicis. musco circumdat amaræ

Donatus Corticis. Ouidius libro metamorphoseon primo. Sentit adhuc trepidare nouo sub cortice pectus.

Priscianus Confligo confligis / facit in supino conflictum: a quo / sit conflictus / conflictas: & conflictor deponens: ut est apud Terentium in Andria. Qui conflictatur. Idem in eunucho. Te redimas / quia queas: & ne te affleces.

Virgilius Confligo confligis / facit in supino conflictum: a quo / sit conflictus / conflictas: & conflictor deponens: ut est apud Terentium in Andria. Qui conflictatur. Idem in eunucho. Te redimas / quia queas: & ne te affleces.

Ouidius Confligo confligis / facit in supino conflictum: a quo / sit conflictus / conflictas: & conflictor deponens: ut est apud Terentium in Andria. Qui conflictatur. Idem in eunucho. Te redimas / quia queas: & ne te affleces.

Terentius Confligo confligis / facit in supino conflictum: a quo / sit conflictus / conflictas: & conflictor deponens: ut est apud Terentium in Andria. Qui conflictatur. Idem in eunucho. Te redimas / quia queas: & ne te affleces.

Terentius Confligo confligis / facit in supino conflictum: a quo / sit conflictus / conflictas: & conflictor deponens: ut est apud Terentium in Andria. Qui conflictatur. Idem in eunucho. Te redimas / quia queas: & ne te affleces.

Strabo Catinus / & catinum / declinari potest: & cum c / & t exilibus scribitur. Genus est uasis. Catina eadem scriptura / urbs est Siciliae / teste Strabone: quae & catine huius catines declinari potest: & corripit mediam syllabam: quam catinum producit. Syllius libro. xiiii.

Syllius Tum Catine nimium ardenti uicina Typhoeo. Iuuenalis satyra. xi. Ponebat igitur Tusco farrata catino. Et catino fit a diminutiue masculino quod dem genere catillus: neutro uero / catillum / Macrobius in saturnaliis. Proprie autem catillones dicebantur / qui catillos liguriebant.

Iuuenalis Tum Catine nimium ardenti uicina Typhoeo. Iuuenalis satyra. xi. Ponebat igitur Tusco farrata catino. Et catino fit a diminutiue masculino quod dem genere catillus: neutro uero / catillum / Macrobius in saturnaliis. Proprie autem catillones dicebantur / qui catillos liguriebant.

Macrobius Tum Catine nimium ardenti uicina Typhoeo. Iuuenalis satyra. xi. Ponebat igitur Tusco farrata catino. Et catino fit a diminutiue masculino quod dem genere catillus: neutro uero / catillum / Macrobius in saturnaliis. Proprie autem catillones dicebantur / qui catillos liguriebant.

Conspicio
Conspicor
Conspicio
Conspicio

Comedo
Comessor
Comessatio

Confligo
Conflictus
Conflictor

Catinus
Catinum
Catillus
Catillum
Catina
Catine

	Clanius/ & clanis/ in recto/ declinari potest: & cum e exili/ & i latino scribitur: Clanius Clanis	
Virgilius Syllius	Fluuius est Capniæ/ alias Accerras cognominatus/ dicente Virgilio georgi. iiii. Nola iugo/ & uacuis Clanius non æquus Accerras. Syllius libro octauo. Et clanis/ & Rubico/ & Senonum de nomine Saenæ.	
Hieronymus	Cherub/ & cherubim cum m in fine/ dici potest: & tam neutri/ q̄ masculini ge- Cherub neris est. Vnde Hieronymus ad Pammachium d̄ morte Paulinæ/ ait. Additur Cherubim comes Pâmachius/ uerum Hiezechielis cherubim: cognatus/ gener/ maritus: Cherubin imo frater amantissimus: quia sancta consortia spiritus/ uocabula nō tenent nuptiarū. Cherubin cum n i fine/ pro illioꝝ angelorum choro/ neutri gene- ris est/ numeri tantum pluralis. Græci tamē plurale cum m infine χερυβιμ & σεραφιμ scriptitant.	
Varro Boetius	Camenæ cum e exili/ ab antiquis carmenæ/ uel casmenæ/ teste Varrone de lin- Camenæ gua latina/ dictæ sūt. Nūc aut̄ abiecta r/ uel s littera/ camenæ uocant. Boetius. Carmenæ Ecce mihi lacerae dictant scribenda camenæ. Casmenæ	
Iuuenalis	Ciconia cum e exili utrobiq; / & i latino in prima/ & penultima syllaba scribit. Ciconia Auis est/ alia quidem ab ibide/ ut in ipsa dictione uidebimus. Iuuenalis. Ciconium serpente ciconia pullos. Nutrit: & in uenta per deuia rura lacerta. Ciconius Ciconia item eadem scriptura/ apud Hispanos lignum uocatur rostratum/ Cicones quo e puteis/ seu fontibus/ hauriri aqua solet: quod nonnulli hoc ciconium appellant. Ciconius/ proprium fuit ducis nomen/ quo auctore a Germanis/ Brixia uenetiæ urbus/ extructa est/ ut testatur Liuius libro. v. ab urbe condita. Cicones eadē scriptura/ populi sunt Tracū/ iuxta ebrū fluuiū inhabitantes/ te- stibus Pomponio Mella/ & Solino. & corripit eo syllabam. Tibullus Nam ciconumq; manus aduersis reppulit undis. Syllius libro. xi. O diræ ciconium matres: Geticūq; furones.	
Liuius Pomponius Solinus Tibullus Syllius Priscianus Plautus Sergius Virgilius Tortellius	Cuias/ & cuiuatis/ in recto/ dici potest/ teste Prisciano: quod & ueteres (ut ait) Cuias protulerunt. Vnde ēt Plautus ait in pœnulo. Quid si cuiatis/ unde sit ne par- Cuiatis seris. Cuius cuiu cuium accētum super cu syllabam detinet/ teste Sergio in do Cuius natum. Virgilius. Corydall⁹ Dic mihi damoeta cuium pecus/ an Melibœi⁹ Corydalla	
Vgutio	Corydallus cū e exili/ & y græco/ & duplicato l scribitur: etsi a Tortellio cū uni- co l scribi præcipiatur. Nam ap̄ Græcos hac scriptura κορυδ-αλλοσ scribi- tur. Ex quo patet Græcum esse uocabulum: non latinum/ cōpositū ex cor & edo/ ut cum Catholico ridiculus somniauit Vgutio. Genus ē auis. Cuius The- ocritus meminit edyllio decimo. Cordalla eadem scriptura/ urbs est Lyciæ circa montem Massicitem teste Ptolemæo.	
Ptolemæus Vgutio	Chrisma/ & christus/ cum ch aspirato/ & i latino scribitur: neq; a χρυσος/ quod est aurum/ deducitur/ ut Vgutio somniauit. Sed a χρῖω quod est ungo descen- dit/ Vnde chrisma/ unctio/ Christus uero/ unctus interpretatur.	Chrisma Christus
Tortellius	Chrysoptasus cum ch aspirato/ & y græco/ & unico s in utraq; syllaba/ & r post p scribitur: non aut̄ cū duplicato s/ absq; r post p/ hac uidelicet scriptura chry- soptasus/ ut scribi præcipit Tortellius. Neq; n. a πρᾶσσω/ quod est spargo/ de- riuat/ quasi lapis auro dicatur aspersus/ ut idem Tortellius tradidit: q̄a tunc penultima syllaba positione produceretur: quæ tamē (ut probabimus) corre- pta est. Sed nec a passum supino deducitur/ ut ridiculus cum Catholico som- niauit Vgutio. Sed chrysoptasus ex χρυσος/ quod est aurū/ & πρᾶσσω por- rum/ componitur: eo q̄ lapis auro sit admixtus/ & porri uiriditatem imitans	Chrysopta sus
Vgutio Martialis	Vnde & a Martiale prasinus pro uiridi ponitur/ quom ait. De n̄sa Prasina synthesis empta toga. Et quia (ut diximus) πρᾶσσω p̄mā cor- ripit syllabā: sic & chrysoptasus p̄ultimā. Hōerus i batrachomyōachia inq̄t. ὄυδ-ε πρᾶσσοισ χλωροῖσ ἐπιβοσκῶ παῖ: id est/ neq; porris uiribus alor. Pru- dentius in psychomachia.	
Homerus Prudentius	chrysoptase/ & sydus saxis fulgentibus addit. Petrus Riga in Hester. Solem chrysoptasus/ lunam complexa smaragdus.	
Petrus Tortellius	Cissus cum e exili/ & i latino/ & duplicato l scribitur: etsi cū y græco/ a Tortel- Cissus	

Plinius **lio scribi præcipiatur. Genus è hederæ: quæ teste Plinio li. xvi. naturalis histo**
 Ptolemæus **riæ sola omnium generum sine adminiculo stat. Est etiam eodē noie fluius:**
 Ptolemæus **cuius hostiū est circa pontū Cappadoçæ/ teste Ptolemæo. Cissa eadē scriptur**
 Virgilius **tura/ urbs est Mauritanæ Casariensis/ ut idem Ptolemæus ostendit. Cisseus**
 Marcellus **eadem scriptura/ & cum eus diphthongo/ rex fuit Thraciæ/ dicente Virgilio**
 Vgutio **li. æneidos. v. quē Thracius oli Anchisæ gēitori i magno murmure Cisseus.**
 Martialis **Ferre sui dederat monumentum/ & pignus amoris. Cissum eadem scriptur**
 Chirurgia **ra/ genus est Vehiculi Epirotici/ ut auctor est Marcellus.**
 Chirurgia **Chirurgia cum ch aspirato/ & i latino utrobicq; scribitur: nec ab ago agis dedu/**
 Vgutio **citur/ ut Vgutio somniauit: sed componitur ex χεῖρ/ quæ est māus/ & ἐργον**
 Martialis **opus: hoc è manuū opus: eo q; māibus hæc ars exerceatur. Et a chirurgia/ sit**
 Chirurgus **chirurgicus/ & chirurgus. Martialis.**
 Chirurgus **Chirurgus fuerat: nunc est uespillo Diaulus.**
 Ptolemæus **Cyrus cum c exili/ & y græco/ & unico r scribitur proprium fuit nomen regis**
 Ptolemæus **Perfar. Est eodem nomine fluius In Albania/ teste Ptolemæo. Rursum ali**
 Ptolemæus **um Eiusdem nominis ponit idem Ptolemæus fluium in Media. Cyrius ab**
 Martialis **eodē Ptolemæo urbs ponitur Emathiæ. Cirrhacū c exili/ & i latino/ & dupli**
 Iuuenalis **cato r secundo aspirato/ iugum est parnasi montis Boætiæ: de quo Martialis.**
 Iuuenalis **Quid tibi cum Cirrha/ quid cum permessidos ūda/ Cirrus eadem scriptura/**
 Iuuenalis **absq; ulla aspiratione scribitur. Iuuenalis.**
 Iuuenalis **Cæsariem/ & madido torquentem cornua cirro. Cirri dicuntur capilli depē**
 Iuuenalis **dentes/ ac perinde crispati.**
 Strabo **Cyrnos cū c exili/ & y græco scribitur. hac enim scriptura/ apud Strabonem/**
 Dionysius **Dionysium/ Eustachium/ Ptolemæum legitur: quæ a Tortellio/ Cyrne hu/**
 Eustachius **ius Cyrnes/ declinari præcipitur. a qua fit Cirnæus cum æ diphthongo i me**
 Ptolemæus **dia syllaba. Virgilius.**
 Tortellius **Sic tua Cyrnæas fugiāt examina taxos. Insula est in mari Ligustico/ nūc Cor/**
 Virgilius **sica cognominata. Cyrnus eadem scriptura/ rex fuit Cyrenææ insulæ. Cyr/**
 Ptolemæus **na eadem scriptura/ mons est in Aphrica/ teste Ptolemæo. Cyrene huius Cy**
 Lucanus **renes/ & Cyrenæ plurali tm numero declinari pōt dicēte Lucano libro. viiii.**
 Lucanus **Aphrica Cyrenis etiam tunc bruma rigebat. Oppidum est Libyes: a quo/ Li/**
 Lucanus **bye ipsa Cyrenæa uocata est. Et a Cyrene fit Cyrenæus cum æ diphthongo i**
 Lucanus **penultima syllaba/ & Cyrenensis. Vnde Marci capitulo. xv. legitur. Et angari**
 Lucanus **auerunt prætereuntem Simonem quempiam Cyrenæum. Et actū sexto ca**
 Lucanus **pitulo habetur. Surrexerunt autem quidam de synagoga/ quæ appellabatur**
 Lucanus **Libertinorum/ & Cyrenensium/ & Alexandrinorum. & scribitur Cyrene cum**
 Lucanus **c exili/ & y græco/ & unico r. Fuit etiam eadem scriptura Cyrene/ filia Penei**
 Lucanus **regis Archadiæ/ siue Penei fluii/ ut poetæ dicunt.**
 Vgutio **Castæa cū c/ & r exilib9 scribit: nec a castro castris descēdit/ ut Vgutio sōniauit.**
 Vgutio **sed græcū magis è uocabulū: qd' apud illos neutro genere κασ Τάρον/ pferē.**
 Vgutio **Cyprus cum c exili/ & y græco scribitur. Insula est in mari Carpathio: a qua/ si/**
 Vgutio **unt adiectiua/ Cyprius/ & Cyprianus.**
 Seruius **Cynthus cum c exili/ & y græco/ & th aspirato scribitur. Mons est in delo insu/**
 Seruius **la/ tantæ quidem celsitudinis/ teste Seruio/ ut umbra sua potius insulæ ambi**
 Ouidius **tum tegat/ a quo/ & Apollo/ Cynthus/ & diana/ Cynthia/ cognominati sūt.**
 Ouidius **Ouidius libro primo de arte.**
 Horatius **Cynthus Admeti uaccas pauisse pheræas**
 Horatius **Fertur: & in parua delituisse casa. Horatius in tertio carminum.**
 Propertius **Tu curua recines lyra Latonam/ & celeris spicula Cynthiæ. ad cuius similitu**
 Propertius **dinem/ & Propertius amasiam suam Cynthiā uocauit: quæ proprio nomine**
 Propertius **hostilia dicebatur: Ait enim in primo/ sui operis carmine.**
 Propertius **Cynthia prima suis miserum me cœpic ocellis.**
 Virgilius **Contactum nullis ante cupidinibus. Simili mō/ & Cynthus figurate a Vir/**
 Virgilius **gilio pro Octauiano ponitur. quom ait in Sileno.**
 Virgilius **Cum canerem reges/ & prælia. Cynthus autem Velit: hoc est Octauianus.**

Cissa
Cisseus
Cissum
Cyrus
Cyrius
Cirrha
Cirrus
Cyrnos
Cyrne
Cyrnæus
Cyrnus
Cyrna
Cyrene
Cyrenæ
Cyrenæa
Cyreneus
Cyrenensis
Castæa
Cyprus
Cyprius
Cyprianus
Cynthus
Cynthus
Cynthia
Cynthia
Cynthia
Cynthia

- Apion Plinius** Cynocephalea cum c exili & y græco scribitur. Hærbæ est canis caput repræsentans. quam Apion grammaticus (ut refert Plinius libro. xxx. naturalis historia) dixit ab Aegyptiis osiritem uocari: diuinamq; esse contra omnia ueneficia. Sed (ut ait) si tota crueretur statim is qui illâ eruisset moreretur. Cynocephali eadem scriptura bestia quædã sunt ex simiarũ genere in oibus præterq; in capite quod caninum habent humanam speciem deferentes: suntq; teste Solino in partibus Aethiopiæ.
- Solinus** Cinnamomũ cum c exili & i latino & unico n Fructum est i Aethiopia: quod teste Solino situ breui nascit ramo humili hac d'presso. Nec a cãna (quod herbarum est Hironymo auctore uocabulum) deducitur ut Vgutio somniauit. Cinnamomũ cũ i latino & geio n similis est arbuscula cũ cinamomo: uel eadem e quæ & cinamomũ ut nonnulli uolunt. Ouidius fastorum libro. iiii. Cinnamã tũ p̄mum captiuãq; tura dedisti. Vide in regula Longa fit i sup n.
- Sofinus Hieronymus Vgutio Ouidius** Cinnypis cum c exili sequente i latino & duplicato n & y græco in secunda syllaba scribitur: et si a Tortellio cum unico n scribi præcipiatur. Fluius est Garumantum teste Herodoto libro historiarum quarto: a quo cinnyphei hirci appellati sunt dicente Virgilio georgicorum tertio. Nec minus interrea barbas incanaq; menta Cinnyphei tendent hirci.
- Tortellius Herodotus Virgilius** Cinnædus cum c exili & i latino & unico n & æ diphthongo in media syllaba scribitur: nec a κύνω qui est canis deducitur ut Vgutio somniauit: quia tunc cum y græco scribi oporteret: quod apud Græcos Latinosq; minime obseruatur. Verum cinnædus ex κύνω quod est moueo & αίνω oĩa uerenda componitur ut Horos tradit Milesius. Et is puer dicitur qui ætate & forma ad partium aptus est. Martialis. Vændisti Labiane tres agellos Emisti Labiane tres cinnædos: Pædicas Labiane tres agellos. Iuuenalis satyra secunda. Inter socraticos notissima fama cinnædos.
- Vgutio** Chersydros cum ch aspirato & i græco scribitur: compositum ex χερσος quod apud nos terrã dicit & ὕδωρ quæ est aqua. Nam serpentis est genus terram & aquam incolentis. Chelydros cum ch aspirato & y græco idem est serpens qui & Chersydros: & corripit mediam syllabam. Syllius libro octauo. Et bellare manu & chelydri cantare soporẽ. Cylydros cum c exili & y græco in utraq; syllaba aliud genus est serpentis. Et compositum ex κυλίω quod est uoluo & ὕδωρ serpens: quasi uolubilis sit serpens: & ambulando sapissime se conuoluat. Quod tetigit Virgilius georgicorum tertio. quom ait. Squamea conuoluens sublato pectore terga. Et hoc quia parum supradixerat ad pastorem.
- Syllius** Galbancosq; agitare graues nidore cylydros. Vbi Seruius dicit legendum eẽ chelydros: & exponit quasi chersydros. Verum differentes ego species dixirim: quod et hac Lucani auctoritate comprobari potest. Ait enim Lucanus. Natus & ambigua coleret qui Syrtidos arua Chersydros: tractuq; uia fumante cylydri. Cylindrus cum c exili sequente y græco & i latino in secunda syllaba sequente n lapis est preciosus teresq; & oblongus coloris uarii. Iuuenalis satyra secunda.
- Inucnalis** Donat arcana cylindros: Vbi Domitius per cylindros elenchos tult intelligi: qui sunt ex genere unionũ fastigiata & oblonga figura. Plinius Cylindros quidam facere malunt q̄ gemmas: quoniam est summa commendatio in longitudine. Nam & cylindri lapilli omnes dici possunt fastigiata longitudine i specie cylindri idest columnellæ formati. Solinus. Indici reges hoc genus gemmarum in longissimos cylindros amant fingere. Vnde & modo confimiliter Ex columna lapidea quæ ad coequandam aream ab agricolis assumitur cylindrus uocatur dicente Virgilio georgicorũ primo. Area tam primum est ingenti æquanda cylindro. Georgius autem Merula i
- Chersydros**
Chelydros
Cylydros
Cylindrus

quibusdam commentariis suis Iulium (ut ait) Polucem secutus qui & brachi
alia ornamenta ophiæ appellari scribit hoc ornatus genus chelydros nō cy
lindros dici præcepit: quasi simile esset spiris serpentium: quos chelydros vo
cant: cū potius Cylydrus q̄ chelydrus genus illud serpentium a frequentissi
sima reuolutione dicatur: ut et auctoritate Lucani sopra monstrauius.

Herodotus Cydon cum y græco scribitur. urbs fuit in creta teste Herodoto libro historia
Virgilius rum tertio: i cuius agro arundinea spicula irescebāt. Vnde Virgilius egloga
ultima inquit.
libet Partho torquere cydonia cornu
Plinius Spicula. hinc Cydonia mala dixerunt Græci teste Plinio libro. xv. naturalis
historiæ: quæ nos (ut ait) cothonia uocamus. Hinc etiam Cydones populi ap
Lucanus pellati sunt. Lucanus libro. vii.
Illuc & libye Numidas / & Creta Cydonas. Fuit etiam Cydon eadem littera
Stattius tura proprium uiri nomen: cuius meminit Stattius quom ait.
Hæc regi promissa Cydon.

Cydon
Cydonia
Cothonia
Cydones

Iuuenalis Cyclas cum c exili utrobiq; & y græco scribitur. Insula est in Aegæo pelago. &
qua Iuuenalis meminit quom dixit satyra sexta.
Solinus Sed qui pene perit / cui uix i Cyclada mitti
Contigit. Cyclades insulæ (ut scribit Solinus) ideo dictæ sunt quia in morē
Seruius cycli hoc est rotundi disponūt. Huic contradicere uidetur Seruius super li
brum tertium æneidos / dicens. Cyclades non ideo dicuntur quia in roton
ditate sunt: sed q̄ longo ordine circui eas / necesse est: uel (ut subdit) pro
pter promontoria: uel (ut pergit) quia naturale est ut concitiora sint maria
uicinitate terrarum. Quod si uerū esset / non cum y græco sed cum i latino
ciclas scribi deberet. Sed cum nec a Græcis / nec latinis id obseruetur / ut scili
cet cum i latino scribatur / Solini sententiam iudicio meo ueriores dixerim.
Est etiam eadem scriptura cyclas / uel istis genus sic a rotunditate dicta. Iuena
Iuuenalis lis satyra præfata.

Cyclas
Cyclus
Cyclius

Hæ sunt quæ tenui sudant in cyclade. Cyclus eadem scriptura significat ro
tundum. Cyclius cum c exili utrobiq; & y græco in prima / & i latino in secū
da syllaba proprium fuit nomen pictoris eximii: a quo / tabulam in qua
erant argonautæ picti / talentis. cxliiii. Hortensius orator mercatus est ut scri
Plinius bit Plinius libro. xxxv. naturalis historiæ.

Ouidius Cyane huius cyanes / cum c exili / & y græco scribitur. Nympha fuit Sicula pro
serpinæ socia: quæ teste Ouidio libro metamorphoseos quinto .in fontē sui
nominis cōuerfa est. Qui fons / Anapo fluuio postea commiscetur / dicente
Ouidius Ouidio libro secundo. de ponto.
Quaq; suis Cyanen miscet Anapus aquis. Altera eiusdem nominis fuit Mæa
Ouidius dri fluii filia. Et nonnunq̄ media syllaba uti breuis: ita & producta a poetis
ponitur. Vnde idem Ouidius libro metamorphoseos nono ait.

Cyane

Cognita Cyane præstanti corpore, nympha. Cyanæ eadem scriptura & cū
Ptolemæus æ diphthongo in ultima syllaba / insulæ sunt in ponto: seu magis scopuli sub
Thracio Bosphoro / ut scribit Ptolemæus / mille quidem / & quingentis pas
Pomponius sibus / ab Europa distantes / teste Pomponio Mella. Quos duos scopulos et
Pindarus olim concurrisse / Pindarus / & Theocritus / finxere. Quod & Iuuenalis con
Theocritus firmavit / declinans singulari numero / pro his cautibus hæc. Cyane huius cya
Iuuenalis nes / secunda quidem syllaba producta: que apud alios correpta ponitur. Ait
enim satyra. xv.

Cyanæ
Chione

Lucanus Nam citius scyllam / uel concurrentia saxa
Cyanes / plenos & tempestibus utres. Lucanus libro secundo.
Ouidius Ut pagafæa ratis peteret quom phasidos undas /
Cyaneas tellus emisit in æquora cautes. Has instabiles fuisse ostēdit Ouidius
quom libro primo tristium / dixit.
Transleat instabiles strenua Cyanæas. dicuntur autem. Cyanæ nigre. Nam

f

- Iuuenalis κέραιον græce latine nigrum interpretatur. Chione huius chiones cum ch aspirato / & i latino proprium fuit mulieris nomen: cuius meminit Iuuenalis fatyra tertia dicens. Et dubitas alta chionem deducere sella.
- Calphurni⁹ Cerasus cum c exili / & unico r scribitur. Nam primam corripit syllabam. Cal / Cerasus Cerasium phurnius in bulcolicis.
- Ouidius Dic age iam / cerasi tua cortice uerba notabo. Ouidius qui de nuce iscribitur.
- Virgilius Audiat hæc cerasus / stypes inanis eram. Virgilius georgicorum secundo.
- Seruius Vt cerasis / ulmifq;. Arbor est nota: cuius fructus / teste Seruio / cerasium dicit.
- Ptolemæus Fuit etiam cerasus eadem litteratura / urbs ponti / testibus / Ptolemæus & Plinius: quam cum delesset Lucullus / genus pomi ide aduxerit: quod (ut Probus scribit / & Seruius) a ciuitate cerasium appellauit. Verum cum Seruio Probus fallitur. Nam cerasium uocabulum græcum est magis quam ex institutione Luculli / ut testis est Aeschylus tragicus / qui lōge ante Lucillum fuit / quom ait Τεχναδ' ἄρ' ἴσ' καὶ κέραια φ' ἄρ' ἴσ' Fortassis tamen & a Cerasunte opido (hoc enim modo declinatur / sicut Ammathus huius Amathuntis) Aeschylus ipse κέραιον appellauit.
- Plinius Chelido cum ch aspirato / & unico l / & i latino scribitur: a græcis autem χελιδόνα & ὄνα & apud nos hirundo transfertur: a qua chelidonia hæba cognominata est: quã teste Plinio libro. xxv. naturalis historię / nisi saluberimã / hirūdines monstrauere / dum uexatis pullorum oculis / illa medentur. Macer de uiribus hæbarum.
- Macer Indeq; nomen habet chelidonia: namq; chelidon Dicitur hæc uolucris græcorum more uocati. Nec ab eo quod est cælum / chelido deriuatur / ut ridiculus somniauit Vgutio. Est etiam chelidonia eadem litteratura in insula quædam Lyciæ adiacens / teste Ptolemæo.
- Vgutio Castor huius castoris cum c / & e exilibus scribitur: & corripit i obliquis sto syllabam: sicut hectoris / Thestoris / Nestoris / Actoris / Alcanoris / Antenoris / Protenoris / Agenoris / Nicanoris / Bianoris / & cetera græca prope plurima
- Ptolemæus Horatius in epistolis.
- Horatius Romulus / & liber pater / & cum Castore Polus. Fuit gemellus Pollucis frater
- Seruius Est etiam castor animal brutum / græcum procul dubio uocabulum: etsi Seruius / Vgutio / Catholicon / a castro castris dictum tradant: ideoq; latinum eẽ.
- Vgutio Iuuenalis fatyra. xii. imitatus castora / qui se Eunucum ipse facit / cupiens euadere damno
- Iuuenalis Testiculorum / adeo medicatum intelligit inguen. Nam cum nulla sit dictio latina in obliquis omnibus una syllaba crescens / quæ formet accusatiuum singularẽ in a / sequitur græcam oio dictionem esse castora: nõ latinam. Vnde quod Græci καστὸρ / latini fibros ponticos appellant.
- Varro Cista cum c exili / & i latino scribitur. Vasis est genus. & format per diminutionem cistula / & cistella / teste Varrone libro primo de analogia. Neq; a costa d' scendit / ut cum Catholico Vgutio somniauit. Sed græcum e uocabulum: quod apud illos κίστη scribitur.
- Vgutio Cistula Cistella
- Herodotus Casius cum c exili / & unico s scribitur. Mons est in finibus Aegipti / iuxta Serbonidem paludem / teste Herodoto libro historiarum secundo: quẽ Plinius obpropinquitatem dixit esse in Arabia / non longe a pelusio Nili hostio: a quo fit etiam Casius adiectiuum / dicente Lucano libro. xi.
- Plinius Lucifer a Casia prospexit rupe. Ptolemæus autem / duos scribit huius nominis montes: unum in Syria: alium in mesopotamia. Casia eadem scriptura / frutex est: qui teste Plinio libro. xii. naturalis historię / iuxta cinnami campos nascitur. Et primam / uti Casius / syllabam corripit. Persius fatyra tertia.
- Persius Hæc sibi corrupto casiam dissoluit oliuo. Casium / locus est in Casiotide / teste Ptolemæo.
- Ptolemæus Calamus & culmus in uno significato accipi possunt / dicente Virgilio egloga secunda.
- Virgilius Calamus Culmus

Virgilius Ait foetu pecorū aut cērealis mergite culmi. Calamus item arundo est ma-
gis minuta habens internodia lōga & recta: ex qua sagittæ apud diuerfas gē-
tes fiebant. Quod Virgilius tetigit quom in Damoceta ait.
Daphnidis arcum

Plinius Fregisti: & calamos. Nam (ut scribit libro .xvi. naturalis historiæ Plinius)
populi oriētis calamis bella cōficiūt: & spicula illis addūt irreuocabili hamo.
Est etiam calamus Virga cui hamus filo longo ligatur ad capiendos pisces:
quin etiam ad capiendas aues calamus uisco linitur. Vnde Martialis ait.

Martialis Galbula decipitur calamis & rætibus ales
Turget adhuc uiridi quom leuis uua mero. Calamus item pēna scriptoris di-
citur. Nec a caleo cales calamus deducitur ut Vgutio somniauit.

Vgutio Cento cum e & t exilibus scribitur: nec a centum descendit ut Vgutio somnia-
uit: sed græcum magis est uocabulum: & a κεν τω quod est pungo deriuatur.

Vgutio Centūculus

Eustachius auctore Eustachio. Fit autem cento ex diuerforum colorum pānis uel lanis
in unum condensatis atq; consuetis. Iuuenalis satyra tertia.

Iuuenalis Intrauit calidum ueteri centone lupanar. Hinc Homero centones & Virgilio
centones dicti sunt: quales fecit Proba Falconia. Et Aufonius non infestius
poeta de Virgilio uersibus nuptialem centona concinnauit: & quid sit huius
modi cento sic diffinit: dicens ad Paulum. Et si pateris ut doceam docendus
ipse cento quid sit: absoluam. Variis de locis sensibusq; diuersis quædā stru-
ctura solidatur in unum uersum ut cœant: aut cæsi duo: aut unus & sequens
cum medio. Nam duos iuncti locare ineptum est. Centonas & cilicia in usū
castrorum accipit Marcellus ex uerbis Sisennæ libro historiarum quarto
hæc scribentis. Propius aceto madefactis centonibus integuntur: quos supra
perpetua classi suspensa cilicia obtenduntur. Cato autem in re rustica dum
nouos fieri centones præcipit & alibi emendos centones & sculponeas di-
cit significare rusticum uestimentum uidetur. Similiter & Macrobius dū scro-
fam sub centonibus iacere scribit rusticam esse uestem centona demonstrat.
Et a centōe fit per diminutionem centūculus. Centos uila ē scelicis Arabia
teste Ptolemæo.

Marcellus Colaphus masculino genere & colaphum (ut quidam uolunt) neutro declina-
ri potest. Nec cum duplicato l scribitur ut scribi præcipit Gasparinus: sed po-
tius cum unico cum primam corripit syllabam. Nec ab eo quod est collum
descendit ut cum catholico Vgutio somniauit. Quin nec ab eo qui est cola-
phus colaphizo uerbum formatur ut Gasparinus ipse tradidit: sed potius a
κόλαφιζο quod est alapam incutio colaphus deriuatur. Terentius. Plus qu-
gentos colaphos infregit mihi Sedulus.

Sifenna Et colaphis pulsare caput: uel cædere palmis. Iuuenalis.

Cato Nos colaphum incutimus lambenti crustula seruo. Colaphum item lotium
dicitur.

Macrobius Calydon cum unico l & y græco scribitur. Ciuitas est Aetolorum teste Strabo
Ptolemæus

Ptolemæus Calydonia

Gasparinus Caledon

Vgutio Caledonia

Gasparinus Caledon

Terentius Caledonia

Sedulius Caledonia

Iuuenalis Caledonia

Strabo Caledonia

Lucanus Caledonia

Plinius Caledonia

Lucanus Caledonia

Caper Caledonia

Casius Caledonia

Probus Caledonia

Probus Caledonia

Cento

Centūculus

Centos

Colaphus

Colaphū

Calydon

Calydonia

Caledon

Circiter

Circum

Circa

Cōcordor

Cōcordo

Caper

Caprus

Capra

Caprea

Capreolus

f

Beda & habet femininum capra: quæ (ut idem Probus tradit) in datiuo plurali & Capræ
 Probus ablatiuo facit caprabus. Sunt tamen qui capris quæ caprabus malunt esse dicē
 dum. Caprus item fluuius est Assyriæ in Tigrim fluens teste Ptolemæo. Ca
 Ptolemæus prea siluestris est capra. Virgilius libro æneidos decimo.
 Virgilius Conspectit capream: & surgentem in cornua taurum. Et a caprea sit diminū
 Virgilius tue capreolus penultima syllaba correpta. Virgilius egloga secunda.
 Iuuenalis Caprioli sparsis etiam nunc pellibus albo. Capræ plurali tantum numero
 Ptolemæus declinatur dicente Iuuenale. & grædis epistola uenit
 A Capreis. Insula est in Tyrrheno mari teste Ptolemæo.
 Vgutio Carpentum græcum non est (ut quidam putant) uocabulum: sed latinum: nec Carpentū
 tamen a carpo carpis deducitur: ut Vgutio somniauit: sed a carmenta. Euan
 dri matre dictum est: ita ut carpentū dicatur quasi Carmentum in p muta
 Ouidius to. Quod etiam confirmat Ouidius libro fastorum primo: sic dicens.
 Nam prius Aufonias matres carpenta uehebant:
 Nec quoque ab Euandri dicta parente reor. Genus est uehiculi.
 Vgutio Carmenta latina dictio est: non græca: nec tamen a carpo carpis descendit: ut Carmenta
 Plutarchus Vgutio somniauit. hanc teste Plutarcho in uita Romuli nonnulli Arcadis Carmentis
 Euandri fuisse matrem arbitrantur: rerum (ut ait) futuram admonitrice: quæ
 Phœbo dedicata carnibus oracula significabat: unde dicta est Carmenta. Nā
 Ouidius græce Nicostratæ ei nomen fuit. Quod autem Arcadis mater fuerit: confir
 mat Ouidius dicens libro fastorum primo.
 Seruius Hæc quoque ab Euandri dicta parente reor. Alii (ut scribit Seruius) Carmentā
 dictam putant quasi careat mente. Alii teste eodem Seruio non a carmini
 bus Carmentam: sed a Carmenta carmina dicta esse uoluerunt. Hæc & Car
 mentis uocatur.
 Pompeius Cossus cum duplicato scribitur. Genus est uermis ligno editi: ad cuius simili
 Virgilius tudinem rugosi corporis homines auctore Pompeio cossi dicebantur. Co
 ssa pluralis tantum numeri. cum unico scribitur: cū primam corripit sylla
 bam. Virgilius libro æneidos decimo.
 Ptolemæus Quique urbem liquere Cosas. urbs est Tusciæ: testibus Ptolemæo & Seruio:
 Seruius quæ (ut idem ait Seruius) apud Salustium singulari numero Cosa legitur. Est
 Salustius etiam eodem nomine Cosa: urbs Indiæ: teste Ptolemæo. Cossus insula est in
 Ptolemæus Rhodiaco: siue Carpathico pelago: & eiusdem nominis ciuitas in ea: ut idē
 Ptolemæus Ptolemæus ostendit. Cofas fluuius est prope Fruinonem Italiæ urbem flu
 Strabo ens: teste Strabone.
 Strabo Cattæ cum c non aspirato & duplicato exili scribitur. Populi sūt Germaniæ
 Ptolemæus testibus Strabone & Ptolemæo. Catta eadem scriptura genus est piscis: de
 Martialis quo Martialis.
 Tortellius Pannonicas nobis nunquam dedit Umbria cattas. Cattus etiam cum geminato t
 Gasparinus scribitur a Tortellio & Gasparino: & ακατο τοσ græce: quod latine incensū
 Virgilius significat: dictus est. Nam ardentes prudentes dicimus: sicut econtra segenes
 Nonius ignauos quasi sine igni imprudentes appellamus. Vnde Virg. li. ænei. i. ait.
 Instant ardentes Tyrii: id est prudentes: quod Nonius exponit festinantes.
 Aufonius Catus cata catum: cū unico t scribitur: nam primam corripit syllabam Aufonius.
 Iuuenalis Doctus hylas castu: phegyas catus arte palæstræ: id est prudens: uel sapiens.
 Plinius Crocus & crocum declinari potest: & cum c exili utrobique scribitur. Iuuenalis. Crocus
 si unguenti crocino: quod crocomagon appellant. Habet suas utilitates con
 tra suffusiones oculorum. Vrinam magis excalefacit: quæ crocum ipsum optimū
 Virgilius Crocomagon
 Propertius Et glaucas falices: casiamque crocumque rubetem. Crocinum mediam corripit
 syllabam. Propertius.
 Et crocino nates murreus ungat onyx. Sunt tamen qui solum pro flore cro
 cum masculino genere uolunt declinari debere.

Plinius Cariota huius cariotæ & cariotis huius cariotidis/declinati potest: & cū c/ & t
 exilibus/ & i latino scribitur: & a κάρτα: quod est caput/ deducitur Species est
Strabo palmarum/ testibus Plinio/ & Strabone li. ultimo. Martialis.
Martialis Aurea porrigitur lani cariota calendis. Idem.
Martialis Hoc linitur sputo/ lani cariota calendis. Idem.
Martialis Hinc & multiplices struit tabellas:
Papinius Et notas cariotides theatris. Papinius in siluis, & latente palma.
 Prægrandes cariotides cadebant.
Homerus Circei plurali numero declinatur: sicut Volscini. Opidum fuit Campaniæ su-
 per monte/ qui teste in odyssea Homero/ Circeus uocatur/ situm: quod etiã
Liuius hoc Circeum (pro oppido intelligas) ut ostendit Liuius/ declinari potest:
Horatius cuius oppidani/ etiam Circei dicti sunt. Horatius.
Iuuenalis Ostrea Circeis/ Misseno oriuntur echini. Iuuenalis. qui Circeis nata forent/
Priscianus an Lucrinum ad saxum. Priscianus in perihegesi.
 Post hoc Circei: iuxta quos Euxinus altis. Et cum c exili utrobique/ & i latino/
 & æ diphthongo scribitur. Circe cum c exili utrobique/ & i latio/ Solis/ & Per-
Hesiodus sæ nymphæ filia fuit: a qua/ Circeum oppidum demoniatum est. Cerceis cū
 c exili utrobique/ & e in prima/ & media syllaba/ absq; æ diphthongo/ fuit
 Oceani/ & Tethyos filia/ teste Hesiodo in theogonia.
Papias Culus cum unico l scribitur: & a κούλοσ/ quod Græci dicunt/ deriuatur: nō aut
Homerus ab eo qui est currus: quia scilicet per culum interiora discurrant/ ut Papias/ &
 Catholicon somniant.
 Coleus cū unico l scribitur: cū primã corripit syllabã. Homerus li. iliados. i.
 ἔλακ'το δ' ἔκκο λεοισ' μέγα ξιφ'οσ ἦ λ'οε δ' ἄσων. Nonnunq; tamen Græci mu-
 tant o in u: & dicunt κούλεοσ: & tuuc prima apud illos syllaba producitur/
Homerus ea scilicet rōne/ quam super regulam/ L curtam facit o/ libro ultimo clarius
Iuuenalis edocebimus. Quod et obseruauit Hōerus libro iliados præfato/ quom dixit.
 ἀψδ'εσ κούλεοσ ὦσε μέγα ξιφ'οσ οὐδ' ἄπιοσε. Hūc imitatus est Iuuenalis.
 dicens.
 Cuius supplicio non debuit una parari
Virgilius Simia: nec serpens unus: nec culeus unus. Simili modo protulit Virgilius/
 quom in priapea ait.
Gasparinus Et quod nos culum/ culeon ille uocat. Scribitur coleus/ uel culeus/ cum unico
Tortellius l: etsi Gasparinus/ & Tortellius/ cum duplicato l scribi præcipiãt: nec a clau-
Vgutio do claudis descendit/ ut cum Catholico Vgutio somnauit. Et apud nos uagi-
Martialis na transfertur. Sed & pro testiculis coleos/ & culeos dicimus. Martialis. Cum
 depilatos chreste culeos portas. Sed apud Iuuenalem pro quodam utre/ in
 quo scelestissimi claudabantur cum simia/ serpente/ & gallo/ accipitur: quæ
 nihilominus & uagina dici poterat. Et format culeus per diminutionem cu-
Acron leolus: qui etiam & culullus/ teste Acrone super artem pœticam Horatii. Po-
Horatius nitur autem culullus pro quodam poculo fictili. Horatius in arte pœtica.
Festus Reges dicuntur multis urgere culullis. hoc culeolum etiam a culeo diminu-
 tiuum esse uidetur. Vnde Festus ait. Culeola/ cortices nucum uiridium sunt/
 dicta a similitudine culeorum: quibus uinum/ siue oleum continetur. Hæc foe-
Vgutio minino genere Vgutio culeolas appellat. Nam & a Culeo/ hæc culeola foe-
 minino genere/ Vgutio ipse per diminutionem formari tradit.
Caper Cardo/ masculini/ & sceminini generis est/ testibus Capro/ Probo/ Prisciano.
Probus Gracchus in talento. O grata cardo regium ingressum indicans. Virgilius.
Priscianus aut tanto cessabit cardine rerum.
Gracchus Confugium/ & confugella/ in uno significato dici pōt/ auctore Pompeio.
Virgilius Cantharis huius cantharidis cum c exili/ & th aspirato/ & hæc cantharida ab
Pompeius accusatiuo græco formata/ declinari/ in recto potest. Genus est uermis terrei.
Ouidius Ouidius in ibim.
Virgilius Cantharidum succos dante parente bibas. Cantharus eadē scriptura/ genus
 est uasis: de quo Virgilius in Sileno.

Cariota
 Cariotis
 Circei
 Circeus
 Circeum
 Circe
 Circeis
 Culus
 Coleus
 Culeolus
 Culullus
 Culeolus
 Culeolum
 Culeola
 Cardo
 Confugiū
 Confugela
 Cātharis
 Cantharida
 Cantharus

Et grauis attrita pendeat cantharus ansa. canthari etiam uocantur p quos aquae saliant teste Vlpiano de legatis primo.

Vlpianus

Condictio cum et a condico condicis descendit: & est in diem certum rei quae agitur denuntiatio ut scribit Festus. Sed & pro pactione seu electione ponitur: ut est apud Terentium. Amatores chrysidis tulerunt mulieri condictionem si uellet eis morem gerere se duros illi pecuniam liberalemque mercedem. Ipsa uero accepit condictionem: hoc est pactioni. promissionique assensit. Conditio absque e di syllaba correpta dicitur proprie fortuna uel fors. Cicero. O miseram conditionem administrandi consulatus. Nam homo bonae conditionis non is apud antiquos dicitur est qui mansuetus & bonae naturae fuerit: cum illum potius uocarent mansueti ac boni ingenii. Conditio absque e di syllaba perducta a condio condis deriuatur: & dici potest condimentum. Possit etiam formari condicio cum e absque t ex con & dicio dicionis: & tunc di syllaba corripitur. Virgilius libro aeneidos primo.

Festus

Terentius

Cicero

Virgilius

Qui mare qui terras omni dicioe teneret.

Nestoris Dionysii Nouariensis liber tertius feliciter incipit.

Amno damnas uerbum accusatiuum regit a parte post: & post accusatiuum genitiuum uel ablatiuum. Simili quoque modo omnia uerba ad damnationem accusationem reprehensionem monitionem pertinentia cum accusatiuo & post cum genitiuo siue ablatiuo iunguntur: ut moneo te tui officii uel tuo. Moneo tamen etiam duos accusatiuos regit diuersos. Est autem

d

damnare (ut interpretatur Marcellus) damno afficere: ex haredare necessitatem te constringi: morti dare. Tullius in Verrem. homo uita atque factis omnium iam opinione damnatus. Virgilius libro aeneidos quarto.

Marcellus

Tullius

Virgilius

Nondum illi flauum Proserpina uerice crinem

Virgilius

Abstulerat: stygiisque caput damnauerat orco. damnare item pro liberare ponitur. Virgilius in bucolicis.

Cicero

Damnabis tu quoque uotis: id est liberabis.

Cicero tusculanarum primo. Rerum naturam quae errorem damnare maluimus nostrum: id est liberare.

Seruius

Festus

Salustius

Plautus

Macrobius

Danubius cum unico n & danubium declinari potest. Seruius. Ister fluius Scythiae est: qui & Danubius nominatur. Festus. Adubanum danubium. Salustius. Nomenque danubium habet ut ad Germanorum terras attingit.

Danubius

Danubium

Adubanum

Decimus

Decimus cum i & decumus cum u enuntiaripotest. Plautus in Amphitryone.

Alter decumo post mense nascetur puer. Macrobius in saturnalibus. Inueni iocos ueterum uirorum & decumatos ex multis libris.

Priscianus

Seruius

Delphis & delphin in recto declinari potest testibus Prisciano & Seruio.

Delphi tam pro oppido quam pro oppidanis plurali tantum numero declinantur: sicut Rubi. Volscini. Gabii. Leontini. Fundi. Thurii. Circoei. Sturni. Arpi. Argi. Pyrgi. Puteoli. Calsoli. Scupi. Phylippi. Stobi. Gomphi. Veibi. Simi. sthi. Apari. Cobii. Nicii. Onii. Ombi. Morii. Adari. Aeni. Hirpini. Adani. Polybii. Malichi. Zenobii. Cuni. Argari. Coli. Procuri: quae ferme omnia apud Ptolemaeu iuenies. Delphi est delphinus in recto per pisce dici potest Lucanus.

Delphis

Delphin

Delphi

Delphin

Delphinus

Delphini

Nec placet incertum qui prouocat aquora delphin. Virgilius.

Orpheus in siluis inter delphinas Arion. Accusatiuus graecus pluralis est. Iuuenalis satyra quarta.

Iuuenalis

Quanto delphinis balæna Britannica maior. Idem satyra sexta.

Consulti a te salas delphinorumque columnas. Delphini populi quae sunt Liguria.

Iuuenalis

Varro

Lucanus

Denso densas prima & denso densis tertia coniugatione declinari potest. Varro in mysteriis. Sed tibi fortasse aliquis molit & densit. Lucanus. lib. iiii.

Denso

Denseo

Densaturque globus quantum pede prima relato. Denseo denses secundae coniugationis & neutrale & transitiuum est uerbum. Virgi. georgi. primo.

Virgilius

17